

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ మార్చి నెల 4-వ తేది మంగళవారము } నంచిక ౨౦౦
Vol. 17 } MADRAS, TUESDAY, 4th MARCH 1930. } No. 280
శ్రీ శుక్లనామనంత్రం ఫాల్గుణమాస శుద్ధ చవితి

అమృతాంజనము

అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్యును. బాంబుపువ్వుల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
బొట్ట బొగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే బెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విశేషము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

BEST INDIAN PAIN-BALM

గొప్పగొప్ప వారిచే

జేలకుజేలు యోగ్యత

వత్తములు పొందియున్నది

పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన

జానము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో వజా సీసా 1-కి 0-10-0

దబ్బ 1-కి రు 0-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 లంబు కెట్టిపీడి, ముద్రానా
తర

109, ప్రతిరోడ్డు, భాద్రి, బొంబాయి.

గ వ ర్ న మెం టు హా మీ
రెండు లక్షలు పూర్తియైనది

1929 సంవత్సరములో జారీకాబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు.

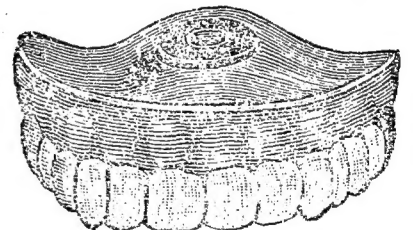
తత్తణం మీ జీవితములను మా కంపెనీలోనే భీమాచేయండి.

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్,

బంధు.

పండ్ల డాక్టరు DENTIST

హెచ్. యం. రావుగారి దంతవైద్యాలయము

గుంటూరు (బాంబి)

లింగములు

రామచంద్రరావుగారి మేడలో

భోజనపదార్థములను బాగుగా నములుటకు అనుకూల

ముగా నుండు ఆర్థిఫిషియల్ దంతములు కట్టబడును.

వెంటనే పండ్లనొప్పి బాధ తగ్గిపోవును; నుండు నెల 1-4-0

బెజవాడ

(హైదరాబాద్)

పెద్దబజారు

జాతక మార్తాండము

శివ భాగము అమృతాంజనం. యిందు విలగ్నమున
నిగ్రహము ఎక్కించునది యే యే ఫలములన్నియు ఆవిరి
మంతయు మేవలగ్నములగును మినగ్నము అఖిలవజా
యావత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా క్షోణార్థములతో షణ్
వ్రాయబడినవి. నెల రూ 1-కి-0. పోస్టుఖర్చులు నేరు.

ఆకెళ్ల వెంటకొత్తి, గోపాలపురం,

105-2

బొంబాయి, గోదావరిజిల్లా.

మదన కామేశ్వరి లేవ్యము 2

బలహీనులసాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక
నిస్సత్తువ, శుక్లవర్ణము, అతిమూత్రము మొదలగునాటిని హరిం
చుంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తి, సంతానమును గ
గించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0

పాలనుగంధి లేవ్యము—రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయిన
సవామేహము, మేహపాదలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు
క్షీణనొప్పులు, మొదలగునాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలున
20 తు|| డబ్బీ రు. 1-4-0. వి. పి. శిర్డీలు శేరి
పి. సి. ఏ. అండుకోఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి-నెల్లూరుజిల్లా.

కొక్కోకము!

కళాశాస్త్రము!!

రతి రహస్యము!!

అని యుద్దేశపూరితోత్సాహముతో కలవరించువాడు, ప్రపంచరస మహిమ తెలియచేయు వృత్తములు
లేనని పలకరించువాడు, తృప్తిపొందునటులు - అనందము ననుభవించునటులు నెలువినో యల్పేర్లుగ్రంథము.
భోగానందము పొందుట కెదురుచూచుచును పురుషులకు ప్రత్యేక ఫలస్వరూప మీ గ్రంథగోళము. కొక్కోకమునగల
శ్రీమంతు పురుషులను నొక్కచిహ్నమైన నమరాగము కలనాకై ఒకరపై నొకరు నిజబురారాగము కనిగి, యొకరినొకరు
చేపట్టి, కూడి యానందించి, సన్నితానముకాపొంది, గృహస్థధర్మములను సక్రమమున నిర్వహించుచుండ యిందే
నిజమైన యానందము కలదు; ఇట్టి సంతోషమాయశీరిణియును పొందుట కనువైనయెల్లముల నున ప్రాచీనులు
కొక్కోకము, వాల్మీయన కామసూత్రములు, కామకళాశాస్త్రము, నురీ పలుగ్రంథములను సంస్కృతమునను
దేశభాషలందును రచించియున్నారు. వై యన్నిగ్రంథములలోని సారాంశముల నెత్తి గృహస్థులు తప్పక చదివు
టకై మార్చబడిన శాస్త్ర మిది.

ముద్దుల మర్తము శ్రీమతి ప్రభావతి కుమారి.

సంసారమును అనందమయముగ చేయుటకై యవేషించు భార్యభర్తలు తత్వణమే

యీ యమూల్యగ్రంథరాజమును కొని చదువుడు.

వెల రూ. 1-0-0 తిపాలుచార్జి 0-4-0 అణాలు.

ఎం.ఎస్. రాములు అందుకంపెనీ, పుస్తకవ్యాపారులు, రాయపురం, మదరాసు.

శివాజీ వ్యాయామమండలి

తృతీయ వార్షికోత్సవము

శివాజీ వ్యాయామ మండలియొక్క గౌరవ కార్యదర్శి యగు శ్రీయుత కె. సంజీవకామేశ్వర గారి ప్రకటించుచున్నాము:— శివాజీ వ్యాయామ మండలియొక్క తృతీయ వార్షికోత్సవము మార్చి 16 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రం 5 గంటలకు గోఖలేహాల్ లో జరుపబడును.

గౌ॥ డా॥ పి. కుబ్జరాయగారు అధ్యక్షత వహించుట కంగీకరించి యున్నారు.

శరీరవ్యాయామ మహాసభ

మార్చి 16 వ తేదీ ఆదివారము వాడే మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు గోఖలేహాల్ లో జరుపబడును. శ్రీయుత పి. రంగనాథమొదలియారు ఎం. ఎల్. పి. గారు అధ్యక్షులుగాను శ్రీయుత డి. ఎస్. రామసాగరమొదలిగారు సహాయక అధ్యక్షులుగాను యున్నట్లు బిల్లు యున్నాను. రాష్ట్రము డు రాజాగారు ప్రారంభోత్సవము జరిపెనరు.

సుమారు 60 మంది ప్రతిభు లిదివరకే మహాసభ యందు చేరియున్నారు. ప్రీతిపరిధులు కూడ చేరవచ్చును. ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వము యొక్కండి దిరునామాను చేరవలెను. శివాజీ వ్యాయామమండలి గౌరవకార్యదర్శి, నెం॥ 5, లింబు కెట్టిపేడి, బార్జిలవును, మద్రాసు.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

1950 మార్చి ఏప్రిలు పరీక్షలు

(రిజిస్ట్రారు ప్రకటన)

ఈవిశ్వవిద్యాలయముయొక్క రాబోవు మార్చి, ఏప్రిలు, పరీక్షలు యొగింపబడున జరుపబడును.

మార్చి, 24 సోమవారం—మెట్రిక్యులేషను, ఇంటర్మీడియేటు (పార్ట్ 1) ఓరియంటలు టైటిలు (క్లినికల్) మార్చి, 26 బుధవారం.

ఇంటర్మీడియేటు (పార్ట్ 2) న్యూరెస్ట్రెక్చరు (పార్ట్ 2) యథాప్రకారము (పార్ట్ 2) ప్రెసిడెంట్ కేక్ డిగ్రీ ప్రారంభ పరీక్ష.

మార్చి 27 శుక్రవారం—ఇంటర్మీడియేటు (పార్ట్ 2) డిప్లొమా ఇన్ న్యూరెస్ట్రెక్చరు (పార్ట్ 2) న్యూరెస్ట్రెక్చరు (పార్ట్ 2) మార్చి 28 శుక్రవారం—

ఓరియంటలు టైటిలు (ప్రెసిడెంట్) ఏప్రిలు 7, సోమవారం. డి. ఏ. పార్ట్ 1

ఏప్రిలు, 14, సోమవారం. డి. ఏ. పార్ట్ 2, డి. ఇ. డి.

వేదము వేంకటరాయ శాస్త్రిగారి గ్రంథములు

శ్రీమద్వివేకానందాచార్య	రూ. 2-8-0
శ్రీమద్వివేకానందాచార్య	రూ. 3-0-0
శ్రీమద్వివేకానందాచార్య	రూ. 6-0-0
శ్రీమద్వివేకానందాచార్య	రూ. 1-4-0
శ్రీమద్వివేకానందాచార్య	రూ. 1-0-0
శ్రీమద్వివేకానందాచార్య	రూ. 1-0-0
శ్రీమద్వివేకానందాచార్య	రూ. 6-0-0
శ్రీమద్వివేకానందాచార్య	రూ. 4-0-0

శ్రీమద్వివేకానందాచార్య: వేంకటరాయశాస్త్రి. 4 మల్లికేష్వరసిద్ధి. జి. జి. మద్రాసు. ఆవి వ్రాయాలెను.

కృ. సా. సాగర్, బెంగళూరు

శ్రీపాద. కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే ఆయుర్వేద్యము ప్రముఖము వివిధగా తయారుచేయబడి మునిసిపాలిటీలు, కాలాకాబోర్డులు మొదలగు గొప్పగొప్ప సంస్థలకు సప్లయిచ్చే యును. 10-1

ముక్త్యుల (కృష్ణ)

ప్రకృతమైనవి. శాస్త్రీయమైనవి. ఆయుర్వేద దానధర్మముల దొరకుచున్నవి. విశేషముగా కాపరిసనముకే వ్రాయుచు. కేటలాగు ఉచితము.

మా చెన్నపురి ఏజంటు-

కే. వి. కేవల్య

58. 3/15 పల్లెతంబిపేడి, తిరువల్లిక్కేడి, మద్రాసు.

చర్మవ్యాధి చిహ్నములు

యెంతకొలదిగ కానుపించినను వాటిని వెంటనే అద్భుత చర్మవ్యాధి నివారకముగు జాంబుక్ తో నిర్మూలన మొనరించుడు

పుండు, కాలినబాగము, చిడుము, పొక్కులు, దద్దులు వీటిలో నేనైననునరియె ఆభాగమున కొంచెము జాంబుక్ మరయుము. దురద, బాధను యెంతవ్వరలో మాన్పునో గమనించి ఆత్మర్యమొందెదరు. రోగకారణముగు విషక్రిముల హరించును. చెడ్డవదార్థముల దొలగించి చర్మమును ఆరోగ్యవృద్ధిముగను అందముగను చేయును.

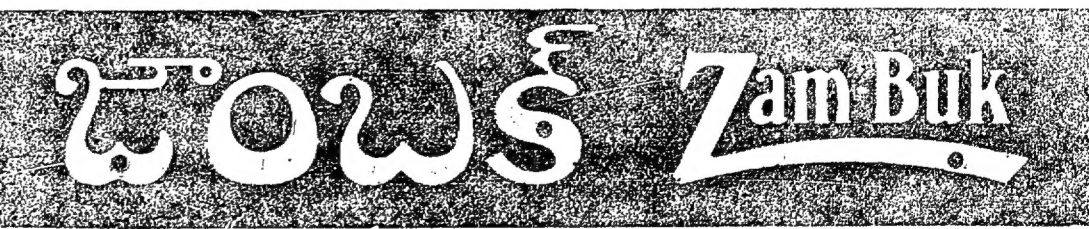
గజచర్మము, వేడిపొక్కులు, తామర, మచ్చలు, మున్నగునన్నియు చెప్పినచోప్పున జాంబుక్ చే కుదర్చబడును. ఇవి చాలకాలమునుండి యున్న వ్యాధులకును, చిన్న మొటిమలు, గజ్జి, కత్తికాట్లు, కాల్పు, రేగుట, పొర మున్నగువాటిని నివారింపగలదు. సాధారణముగు లేవనములలో జంతువులకొవ్వు, శుద్ధిగావింపబడని ఓషధులు నుండుటచే చర్మమున కున్నలోపము నివారింపబడదు. కాని, శుద్ధి గావించబడియుండిన జాంబుక్ మాత్ర మట్లుగాక రుద్రములగుండా వ్యాధులకు మూలముగు చర్మముయొక్క అమగునరకును వెల్లును.

గజచర్మము, పుండ్లు, విషగాయములు, కుళ్లుపుండ్లు, చాకలిగజ్జి, నొప్పికి లోనైనపాదములు బెగుకులు, తామర, పీకులు, మూలశంక మున్నగువాటిని జాంబుక్ అత్యద్భుతముగ నివారింపును.

ఇది జంతుసంబంధముగు క్రొవ్వపదార్థరహితము

దగ్గరనున్న మందుల అంగడినుండి ప్రత్యక్షమైన క్రొవ్వకలియని ఒక జాంబుక్ పెట్టెను తెచ్చుకొనును. వెల 1-కి రూ. 1, కుటుంబమునకు సరిపోవునట్లు 2-4-0.

ఏజెంట్లు:—మెసర్స్ దాదా అందు కో, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

వివిధవక్ష నాయకుల మహాసభ

రాజ్యాంగములో వ్యక్తిపరములగు చట్టముల రద్దు యేర్పరచబడవలెనా?

ధిన్తీ సమావేశము ముగియుట

ధిన్తీ, మార్చి 3:— వివిధవక్ష నాయకులచే నిశ్చయించబడిన రాజ్యాంగముయొక్క ధిన్తీ సమావేశము యిప్పటికి ముగిసినది.

ఈసభలో బహుళజాతి బాంబాయిలో మరల ఉపసభలు ఏర్పరచబడెను.

ఈసభలో వ్యక్తిపరములగు చట్టముల రద్దు యేర్పరచబడవలెనా? అని సమస్యపడియున్నది.

ప్రతిమే ఆరక్షణము లుండవలెనా. అన్ని సమస్యలకు వర్తింపవలెనా యనువిషయముగూడ చర్చించబడెను. ఒక నిర్ణయమునకు వచ్చుటకు ప్రయత్నము జరిగెను. సభవారు యేర్పరచబడవలెనని నిర్ణయించెదరు.

(ఆ. ప్రెస్.)

జి. వెంకటచలంగారు

జావా కాశ్మీరీనింపబడుట

ప్రారంభించుకొనక శత్రుమును/నాన్న

యువనస్థానించెదరు

కళావిమర్శకులును, ధిన్తీయందు ప్రకటించబడుచున్న

(రూపలేఖ)పత్రికకు సహాయపంపాడుటనునగు శ్రీయుత జి. వెంకటచలంగారిని జావావిచ్చేసిభారతీయకళాకళలమును గూర్చియాద్యపమునందలి ముఖ్యపట్టణములలో సుపన్యసింపుడని డచ్చికళోపాసకసంఘమువారి హోదాచేయింపబడినది.

శ్రీ వెంకటచలంగారు కొలంబోలో యీసంవత్సరమునందు బయలుదేరి జావాకు సమద్రయానము సత్పదరు. అచటలెందు నెలకాలము సంచారమొనరించి, తిరుగుదలలో సయామ్ కాంబోడియా చే

శములకు వెళ్లెదరు. వారుచే నాజపానుదేశములకు వెళ్లవచ్చును. తమతోగూడా వెంకటచలంగారు గృహసాధనాగూరు సం

దాలాబోను, చాగ్తాయ్, యుక్తిలో హోల్డే మొదలగు సుప్రసిద్ధచిత్రలేఖకులచే వ్రాయబడిన చిత్రములను 150వరకు జావాకు గొంపోయెదరు.

(ప్రీ. ప్రె.)

వంగరాష్ట్రమున సత్యాగ్రహ సన్నాహము

సేనుగుప్తగారు రణనిస్సాహమును మ్రోగించుట
“స్వరాజ్యసమరమునం దెల్లప్పుడును వంగరాష్ట్రము
రక్షాగ్రముననే నిలుచుచుండెను. ఇప్పుడు సుబాసుబోసుగారు
కారాగృహమునందుండిననుగూడ మనరాష్ట్రము అగ్రభాగము
నందే యుండవలెను. ఈ నెల 18-న తేదీని జరిగెడు భారత
కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభలో మహాత్ముడు సత్యాగ్రహ విధాన
మును నిరూపించును. ఆసభకు సేను వంగరాష్ట్రప్రతినిధిగా
వెళ్లెదను. అటునుండిరాగానే సబర్కత్తిలో సర్వసైన్యాధిపతి
నిర్ణయించిన పద్ధతి ప్రకారమే వంగరాష్ట్రము
నందుగూడ సేను ఉపసత్యాగ్రహమును
ప్రారంభించెదను. వంగరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యసంఘము
నా రీతిమయమున సుదాసీనులుగా కార్యోక్తమనుడులయొక్క
యెన్నికలవిషయమున సభికులకు శ్రద్ధనుగూడ చూపుచున్నా
రు. ఇది కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు విరుద్ధము. కాంగ్రెసునందు
విశ్వాసముగలవారు రాష్ట్రీయసంఘమును ధిక్కరింపవలెను”
అని యీ నెల 1వ తేదీని జరిగిన కాంగ్రె
శేషము ఎన్నికలసభలో జె. ఎం. సేనుగుప్తగారు నుడివరి. సభ
లో నల్లరిచెయుటకు కొందరు ప్రయత్నించిరిగాని వారిప్రయ
త్నము సాగలేదు. సేనుగుప్తగారు ప్రతిపాదించిన తెలుపునట్టి
కొన్ని కరపత్రము లాసభలో పంచివెట్టబడెను. (అ. పే.)

కర్నాటక నాయకుల సంచారము

చాలనభలలో నుపన్యసించుట
గంగాధరరావు, హోడికరు, శ్రీనివాసరావు, హనుమంత
రావు, మంగళవేదిగార్లు మున్నగువారు 28-2-80 వ తేదీని
త్రువారు హంగూడు, యికలు గ్రామములలో జరిగిన రైతులసభ
లో నుపన్యసించిరి. ఆ సభలకు రైతులు వేలకొలదిగా వచ్చిరి.
అన్నిచోట్లను పెద్దలును పిన్నలునుగూడ నాయకుల నభ్యుధికులు
గా గౌరవించిరి. సత్యాగ్రహమునగూర్చి నాయకులు బోధిం
చిరి. ప్రతిఫలమునందును నలంటిగులను చేర్చుకొన వారంభించిరి.
ఈ నెల 1వ తేదీ రాత్రి గంగాధరరావు, హనుమంతరావు
గార్లు వెల్మముకు వెళ్లిరి. హోడికరుగారు రెక్కిన తాలూకాల
కన్సిటేబిలి వెళ్లెదరు. (శ్రీ పేన్)

నగరపర్యాయలో గాంధీ ఆశ్రమము నేర్పరుచుట

అమృతలాలు, వి. ధక్కరుగారు
ప్రారంభోత్సవమును జరుపుట
సింధుదేశమున నగరపర్యాయ పట్టణమునందు కోటి,
బిలు, మెహ్మూరుబాతులవారి బిడ్డలకొర కేర్పరుపబడిన గాంధీ
ఆశ్రమమునకు 27-2-80 వ తేదీని సాయంకాలమున సర్వెంటు
ఆఫ్ యిండియా సొసైటీకి చేరిన అమృతలాలు వి. ధక్క
రుగారు ప్రారంభోత్సవమును సలిపిరి. ఈ తెగలవారు హిందు
వులు. ఈ జిల్లాలో యెడారి ప్రాంతమునందు వీరు లక్షమంది
యున్నారు. వీరికొర కిట్టి ఆశ్రమమును మరికొన్ని గూడ ఏర్ప
రుపబడును. ఈ ఆశ్రమము చేర్చుగుచుటకు నల్లికొమ్మెందులది
అను నొక సంఘ మేర్పడినది. స్టూరు వల్లభాయి, ఇయరాం
దా ను దొల త రాం, డాక్టరు భోయి త రాం,
స్వామీ కృష్ణా వం దు, ధక్కరు, గార్లు ను మరి
కొందరును ఈ సంఘమున సభ్యులుగా నున్నారు. ఆయుర్వే
దమునకు ఈ తెగలవారు వేలకొలదిగా 80 మైళ్ల మార్గమునం
దున్న గ్రామములనుండిగూడవచ్చిరి. అగ్రవర్ణములవారుగూడ
వచ్చిరి. నేటు ప్రాజ్ఞులుగారు తన ధర్మశాలను ఈ యాశ్రమ
మున కిచ్చివేసిరి. ఈ ఆశ్రమమునందు బాలికలకు చదువుచెప్పట
కొకభిల్లుశ్రీని నియమించిరి. ఆమె మొదట ప్రార్థనగీతమును
పాడెను. 1927 మొదలు ధక్కరుగారు యీ తెగలవారికొరకు
పనిచేయుచుండిరి. “ఈ ఆశ్రమము నేర్పరుచుటనుగూర్చి నేను
మహాత్మునకు విన్నవించగా, మహాత్ముడు చాలసంతసించి దీని
నాసీర్వదించెను. సర్వసభ్యుల సహాయముచే నెదననినూడ వాగ్దా
నమునరించెను.” అని ధక్కరుగారు నుడివి మహాత్మునిసందే
శమునువదివి వినిపించిరి. ఇప్పటికి 12 మంది బిడ్డలు చేరిరి. మరి
కు పెక్కుమందిగూడ సభలో నుపన్యసించిరి. (శ్రీ పేను)

జబ్బుగల వార
లకు, జ్వరపీడితులైన
పసిపిల్లలకు నిరసా
యకర మైన ఖేది
మును.

తల్లీ! జబ్బుగానున్న పసిపిల్లలకిమ్ము
కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్
“California Syrup of Figs”

పసిపిల్లలు జ్వరపీడితులైనను, అజీర్తిచే బాధ
పడుచున్నను, “California Syrup of Figs” కాలి
ఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ యొక్క ఉపయోగమును చూచి ప్రే
మింతురు. ఈ నిరసాయకరము, ఖేదమును కడు
పునుశుభ్రపఱచి ముందును వేడలపడుచును. నేను
భక్త టీమ్మప్పడు జబ్బుగానున్న పసిపిల్లను యిచ్చిన
మరునటిదినమే తేటగా తిరుగును హానియేమియు
ను చేయను. ముక్తము గలుగ గలయు పదార్థము లె
వ్వియు యిందుచేరివు.

అనుపానముయొక్క వివరములు
చిన్న పెద్ద వయసు గలనా రందరు
ఉపయోగించునట్లుగా అచ్చువేయ
బడి నీసా మీదనే అంటించబడెను.
అంగళ్లన్నటియందును, కెమిస్టులంద
రివద్దను దొఱకును. తల్లీ, మీరు
“California Syrup of Figs” కా
లిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ నే కావలెనని
చెప్పుడు. లేనియెడల మరొక యిమి
తుడును సిరప్ నిచ్చెదరు. 1

రసాయన చాయశాల
మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాళి, మధుర.
గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయుచుముఖో “ఇండియాలో” నల్లను
మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.
అన్ని రకములలోను నక్కొరంగులు సలీసుగా చిక్కును.
ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి
యితర రకములను ముట్టరు.
130
కాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

గుజరాతురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ
నల్ల భాయి పటేలుగారిని మరల న్యాయునిగా
నెన్నుకొనుట
2 వ తేదీ మధ్యాహ్నము గుజరాతు రాష్ట్రీయ కాం
గ్రెసు సంఘసభ జరిగినది. నల్ల భాయి పటేలుగారిని మరల
అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనిరి. కిమ్మట సత్యాగ్రహమునగూర్చి
రహస్యముగా నాలోచింపబడెను. అప్పుడు పత్రికావిలేఖరు
లను పంపివేసిరి. “నర్వముకుడిసెవో కప్పలు వేలకొలదిగా
కూడు నారంభించునట్లు సత్యాగ్రహము ప్రారంభము కాగానే
వేలకొలది యోధులు రహస్యమున నిలువ గలుగుదురు” అని
ఆసభలో నల్ల భాయిగారు నుడివి రని తెలియుచున్నది.
భూమిశిస్తు తగాయదా
భోలేకు సమీపమునందున్న ఆర్కేజు అను గ్రామ
మున భూమిశిస్తుతగాయదా కలిగినందున స్వస్థానుదారుల
యిచ్చుందలను తెలుసుకొనుటకు మహాత్ముని సహకారులకు నర
పారిపారిలు, రామనారాయణపారిలుగా ర్లనటికి వెళ్లి సంగతి
సందర్భములను తెలుసుకొనిరి. “ప్రహ్వించుమను స్వరాజ్యసమ
రము ప్రారంభము కానున్నపుడు యీ చిన్న భూమిశిస్తు
తగాయదా యేమిలెక్క? అని వారు తెలిపిరి. ఆపదలోనున్న
వారికి సహాయముచేసెదనని ఆచటి మా నులెదారు వాగ్దానము
చేసెను.” పం ట ల ని తి ని తెలుసుకొని క తెక్టరు
కు తెలియజేయుటకొక ఉపసంఘ మేర్పరుపబడెను.

దేశీయవస్త్రపరిశ్రమ సంరక్షణము
మోడిగారి అభిప్రాయము
బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 28:—బొంబాయి మిల్లు యజ
మానుల సంఘముయొక్క అధ్యక్షులకు మోడిగారు దేశీయ
వస్త్రములపై దిగుమతిసుంకము హెచ్చుచేయుటనుగూర్చి తమ
అభిప్రాయము నిట్లు ప్రకటించిరి. దిగుమతి సుంకములు హె
చ్చించిన మాత్రమున దేశీయపరిశ్రమ వృద్ధికొరదు. మొత్తము
మీద ఇండియా గవర్నమెంటువారు ప్రస్తుత శ్రీవపరిశ్రమలను
చిట్టచివరకు గమనించి యీ దిగుమతిసుంకము హెచ్చించుట
కంగీకరించిరి. కాని యిందువిషయమై ఆ నెంట్లీ సభవారి యి
ష్టాయిష్టములనుబట్టి నిర్ణయించుటకు ఉద్దేశించినారు.
ఆ నెంట్లీ సభవారుగూడ యీ విషయపరిశ్రమలను గమ
నించి తప్పక యీ సుంకము హెచ్చింపును ఆమోదించెదరు
గాక.
ఈ ఏర్పాట్లయినను కొలదికాలమువరకే వర్తించునట.
హిందూదేశమునకు అధిక స్వాతంత్ర్యము కలదని ఖజా
నా సభ్యుడు స్పష్టముగా నిర్వచించుట సంతోష దాయకమే.
ఖజానా సభ్యుని వాక్యములలో వ్యాఖ్యానము చేయ
దగినది చాలాకలవు. కాని ప్రస్తుతసమయములో చేయవీ
లులేదు.
ఆ నెంట్లీ సభవారు తమ బాధ్యతను సక్రమముగా నిర్వహిం
చెదరు గాక. (అ. పే.)

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

మద్యపాననిషేధ సంఘమువారి ప్రచారముయొక్క ఫలితము నొకడుకాణమైనను మూయబడలేదు

మొన్నటిరోజున చెన్నపురి శాసనసభ వారి సమావేశము లో నీక్రింది ప్రశ్నలు వేయబడినవి.

ఎక్కువపాటలను పాడించుటకు ఎక్స్‌యిజు

ఇన్‌స్పెక్టరే యత్నించుట

శ్రీయుత ఎ. బి. శెట్టిగారు:—ప్రజారోగ్యశాఖా మంత్రి యీదిగువ ప్రశ్నలకు దయచేసి జవాబుసంగెదరా?

(అ) కల్లుదుకాణముల ఏలము జరుగునపుడు ప్రజల నెక్కువ మొత్తములకు పాటపాడుటకు ఎక్స్‌యిజు ఇన్‌స్పెక్టర్లు ప్రోత్సహించుచున్నారనియు జిల్లా ప్రచారము వారయినా ప్రభుత్వమువారికి ఫీర్యాదు గావించియున్నారా?

(ఆ) ఈ ఫీర్యాదువిషయమై ప్రభుత్వమువారు దర్యాప్తు గావించియున్నారా?

(ఇ) జిల్లా (మద్యపాననిషేధ) ప్రచార సంఘములకు తోడ్పడుటకు ఎక్స్‌యిజు శాఖోద్యోగులకు ప్రభుత్వమువారిచే యజ్ఞసంయమము గావించియున్నారా?

ప్రభుత్వమువారి జవాబు:—(అ), (ఆ), అవును, దక్షిణ కన్నడజిల్లా ప్రచార సంఘముయొక్క అధ్యక్షులకు లెటరు దెలిపి యుండిరి. వారి లేక ఎక్స్‌యిజు కమిషనరు గారికి బంప బడినది.

(ఇ) పై యధికారి జారీచేసిన యుత్తరవు యొక్క ప్రతి యిందుతో చేర్చబడియున్నది.

కమిషనరు ఉత్తరవు

కల్లు సారాయి మొదలగు వస్తువుల యెడలను నిషేధింపజేడి మందులయెడలను ప్రజలకు తీర్చిమైన వెగటును గలిగించుటకై కేంద్రప్రచారసంఘమున, జిల్లా సంఘములను నెలకొల్పి కనజ్జన సంగియొడిన ఆరోగ్యశాఖా 'ప్రభుత్వజ్ఞ' (నెం 1597) ను అన్వేషించు కమిషనరులను, ఇన్‌స్పెక్టరులను గుర్తింపవలయును. జిల్లా సంఘముల ప్రచారమునకు ఎక్స్‌యిజు శాఖోద్యోగులు తోడ్పడరాదు అధికారేతరులు గొందరు సంకేతించుచున్నారు. అనుకూలమునకును, స్వాధీనము గావించుకొనుటకును సంబంధించిన నిబంధన లతిక్రమింపబడుచుండుటకై, తగుదుకు ముఖ్యముగా దోహదమొసగుచున్నదని జిల్లా ప్రచారసంఘము యొక్కదాని కర్మిస్తులకు నొకరు కమిషనరుగారికి తమ యభిప్రాయముగా దెలిపియున్నారు. దృష్టాంతముల జూచినచో, క్రింది యుద్యోగస్థులయొక్క యభిప్రాయమునకును, అయ్యదికను తాము పాత్రుల మయ్యెదమని వారు భయపడుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారి పరమ

మిమిరి త్రాగు నలవాటును రూపుమాపి, మితవాసము

నకును, త్రాగుడుమానవలయునను నభిప్రాయము వ్యాప్తిగావించుటకును బ్రాత్యహ మొసంగవలయునని ప్రభుత్వమువారు యధార్థముగా నభిలషించుచున్నారని ఎక్స్‌యిజు శాఖకు జెందిన వారందరును గుర్తించవలయునని కమిషనరుగారి కోరిక. త్రాగుడు వాయిని ప్రభుత్వమువారి యాధాయము పడినాయినను వారందరూని పరిగణింపరు. కాని, ఒకవరకున్నది, ఇప్పుడు శాసనసభ్యులముగా తయారవుచు, విక్రయింపబడుచుండెడి కల్లుసారాయిల స్థానే దొంగతనముగా తయారుచేయబడి కల్లుయంతరింపజూడదు. కావున, రహస్యవిక్రయము లాదిగాగల వ్యాపారములకు కనిపెట్టి, వారి నంతమొందించుటకు యత్నించుచున్న జిల్లా సంఘములకును కేంద్ర ప్రచార సంఘమునకును, ఎక్స్‌యిజు యుద్యోగస్థులందఱును విధిగా తోడ్పడవలయును. మన శాఖకు యీసంస్థాని కిస్తువులని దలపబడుట సంభవించును. కాని యట్లు తలపరాదు. ఆదాయమునకు సంబంధించిన శేరములు వేరుగనుండునట్లు బాగ్‌త్రపడి, మొకవేళ పరి జరిగినచో నానిని కనిపెట్టుట యవసరమే! కాని, యుద్యోగస్థులకు శేరొకవిధియు నున్నది. ప్రజల ఋజువర్తనమును సంక్షించుటకై ముఖ్యముగా నుద్దేశించబడిన లైసెన్సు నిబంధనలన్నీటిని వారు తప్పనిసరిగా నాచరణలో పెట్టువలయును.

ఎట్లైన ఆదాయమునందు అభివృద్ధిని జూపవలయు ననుటయే మన శాఖయొక్క పరమావిధిగా నుండజనదు. శాసన నిబంధనల నన్నిటిని నాచరణలోనికి గొనివచ్చుటయు, పక్రమపద్ధతిని తయారై, విక్రయింపబడిన కల్లు సారాయిలే ప్రజల వాడబడునట్లు చేయుటయునే ప్రధానలక్ష్యముగా నుండవలయును. ఈ యుద్దేశములు నెరవేరినచో, ఎంతెక్కువ కల్లు సారాయి చేలుబడియైన సంతమించి.

ప్రశ్న:—శ్రీయుత ఎ. బి. శెట్టిగారు

ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి యీదిగువ ప్రశ్నలకు జవాబును దయచేసెదరా?

(అ) ఇటీవల నేయేజిల్లాలలో సారాదుకాణముల పాటలు జరిగినవి?

(ఆ) అన్ని జిల్లాలలోనూ ఆ దా య ము హెచ్చినదా; లేక కొన్ని జిల్లాలలో తగ్గినదా?

జవాబు:—1930-31 సంవత్సరమునకు చెన్న పట్టణ, రామ నాథు, తిన్నెవెల్లి, నీలగిరి, నేలం జిల్లాలలో సారా దుకాణముల పాట ముగిసినది.

చెన్నపురి, రామనాథు, తిన్నెవెల్లి జిల్లాలలో నాదాయము తగ్గినది. నీలగిరి, నేలం జిల్లాలలో వరుసగా పడునారు, ఏడుపాళ్లు హెచ్చినది.

ప్రశ్న:—శ్రీయుత ఎ. బి. శెట్టిగారు

(అ) జిల్లా ప్రచారసంఘముల వారి ప్రయత్నములకు ఫలితముగా తమయ్యుక్తము తగ్గిపోవుచున్నదని కల్లు సారాయిదుకాణదారులు ప్రభుత్వమువారికి దెలుపుకొనియున్నారా?

(ఇ) ఇట్టి ప్రచారము నకు ఫలితముగా దుకాణము లెవ్వయైన మూసివేయబడవలసివచ్చెనా?

జవాబు:—(అ) అవును. ఉత్తర ఆర్కాటు, దక్షిణ ఆర్కాటు, దక్షిణ కన్నడజిల్లాలనుండి యట్టి రిపోర్టులు వచ్చియుండెను.

(ఇ) ప్రచారమునకు ఫలితముగా దుకాణమైనను మూయబడినట్లు ప్రభుత్వమువారి కింతవట్టుకు దెలియవచ్చి యుండలేదు.

కొన్ని సెక్రటరీలు చేయుచున్న పని

ప్రశ్న:—శ్రీ కే. ఆర్. వెంకట్రాసు అయ్యగారు
హోం మెంబరుగా, క్రిందివిషయములను దయచేసి దెలిపెదరా?

(అ) మంత్రిలు మువ్వరికి తోడ్పడుటకుగాను కొన్ని లు కార్యదర్శులను మువ్వరమా ఎప్పుడు నియమించిరి?

(ఆ) 1930 సంవత్సరము జనవరి నెల 31 వ తేదీవరకు యీ కార్యదర్శులకు జీతము క్రిందనూ, ఖర్చులనిమిత్తము ఎంత సామ్యమునంగబడినది? జూను 18 వ తారీఖువరకు సేమత్రము వారినిమిత్తమై ఖర్చునచ్చునా?

(ఇ) తాము జేయుచున్న పనిని నివేదించు దైనికచర్య పుస్తకమును యుద్యోగికిత్యా వారు తయారు జేసియున్నారా? అందునూ, లేక యొకరిద్దరేనా?

ఈ ప్రజాహితము కొరకై పేరు నియమింపబడిరా?

వీరి నియామక మువలన మంచియేదైనను కలిగియున్నదా? కలిగిన ఏవిధమున?

జవాబు:—(అ) కొన్ని లు కార్యదర్శులు మువ్వరును 1928 సం॥ ఆగష్టు నెల 2-వ తేదీని తమ యుద్యోగములను పొందిరి.

(ఆ) ప్రభుత్వమువారి కీవిషయమై యేమియు తెలియదుగాని సంగతులను ముందు దెలిపిగానెదరు.

(ఇ) ప్రభుత్వమువారి కేమియు తెలియదు.

(ఈ) చెన్నపురి శాసనసభ నిబంధనల గ్రంథములో 182 వేదీవి గౌరవనీయులగు సభ్యులు కొన్ని లు కార్యదర్శుల విధులను దెలియగలరు.

పై విషయమునుగూర్చి యొకను ప్రశ్నలు

సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు:—కార్యదర్శులు జేయుచున్న పనిని తమకు తెలియజేయవలయునని ప్రభుత్వమువారికిని కోరవలయునా?

హోం మెంబరు:—మంత్రిలును.

సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు:—ఇదివరకే యట్లా పరించి, యీ యనకాశముననే సభ్యుల కావ్యత్రాంతమును హోం మెంబరుగా తల దెలిపియుండు లేదు?

హోం మెంబరు:—వారు దినచర్య పుస్తకమును తయారు చేయవలసిన యగత్యములేదు.

సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు:—కొన్ని లు కార్యదర్శులు నిర్వహింపవలసిన విధులయొద్ద?

హోం మెంబరు:—శాసనసభానిబంధనలను దెలుపుగ్రంథములో నవి పేర్కొనబడియున్నవి.

డి. బి. ఆర్. ఎస్. ఆరోగ్యసామిమెంబరుగారు:—కాని, అసలుప్రశ్న యేమన యీకొన్ని లు కార్యదర్శులు ఏపని నైనను జేయుచున్నారా చేయుచున్నారా సేమియునుటయే.

హోం మెంబరు:—కొన్ని లు కార్యదర్శులును యీశాసన సభలో సభ్యులే కావున వారియెడల కడు మర్యాదగా వర్తింపవలయును.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 6 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయుకామును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి. P. O.

2 కలములు.

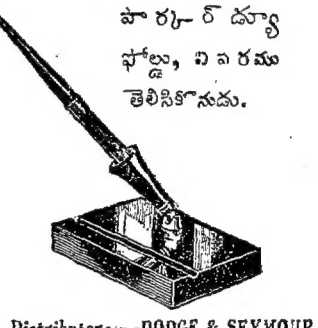
దాని ఖరీదునకే

1

ఫ్లార్-రూ నూతనముగ చేయబడినదానికి జేబు నకు తగిలించుకొన దగిన క్లిప్ గల ఫ్లాస్ పెన్ మూత, యుచితముగ నిన్వబడును.

మీరు అభీనువదలి వెడలనపుడు, క్లిప్ గలిగిన ఈమూతను తగిలించుదు.

పార్-రూ దూప్లూ, విచరము తెలిసికొనుదు.

Distributors:—DODGE & SEYMOUR, Ltd., Bombay, Calcutta, Madras, Delhi, Lahore & Karachi.

Parker Duofold

ఏజెంట్లు:—

ఎమ్. హువాస్మిక్ ఆల్ అండ్ సన్స్, బందరుపేటి, మద్రాసు.

జలాల్ అండ్ సన్స్, రటాకబజారు, మద్రాసు.

వ్యాధి వీడితులకు వరప్రసాదమగు కిమందులు

జ్ఞాపక ముంచుకొనుదు

ప్లాక్స్ ఆంటి మలేరియల్

వెండి జ్వరమాత్రలు

జ్వరములకు నొప్పుల కువయోగించును. పెద్దదయిన జ్వరగడ్డలను తగ్గించును. 40 మాత్రల సీసా 1-కి రు 1-0-0

ప్లాక్స్ క్షయదగ్గు నివారిణి

వంటనీ నివారింప గలదు. సీసా 1-కి రు 1-0-0

ప్లాక్స్ కక్కువా దగ్గు నివారిణి

కఫి పిల్లలకు మిక్కిలి ఉపయోగము. సీసా 1-కి రు 1-0-0

G. S. STEERS,

21, Errabalu Chetty St., G. T. Madras

ఒక జోషధ విసోదము

QUEDALURIN
P.R.I.
DYSENTERY SPECIFIC

మరియు

కలరా నివారిణి

హోమోపతి అరికులేరియనుండి

తయారు చేయబడినది

ప్రస్తుతకాలమునం దున్న వాటిలో అమానుషమైన ఓషధి. కలరాకు, అతిసారమునకు ప్రప్రథమ మోతాదే గుణమిచ్చుచున్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అమకూలమైన పరలు రు. 0-15-0, 1-12-0, 3-4-0.

ఫార్మికొలాజికల్ రిసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్

వాస్తువాక్య సం. 504, మద్రాసు. పి. టి.

శాంతివర్షకనే బయలుదేరదలచుట

కాకినాడకు వెళ్ళుటకు బస్సులో ఎక్కడనుండి వెళ్ళాల్సి వచ్చినా
తా. వెళ్ళుటకు బస్సులో వెళ్ళి 10 గంటల తరువాత
వియ్యంబి.

నల్లజెండాలుకేసు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మచిలీపట్టణము, ఫిబ్రవరి 28:— ఈదివసన కోర్టులో తిరిగి కేసు ఆరంభమైనది. ముద్దాయిల తరపున సాక్షులు తీసుకొనబడినది. కోర్టుల లక్ష్మీనారాయణుని ప్రగారం 'యావిధముగ సాక్షునిచ్చిరి.'

నాకు బజారులో మనిషి (Fancy Goods) దుకాణమున్నది. అది కోర్టుకోర్టుమీదమున్నది. 6, 7 తేదీలను కాంగ్రెసు వారు మీటింగులు చేసినసంగతి తెలుసును. గవర్నరుగారి రాక బహిష్కరించబడినదనియు అందుకొకై మన ఆసక్తులని తెలుపుటగాను హరితాశము జరుపవలయునని చెప్పినారు. 7 వ తేది రాత్రి సుమారు 8 ఘంటలకు కొట్టవద్దనువచ్చి కొట్టు మాయవలసిందిగా చెప్పినారు. కొట్టుమాయమని బలవంతపెట్టలేదు. కొట్టుమాయటకు మేము ఒప్పుకొనినాము. ఆరోజున ఏ దుకాణములు లేవు. కూరల దుకాణములు వుండెను. అవి ఆ చూవానెయ్యి నాడు మూయబడవు. ఒకడిపాట్లుమెంటులో యొక్కొక కొట్టు పాటపాడుదురు. పాడినవాడుమాత్రమే దుకాణము తెరుస్తాడు. మనిషి దుకాణములకు పాటలేదు. ప్రజల తిండికి సంబంధించిన వస్తువులకు మాత్రమే పాటపాడుతారు. ఆరోజున మనిషి దుకాణములన్నియు మూయబడినవి. 8 వ తేది నల్లజెండాలు యూరేగింపువచ్చినది. మాకొట్టుదగ్గరకు ఆయూరేగింపువచ్చిన తరువాత సబుయినస్పెక్టరు, రామారావుగారిమీద పోలీసుఆర్డరు 30 నెక్స్ ను ప్రకారము కోటిసు జారీచేసినారు. పిమ్మట యూరేగింపుతో ఆందరు వెనుకకు వెళ్లిపోయినారు.

పోలీసుసబుయినస్పెక్టరు ఆయూరేగింపును ఆపక పోవనిచ్చినయెడల ఆర్డరిజరిగేదిగాదు. అపినారు. కాబట్టియే జనము చుట్టూ మూసినారు. ఊరేగింపు ఆర్డర్ గా (క్రమముగా) వరుసగా 5 లేక 6 గురు కలిసి బారుగా నడుచుచుండిరి. గవర్నరుగారు వచ్చినదినమున దుకాణములన్నియు కట్టివేయబడినవి. పాటపాడినవిమాత్రము తెరువబడినవి. ఆరోజు ఉదయమున బండ్లు రోడ్డుమీద నిలవలేదు. పోలీసువాళ్ళ రోడ్డుకు యిక్కడక్కడ బందోబస్తు చేసినారు. ఉదయము 9 ఘంటలవరకు ఆక్కడయున్నాడు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు సాక్షిని క్రాసుచేయగా సాక్షి యావిధముగ చెప్పెను.

నాదికాపురము గొడుగుపేట. ఉదయలోపల కెద్దబజారు యిదికాదు. నేను 8 ఘంటలకు ఉదయము యిట్లువిడచితిని. ఇంటికిని కొట్టునకును 2 ఫర్లాంగులున్నవి. నాయుంటినుంచి సడక్ రోడ్డుమీదుగా వచ్చితిని. సాయంత్రము తిరిగి బయలుదేరినాను. ఈలోపుగా ఎక్కడికి బయలుదేరలేదు. చవుకులోనుండి చల్లరస్తాకోర్టుమీదవెళ్ళలేదు. పోలీసుస్టేషను రోడ్డుమీదకూడా వెళ్ళలేదు. నేనుకొట్టుదగ్గర రోడ్డుమీదనే తిరుగుచున్నాను. కొట్టునుంచి కొట్టవారికొక్కవరకు యిటులాటు తిరుగుచుంటిని. ఆరోజున పార్ట్ కోర్టు ముచినది తుళ్ళవరకే.

ప|| ప్రా:— ప్రావెన్ ఎన్ని బాటలుగా (వరసలు)గా యుండెను?

సాక్షి:— ఒది.
ప|| ప్రా:— అందరిచేతులలోను నల్ల జెండాలు యుండినవా?

సాక్షి:— ఉండినవి.
ప|| ప్రా:— నడుచు వప్పుడు ఏయిన కేకులువేసినారా?

సా:— గవర్నరు గోబ్యాక్ అని అంటాయుండిరి.
ప|| ప్రా:— ఊరేగింపువారుగాక యింకా ఎంతమంది పాల్గొరి?

సా:— సుమారు 200 మంది.
ప|| ప్రా:— సబుయినస్పెక్టరు ఏమైన చెప్పినాడా?

సా:— రామారావుకు నోటీసు యిచ్చిన వెనుక తిరిగి వెళ్లిపోమనినదని అన్నాడు.

ప|| ప్రా:— మీకును సబుయినస్పెక్టరుకు యుండిన చూరమెంత?

సా:— 20 గజములు. నాకు సబుయినస్పెక్టరుకు మధ్య జనులు ఎక్కువగా యుండిరి.

ప|| ప్రా:— అక్కడ దేమవుచున్నార?

అక్కడ అందరు పోలీసువారు 30 క్లెక్సుక్రింద నోటీసు యిచ్చారు. మనము గుంపుగా యుండగూడదు. తిరిగివెళ్లి పోదాము అని అనుకొంటాయంటే నేను విన్నాను.

ప|| ప్రా:— మీరు ఆరోజున బజారు ఎందుకొకటకు వెళ్లవలసివచ్చినది?

సా:— బహుశా కూరలకై యుంటుంది.

ప|| ప్రా:— అదినమున కాఫీదుకాణములు తెరచియున్నవా?

సా:— తెరిచియున్నవి.

ప|| ప్రా:— మీకొట్టుకు ఎదురుగయన్న రెండు కాఫీ దుకాణములూ?

సా:— అవికూడా తెరవబడి వుండినవి.

ప|| ప్రా:— త్రాగేవాళ్ళు త్రాగుతున్నారు. పోయ్యె వారు పోతున్నారు కామా?

సా:— అవును.

ప|| ప్రా:— అదినమున మోటారులు నడుచుచున్నవా?

సా:— నడుచున్నాయి.

ప|| ప్రా:— జట్కాలు.

సా:— అవి వెళ్ళుతున్నాయి.

ప|| ప్రా:— ఆమావాస్యనాడు బొంబాయి పావులు కట్టివేస్తారా లేదా?

సా:— నుహుగ్మడియలకు చెందినవి కట్టివేస్తారో లేదో నాకు తెలియదు. హిందువుల మాత్రము కట్టివేస్తారు.

ప|| ప్రా:— సిగరెట్లు, బీడీలు?

సా:— ఆ పెట్టెలు తెరిచే వున్నవి.

ప|| ప్రా:— ఆ చవుకులో సిగరెట్లు బీడీలు అమ్మేపెట్టెలు నుమరు ఎన్ని ఉన్నాయి?

సా:— యిరువై అయిదు.

ప|| ప్రా:— సోదా దుకాణాలూ?

సా:— 6 లేక యేడు.

ప|| ప్రా:— అవి తీసివున్నాయా? వేసియున్నాయా?

సా:— నాకు తెలియదు.

ప|| ప్రా:— గడ్డిబజారు యున్నదా లేదా?

సా:— నాకు తెలియదు.

ప|| ప్రా:— పార్ట్ కోర్టు పైడున ఏమేమి దుకాణములు వున్నవి?

సా:— పచారు దుకాణాలు చిల్లర దుకాణాలు.

ప|| ప్రా:— ఆ దుకాణాలు కట్టివారా?

సా:— కట్టివేశారు.

ప|| ప్రా:— పచారుకొట్టువాళ్ళు మీటింగు చేసుకొన్నప్పుడు నీవు వెళ్ళావా?

సా:— వెళ్ళలేదు.

ప|| ప్రా:— వారు ఎందుకు కట్టేకారో నీకు తెలియదా?

సా:— నాకు తెలియదు.

ప|| ప్రా:— ఆసలవాళ్ళు మీటింగు చేసకున్నారా?

సా:— మీటింగు అయినదని విన్నాను.

ప|| ప్రా:— మీరు 6, 7 తేదీలకు జరిగిన మీటింగులకు వెళ్ళారా?

సా:— వెళ్ళలేదు.

ప|| ప్రా:— వారువచ్చి మీదగ్గర ఏమన్నారు?

సా:— మీరుకొట్టుకట్టివేస్తారా అని అడిగినారు.

ప|| ప్రా:— ఏమిచెప్పావు?

సా:— కట్టివేస్తా నన్నాను.

ప|| ప్రా:— ఎందుకు కట్టివేయాలని అడిగినారా?

సా:— నాకు తెలిసినవిషయమే కాబట్టి ఎందుకుకట్టివేయవలసినదిగా నేనువారిని అడుగులేదు.

ప|| ప్రా:— తరువాత వారు ఎవరిదగ్గరకైనా వెళ్ళినారా?

సా:— నాకు తెలియదు.

ప|| ప్రా:— విగతకొట్టు కట్టివేయడముచేత వారు విగతవారిదగ్గరకు వెళ్ళినారని మీరు అనుకొన్నారుగదా?

సా:— అవును.

ప|| ప్రా:— ఆరోజుపచారుకొట్టు పాడింది ఎవరండి?

సా:— తమ్మున ముఖ్యారావు.

ప|| ప్రా:— చిల్లరకోట్టో?

సా:— నాకు తెలియదు.

ప|| ప్రా:— చవుకులో గవర్నరుగారిని ఆహ్వానించుతూ ఆర్జీలు కట్టియున్నాయి గామా?

సా:— కట్టివున్నాయి.

ప|| ప్రా:— ఎప్పుడుకట్టినారు?

సా:— 7వ తారీఖు రాత్రి

ప|| ప్రా:— వీరూద్ధంటే వారుకడతామని చెప్పారాగామా?

సా:— అవును.

ప|| ప్రా:— మీరు టవునువోలుకువెళ్ళారా?

సా:— వెళ్ళలేదు. జనాన్ని వెళ్లనియ్యలేదు.

రీఎగ్మిమేషనులో సాక్షి యావిధమున చెప్పెను.

ప|| గడ్డి ఎన్ని ఘంటలనుంచి ఎన్ని ఘంటలవరకు ఆమాకుండుండి.

సా:— ఉదయము 9 మొదలు 12 వఱకు సాయంత్రం 1 నుండి 8 వరకు.

ప|| ప్రా:— మీరు యిండాక వీరువద్దంటే వారుకట్టుతావన్నారా అని చెప్పినారు. వారెవరండి?

సా:— ముగ్గునిసిపాల్వారు అని అనుకుంటాను.

వాస్తా నరసింహారావుగారు యీ విధముగ సాక్షునిచ్చిరి.

నేను సబుకోర్టులో రికార్డుకేపరును. 19 సంవత్సరము నుంచి కొలువులో యున్నాను. గవర్నరువచ్చినసంగతి నాకే తెలుసును; ఆ రోజున నేనున్న ప్రతి సుబ్బారావుగారున్న కలిసి సబు జడ్జిగారి యింటికి వెళ్ళి నామ సబు జడ్జిగారి యిల్లు చరకా సంఘము అక్కకు ఎదురుగా యున్నది. చరకాసంఘం ఎదుట ముద్దాయిల ఆరెట్టుచేసినారని అనుకుంటాను. నేను సుబ్బారావుగారు మానాము. నేనుచూచినంతవరకు నల్ల జెండాలుతో యూరేగింక రాలేదు.

ప|| ప్రా:— మీరేమి చూశారండి?

సా:— మావోలోనుంచి మనుష్యులురావడం, జట్కాలలో కూర్చోపెట్టడము చూచాను.

ప|| ప్రా:— గేటుయివరకు ఎంతమందియున్నారు?

సా:— 150 మంది.

ప్ర|| ప్రా:— లోపలో?

సా:— 80 మంది.

ప్ర|| ప్రా:— వీరందరిచేతులలో నల్ల జెండాలు యున్నాయా?

సా:— ఉన్నవి లేనివి నోటీసు చేయలేదు.

ప్ర|| ప్రా:— గేటులోపల బయట గుంపులుగా యున్నారుగామా?

సా:— అవును.

ప్ర|| ప్రా:— కేకులు వేశారా?

సా:— వేయలేదు.

ప్ర|| ప్రా:— సిగ్నెట్టుముగా యుందా?

సా:— లేదు.

ప్ర|| ప్రా:— ఏలగుండి?

సా:— సందడిగాయుండి. 60, 80 గజాలుదూరముండుటచేత వినబడలేదు.

ప్ర|| ప్రా:— పోలీసువారు రోడ్డుమీద యున్నారా?

సా:— ఉన్నది లేనిది చెప్పలేను. సబు యినస్పెక్టరు యెవరో, బంట్రోతు లెవరో తెలియదు.

ప|| ప్రా:— మావో యొక్కడ యున్నది?

సా:— మెటర్ రోడ్డుమీద.

ప|| ప్రా:— జట్కాలలో ఎక్కించినది పోలీసువాళ్ళ కామా?

సా:— అవును.

ప|| ప్రా:— అయితే పోలీసువాళ్ళ రోడ్డుమీద యున్నారాగామా?

సా:— అవును. నేను వెళ్ళేటప్పటికి పోలీసువారుగాని మావో గాని రోడ్డుమీద లేరు. నేను చరకాసంఘము గేటుదగ్గరకు వెళ్ళలేదు. ముద్దాయిలను ఎవరెవరిని ఎందుకు పట్టుకొన్నారో నాకు తెలియదు.

చక్కా కుటుంబరావుగారి సాక్ష్యము

నాకు బజారులో పచారుకొట్టు ఉన్నది. పచారుకొట్టులు గవర్నరుగారు వచ్చినరోజున మూసివేసినారు. 7 వ తారీఖు రాత్రి కొట్టు మూయవలసినదిగా కొందరు వచ్చి చెప్పినారు. వారు మూయవలసినదిగా బలవంతపెట్టలేదు. ప్రతిఆమావాస్యనాడు కొట్టులు మూసివేస్తారు. కొట్టు ఒకటి పాటపాడి విగతావి మూసివేసినారు. ఆరోజున కూడ ఒకకొట్టు పాటపాడి విగతావి మూసివేసినారు. చిల్లరకొట్టుకూడా అలాగే చేస్తూ ఉంటారు. చిల్లరకొట్టుకూడా ఆరోజున మూసివేసినారు. నేను సాలుకు రు 4-0-0 వృత్తిపన్నును, రు 102 ఇన్ కంటాక్సు చెల్లిస్తూ వుంటాను.

క్రాసు పరీక్ష:— మీటింగులు ఉండవు. అక్కడనే నల్లరు అనుకుంటారు. సంఘము అనేది ఒకటిలేదు. ఆరోజున పాడింది కొత్త సభ్యవారాయణగారు. చిల్లరదుకాణం పాడింది యెవరో నాకు తెలియదు. నేను లెక్కల పుస్తకము తీసికొని రాలేదు. ఒకటవ ముద్దాయిన్నీ యింకా 5, 6 గురు కలసి ప్రతి దుకాణముదగ్గరకు వచ్చి దుకాణములు మూసివేయవలసినదిగా చెప్పినారు. కొట్టు కట్టివేస్తే ఐకమత్యముగా ఉంటుందని చెప్పినారు. దుకాణములు కట్టివేయుమని బలిమాలేదు. గవర్నరుగారికి ఆహ్వానమిచ్చే సందర్భములో ఆహ్వానసంఘ మొకటి ఏర్పడినదో లేదో నాకు తెలియదు. పచారుకొట్టు వార్షికో యైన రయినా గవర్నరుగారి ఆహ్వానము నిమిత్తము డబ్బు యిచ్చారో లేదో నాకు తెలియదు. ఆరోజున చాకుకు నేను వెళ్ళలేదు.

చల్లా వీరావధాన్లుగారి సాక్ష్యము

నాకు ఆంధ్ర ఇన్ స్ట్రక్షన్ కమిషన్ లో గుమాస్తావని. నెలకు రు 87-8-0 యిస్తారు. తల్లా ప్రగడ రామారావుగారికి మా ఆఫీసులోనే యుద్ధోగము, అతనిని నేనెరుగుదును. అతనికి ఆఫీసులో నూపరంబెండంటు ఆఫ్ ప్రొఫెసర్ డిపార్టుమెంటువని యిచ్చారు. అతనికి రు 70-0-0— రు 10-0-0— రు 125-0-0 జీతము. కొన్నాళ్లు ఆంధ్రభారతి అనేదానికి సంపాదకులుగా ఉన్నారు. నేను ఆ కాలేజీ వారి మేజర్ గా ఉంటూ యున్నాను. అదైదు రు 0-0-0 లు యిస్తారు. 1929 అక్టోబరు నుంచి యుంటున్నాను. నాకు పూర్వము జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ ఆఫీసు యుండేది. ఇప్పుడు ఆ జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ ఆఫీసు చర్కాసంఘము ఆఫీసులో యున్నది. నా కొట్టుదిన్నెది శంకరాచారిది. ఇంకా వరుసగా దుకాణములు ఉన్నవి. నేను గవర్నరుగారిరాక యెరుగుదును. ఆరోజున దుకాణము లన్నియు కట్టివేయబడినవి. నల్ల జెండాలతో ఊరేగింపు ఒకటి కూడా బయలుదేరినది. నేను ఆ ఊరేగింపు రాజ్యము చూచి నాను. అది నువ్వారిపాపువరకు వచ్చినది. చల్ల రాజ్యవరకు వెళ్ళినామని అనుకున్నాను. రోడ్డుకు యిరుప్రక్కల కూర్చుండి గవర్నరుగారు వచ్చేసరికి 'గవర్నరు గో బ్యాక్' అంటు నల్ల జెండాలు చూపుతామని అనుకున్నాను. ఊరేగింపుకు వెళ్ళుచున్నప్పుడు ఏమి కేకలువేయలేదు. అక్కడ నల్ల జెండాలు చూపి యెవరంతలవారు వెళ్ళిపోదామని అనుకున్నాను. సభ ఇన్ స్పెక్టరుగారి వచ్చి ఆ ఊరేగింపును ముందుకు సాగనియక అడ్డుపెట్టి వారు. రై సన్న లేనిది వెళ్ళుటకు వీలులేదని చెప్పి నోటీసు రామ రావు అంజనేయగార్లకు సర్వ చేసినారు. వారు తిరిగి వెళ్ళి పోయినారు. కాని మేము వెళ్ళుతామని చెప్పి వెళ్ళ లేదు. నేను నా కొట్టుదగ్గకు వచ్చివేసినాను. ఆరోజున నా కొట్టుదగ్గటగాని క్రింది కొట్టుల గోడలకుగాని నోటీసు ఏమియు అతికించలేదు. నల్లరు, నల్లరు కలసివరుసలుగా వస్తూయూన్నారు.

క్రాంతి పరీక్ష:—రామారావుగారికి యింగ్లీషు తెలుగు ను, ఆంధ్ర యిన్ స్ట్రక్షన్ కమిషన్ 1925 లో స్థాపించినారు. భారతి పత్రిక యిప్పుడు ప్రచురించుటలేదు. ఆ మేడ వారికి యంతవరకు అడ్డయివ్వలేదు. అడ్డకు నోటీసు యిప్పుడే వచ్చింది. క్రింద ఘనము 4 కొట్టు యున్నవి. 11 గంటలకు ఆఫీసుకు వెళ్ళినాను. 5 గంటలకు తిరిగివచ్చినాను. చౌకుచుట్టు పీకారు వెళ్ళి అరగంటలో తిరిగివచ్చినాను. కో-ఆపరేటివ్ స్టోర్స్ ఆరోజున తీసిలేదు. ఊరేగింపు నెమ్మదిగా వెళ్ళినది. క్రిందటి మీటింగుల వల్ల ఊరేగింపు వారి యొక్క ఉద్దేశ్యము తెలిసింది. ఆరోజున వారు ఏమి అనలేదు. మీటింగులకు నేను వెళ్ళినాను. మీటింగులో గవర్నరు! 'గో బ్యాక్' అని కేకలువేయమన్నారు. గవర్నరుగారు వచ్చేవరకు యేమి కేకలువేయవద్దని అన్నారు. ఆ సంగతులు టిఫిన్ తర్వాతకముగా ఉన్న వో లేవో నాకు తెలియదు. నిబంధనలు వ్రాసి పంచిపెట్టలేదు. మీటింగులో అందరిని చర్కాసంఘమునకు రావలసిందిగా అన్నారు. ఊరేగింపు ఏ ప్రకారము వచ్చిందో ఆ ప్రకారమే వెళ్ళిపోయింది. 'బ్యాబాయ్' గా కాగితము కట్టింది లేనిది నేను చూడలేదు. అఫీషియల్ రిసీవరు దగ్గకుంచి అడ్డె యివ్వవలసిందిగా నోటీసు వచ్చినది. మేడ మేజేజీమెంటు అంతా అఫీషియల్ రిసీవర్ చే.

డిటర్మిన్ వీర రాఘవయ్యగారు

నేను ఆంధ్ర ప్రావిడెంటరీ కమిషన్ కృష్ణా ఖడ్గరు సంఘమునకు మ్యాజిస్ట్రేట్ డైరెక్టరుగా యున్నాను. కొంత కాలము జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు కార్యదర్శిగా యుంటిని. నేను ఆ ఆ యిండియా కాంగ్రెసు కమిటీలో కొంతకాలము సభ్యుడుగా యుంటిని. కాంగ్రెసు యొక్క మతము (క్రీడు) దౌర్జన్యరహిత మైనది. కాంగ్రెసు కాసనోల్లంఘన చేయుటకు అనుమతి యిచ్చియుండలేదు. కాంగ్రెసు తరపున వ్యక్తి కాసనోల్లంఘనము చేయుటకు పనికిరాదు. నాకు ఆ కాలేజీ వారి మేజర్ గా జిల్లా కొట్టు గలదు. నేను గవర్నరుగారు వచ్చినది ఎరుగుదును. ఆరోజున నా దుకాణము మూసివేసినది. కాంగ్రెసు వారి తాళము చేయవలసిందిగా కాసిందినది కాబట్టి ఆలాగున కొట్టు మూసివేసినది. పంచిపెట్టబడిన నోటీసులలో తూర్పు కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము తరపున నల్ల జెండాల యూరేగింపు యేర్పాటు చేయవలసిందిగా ప్రకటించబడియున్నది. జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యాలయము చర్కాసంఘము యొక్క ఆవరణలో యున్నది. కొద్దికాలము అనగా అష్టోజకు పూర్వము ఆ కాలేజీ వారి మేడ మీద యుండెను. పోలీసువారు ఆ కాలేజీ వారి మేడకు నోటీసు అతికించినది లేనిది చూడలేదు. పట్నములో యితర అలంకారములు చేసినట్లు కనబడదు.

ఓటరులు ఫీర్-నుండి జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీకి సభ్యుల నెమ్మకుంటారు. ఈ జిల్లా సంఘసభ్యులందరు కలిసి అధ్యక్షుని కార్యదర్శిని ఎన్నుకొనెదరు. బందరు, కైకలూరు, దివి, నడివాడ తాలూకాలు తూర్పు కృష్ణా జిల్లాకు సంబంధించిన తాలూకాలు అయియున్నవి. కరపత్రముల ప్రకారము యూరేగింపు బయలుదేరినదని విన్నాను.

పూజ్యమైన వివాహబహుమతులు

మావద్ద యుండు నేర్పులైన పనివారలచే తయారుగాబడిన స్వచ్ఛమైన వెండి, బంగారు, మణులచే పొడగబడి, మా పూర్వబాధ్యతగలిగిన అమూల్యవగలును కొనుమ. అవి మీ యాశ్చర్య తిని వృద్ధిపొందించి, గృహమును యులుకరించగలవు

సురాజ్ మల్ లల్లాభాయి అందు కో.

హిందూ దేశము, బర్మాలోను వజ్రములు, నగలవర్తకులు, 313 ఎస్.వై.ఎస్.డ్, మద్రాసు.

శ్రీ గోపాలరావుగారి సుప్రసిద్ధకావ్యములు చూచితిరా?

కొలది ప్రతులు మాత్రమే కలవు, కొనవ్వరవడండు!

- వాల్మీకి { మానసికము లైన మార్పులను నిరూపించు సాటిలేని శ్రోత నాటకము. శ్రీమన్నాగేశ్వరాంకితము. అఖిలరసాలము. నిగూఢవిషయచర్చానిబిడీకృతము. చదువుకొలది చవులూరుచుండును. 1 రూ.
- వసంత సేన { సంస్కృతాంగసాహిత్యసంప్రదాయసమ్మిత మైన ప్రాథమికకావ్యము. దేవరాజసుధీమణి గారి "కావ్యప్రశంస" యు, నడకుడుటి వీరరాజుగారి "లఘుటీక" యు సమూల్యములు. 14 అ.
- నీతికథాసంగ్రహము { సచిత్రము, సటిప్రణయము. విద్యార్థులెల్లరు తప్పక పఠింపవలసిన పుస్తకము. చిన్న చిన్న పద్యములు; చక్కని చిక్కని భారతమైన సులభశైలి. 4 అ.
- అపూర్వసంఘసంగ్రహము { ఆంధ్రవాణి కళినవాలంకారము, అసదృశభావప్రకృతినిబట్టి కన్నడములోనికి పరివర్తించబడిన "యద్భుతగ్రంథము". 12 అ.
- చంద్రరేఖావిలాపము { వికటకవిలాపరాజమునము. మాచిమంచి జగ్గకవి ప్రణీత హాస్యప్రబంధరాజము. "ఈ కృతికి సముగాంగృతి-నే కవులును జెప్పవలసింది విదడము." 14 అ.

ఈ యెదు పుస్తకము లొకేసారి కొనువారికి పోస్టేజి చార్జీ చేయబడదు.

1930 మార్చిలోపల కొనువారికి రు. 8-8-0 కే పి. పి. చేయబడును.

ప్రకాశకులు: విశ ల్యా డి పో 4, ఆచార్యన్ సందు జార్జిటవును, మదరాసు

క్రాంతి పరీక్ష

నేను కాంగ్రెసు వోటరును. 1800 మంది కాంగ్రెసు సభ్యులలో నే నొకడను, 26-1-80 మీటింగు జరిగినది. అది యిప్పుడు కాంగ్రెసు సిద్ధాంతము. (సంపూర్ణ స్వరాజ్యము) ప. పా:—కాంగ్రెసు క్రీడు దౌర్జన్యరహితమైనపుటికి చారీచారాలో అల్లరులు జరిగినవా లేవా?

సా:—జరిగినది. కాంగ్రెసు కమిటీ సిద్ధాంతములు మా కేమీ రాలేదు. ఆ రోజున ఉదయం 9 ఘంటలకు బహుర వచ్చినాము. 9-30 ఘంటలకు చర్కా సంఘము కార్యాలయము నకు వెళ్ళినాను. 12 ఘంటలకు యిల్లుచేరితిని. సాయంత్రం 3 ఘంటలకు ముద్దాయిలనుమాచటకు యునుగుడురు పోలీసుస్టేషనుకు వెళ్ళియుంటిని. 5-30 ఘంటలకు సాయంత్రం యింటికి వెళ్ళినాను. గవర్నరుగారు వెళ్ళిన రోడ్డుమీద నేను వెళ్ళలేదు. నేను తిరిగివచ్చేసరికి, విన్నంతవరకు, భోట్టాచేసినంతవరకు యితర డిమాండ్స్ వస్తు జరుగలేదు. ముద్దాయిలను మాచటకు వెళ్ళినప్పుడు పోలీసువారు చూడనివ్వలేదు.

మల్లెల శ్రీమన్నారాయణగారు

నేను సబుజడ్జిగారి మోటారుబండి నడుపువాడను. ఆ యన నివసించియున్న యిల్లు చర్కాసంఘమునకు ఎదురుగా యున్నది. గవర్నరుగారు వచ్చినరోజున గేటువద్ద కొంతమంది ఆరెస్తుచేయబడిరి. నేను చూచితిని.

ముద్దాయిలందరు గేటువద్దనే ఆరెస్తుకాబడిరి. మొట్టమొదట 1 ముద్దాయి 2 ముద్దాయి ఆరెస్తు కాబడిరి. వీరు ప్రాశ్నెవ్ గారావడము లేదు. వారిని ఆరెస్తుచేసి బండిమీద పంపివేసిరి. తరువాత ఎవరూ ప్రాశ్నెవ్ గారాలేదు. చర్కా సంఘము ఆఫీసులో ప్రాశ్నెవ్ గారి పోవడని మీటింగు చేసికొనినారు. 1 ముద్దాయి రెండవ ముద్దాయి యింక 200 మంది ఉదయము 8 ఘంటలకు అనకొన్నారు. ఉదయము యూరేగింపుగా వెళ్ళినది లేనిది నాకు తెలియదు. మీటింగుకు నేను వెళ్ళినాను. కాంగ్రెసుకు గ్రూపుగా వెళ్ళడము వ్యతిరేకము. 3వ ముద్దాయి ఆరెస్తు కాబడిన తరువాత తల్లా ప్రగడ రామారావు గారు ఆరెస్తు కాబడిరి. ఒకరి తరువాత యొకరు వచ్చిరి. అందరు గేటువద్దనే ఆరెస్తు కాబడిరి. సబు యినప్పట్లు గుంపును డివైజన్ కమ్మని చెప్పలేదు.

క్రాంతి పరీక్ష

ఆరోజు ఉదయము సబుజడ్జిగారిని దుర్గా వాగేశ్వర రావుగారి యింటికి కారులో తీసుకువెళ్ళి తిరిగి తీసుకొని వచ్చితిని. తరువాత ఆయన యింటిలోనే యున్నాను. నేను 1 ముద్దాయిని రెండవ ముద్దాయిని 5, 6 ముద్దాయిలను ఎరిగి యున్నాను. ఎక్కువ పరిచయము లేదు. బహుదూరం వెళ్ళుతూ యుంటే ఎరుగుదును. అందరూ చర్కా ఆఫీసులోనికి వెళ్ళుతూ యుంటే నేను వెళ్ళితిని. నేను వెళ్ళేటప్పుటికి సభ జరుగుతూ యున్నది. రామారావు గారు మాట్లాడినారు. అందరు వింటు

న్నారు. గుంపుగా వెళ్ళగూడదని నోటీసు యిచ్చినారని మాట్లాడినారు. సబుయిననుపెక్టరు ద్వారానువద్ద చేయూన్నారు. తరువాత లోపల యేమి జరిగినదో తెలియదు. 10-30 ఘంటలకు జడ్జిగారు కారు తెచ్చున్నారు. నేను జడ్జిగారి యింటిగేటు బయట నిలబడియుంటిని. రోడ్డుమీద జనులుండిరి. రెండువందలమందియున్నారు. నేను తిరిగి చర్కాసంఘము గేటుకువచ్చినాను. నాలుగైదుసార్లు యింటిగేటు చర్కాసంఘమునుద్దేశించారుచేయుచు యుంటిని. రామారావుగారు మాట్లాడింపుడు రెండువందలమంది చేతులతో నల్ల జెండాలు యుండినవి. మొదటి అయిదుగురు జెండాలతో బయటికి వచ్చియుండిరి. నోటీసు యిస్తూ వెళ్ళగూడదని యిచ్చెట్టరుగారు చెప్పలేదు. వీరు మీ కెందుకు నోటీసు ఇచ్చినారని అడుగలేదు.

ప్రీడరు గుమస్తాల సంఘము

బాపట్ల, ఫిబ్రవరి 24:—నేటిసాయంత్రం ఆరగంటలకు మహారాజశ్రీ సెనుమాక నరసింహంగారి యధ్యక్షత క్రింద జరిగిన ప్రీడరు గుమస్తాల సంఘసభలో నిర్దిష్ట తీర్మానము లామోదంపబడినవి.

1. చెన్నరాష్ట్ర ప్రీడరు గుమస్తా మహాజనసభ నొకదానిని జరుపుట ముఖ్యవ్యవస్థకమును విషయమును జక్కగ గ్రహించి దానిని కార్యరూపమున బరిమింపజేయ సకుటికృత్య సుఖముల కోర్చి ప్రభుపర్యాయము తామే ఆహ్వానింపవలెనెట్టి "మధుర ప్రీడరు గుమస్తాల సంఘము" వారి ని సంఘము వారు మనఃపూర్వకముగ నభినందించుచు వారి ప్రయత్నములు సఫలీకృతముగ జేయుల గోరుచు తీర్మానించడ మైనది.

2. రాబోవు చెన్నరాష్ట్ర ప్రీడరు గుమస్తా మహాజనసభ కధ్యక్షునిగా మహారాజరాజశ్రీ దివాన్ బహదూర్, అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యరు అడ్వికేటుజనరల్ గారిని గోరుచు తీర్మానించడమైనది.

3. వై మహాజనసభకు యీసంఘము పక్షమున బ్రతినిధులగుగా 1. తూము సభ్యవారాయ 2. గడ్డం రామశేషగార్లను బంధువులను వారికగు ఖర్చు సంఘము వారు భరించులాగునయును తీర్మానించడ మైనది.

4. నియమింపబడిన ప్రతినిధులు వై మహాజనసభలో దాము పెట్టదలచుకొను తీర్మానముల చిట్ట నొకదానిని దయచరజేసి దానిపై సభ్యుల సంతకముల దీసికొనగోరుచు తీర్మానించడమైనది.

వై మహాక నరసింహం, ప్రసింజెట్.

కడప జిల్లాలో ఎన్నికలు

బిల్లీమనూరు ని. కే. మల్లెగారెడ్డిగారి పోటీ

అసెంబ్లీ ప్రచారమును వివరించుట

ప్రస్తుతము, మార్చి 4:-

కడప జిల్లాలోని భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు యీ దినమున ప్రకటించుచున్నారు:-

దక్షిణాంధ్ర లాన్ టెన్నిసు

పందెములు

పురుషుల సింగిల్సు ఫైనల్స్

టి. వి. బాలగోపాల్ గారు గెలుచుట

మల్లెగారి ప్రయత్నములు

మద్రాసు, మార్చి 4:- దక్షిణాంధ్ర లాన్ టెన్నిసు పందెములయొక్క పురుషుల సింగిల్సు ఫైనల్స్

ఫలితము

పురుషుల సింగిల్సు ఫైనల్స్

టి. వి. బాలగోపాల్ గారు సి. జే. మల్లెగారిని 6-0, 6-4, 7-5, 8-6, 6-1.

నైజాం రైల్వే సమస్య

లాల్బాగా కర్మాగారములలో

పనివాండ్లు సమస్య చేసిరి

జిల్లా ప్రాధాన్య, మార్చి 27:- లాల్బాగాలో నున్న నైజాం రైల్వే కర్మాగారములలో పనివాండ్లు సమస్య చేసిరి.

అల్లరులు లేవు, కార్మికులు కాకతముగా నున్నారు. కర్మాగారపు పనివాండ్లు అభిమానము చూపుటకు ఇంజనీరింగు విద్యార్థులు పనివాండ్లుగా పనిచేసిరి.

నైజాముగారి చిఫ్ ఇంజనీరు ప్రకటన

గారంటీడు ప్లేటు రైల్వేను నైజాముగారు తమ అధికారములోనికి 1930 మార్చి 1 నేటినుండి తీసికొనుచున్నారు.

బొంబాయిలో రంజాను

బొంబాయిలో 8 వ తేదీన రంజాను ఉత్సవము కాంతముగ జరిగిపోయెను.

రాయబారి చేకొనవీ

అప్పనిస్థానమునకు బ్రిటిషురాయబారిగా నియమింపబడియున్న ఆర్. ఆర్. మేకొనవీగారు మొన్నటిసారియంకాలము బాగ్దాదునుండి యాకాబాదునువలె కరాచీవచ్చిచేరి.

పునాలో శ్రీ శ్రీ గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి స్మారక చిహ్నమును మందిరినిర్మాణమునకై ఆమెరికనుమినరీ డా॥ జస్టిసు ఇ. అబ్దుగారు రూ॥ 15,000 పంపిరి.

ఇండియను బ్రాడుకాస్టింగు కంపెనీ వ్యవహారములు కంపెనీవారే మార్చి ఆఖరువరకు జూరుకొందురు.

స్వరాజ్య సమరవిధానము

దెల్పు గ్రంథము

దక్షిణాఫ్రికా 432 పుటలు. 12 చిత్రపుటలు 5 దేశపటములు. కాలికోబైందు వెల రు. 2-0-0.

కూలీల స్త్రీమర్దు సరకకూపములు

‘స్ట్రైట్’ స్త్రీమర్దుమీద 70 మంది కూలీలు

జననమర్దుముచే చనిపోయిరి

పండిత బహుసిదాసు చతుర్వేదిగారు (వికలభారత్ పత్రికా సంపాదకులు) యీ క్రింది విషయములను ప్రకటించిరి:-

దక్షిణాఫ్రికాకు కూలీలను, హిందూ దేశమునుండి యీస్తిమరు కొనిపోవుచుండును. ఆస్తికానుండి తిరిగి భారతదేశమునకు కొనివచ్చుచుండును.

మహాత్మాగాంధీగారు యీ విషయమై కొన్ని మార్లు వ్యాసములను రచించియుండిరి.

ఒక సంవత్సరముక్రిందట స్ట్రైట్ స్త్రీమర్దు బార్టిటవునుండి డర్బానుకు కూలీలను తీసికొనివచ్చుచుండగా జననమర్దుముచే 24 గరు కూలీలు చనిపోయిరి.

ఇటీవల ఫిజీదీవులనుండి యీస్తిమర్దు స్త్రీమర్దు 900 మంది కూలీలను కలకత్తాకు కొనివచ్చెను.

ఈ విషయమై ఇండియా గవర్నమెంటువారికి జనవరి 22 లేదని తంతివార్తనందించి.

1930 ఫిబ్రవరి 8 లేదని ఇందునివయుమై కలకత్తాలో విచారణ జరుపబడు ననియు అందుకొరకు నన్ను ఆ నాటికి రావలసినదనియు కోరిరి.

కాని, ఆ విచారణని రీక్షించునకు ముందే స్ట్రైట్ స్త్రీమర్దు 200 మంది కూలీలతో ఫిజీదీవులను వెడలిపోయెను.

ఇంతవరకును యీస్తిమర్దుమీద 70 మంది కూలీలు చనిపోయిరి. యీ 70 మంది ఆంగ్లేయులే అయినయెడల ఎంత అల్లరి ఆందోళన జరిగియుండెడినోకదా!

అస్త్రీమరు తిరిగి మామూలుపద్ధతిగా 900 మంది కూలీలను ఎక్కించుకొని వెళ్లెను.

పంజాబు బడ్జెటు

వరదలనప్రస్తుతముచే భూమినిస్త్రరాబడి తగ్గుట

సర్ అలగూండరు స్ట్రోగారు పంజాబు కాసన సభలో ఆయవ్యయపట్టికను ప్రవేశపెట్టిరి.

అందుచే భుక్తులు చాల తగ్గుచుకొంటిమనిరి. ముందున త్వరము రాబడి 1095 లక్షలు, జరుగుచున్న వత్సరపు అంచనాలకన్న 55 లక్షలు తక్కువ.

సంవత్సరానికి వసలేనను గట్టుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి.

మదరాసు శిశు ప్రదర్శనము

బహుమతిపొందిన శిశువులు

జయమ్మ—ఏడుమాసముల బాలిక ప్రథమ బహుమతిని బడసెను. (ప్రె. ఫో. బి.)

తెన్నికు సాల్మను—యూరొసియనుకరగతి ప్రథమ బహుమతిని బడసెను (ప్రె. ఫో. బి.)

మీనాంబ—ఇండియన్ తరగతి బిడ్డలలో ప్రథమ బహుమతి బడసెను. 8 నెలలు 17 1/2 పౌండుల బరువు. (ప్రె. ఫో. బి.)

అస్సామ శాసనసభ

చెప్పలు కుట్టుకొని జీవించు చిరతన్ మూచీ
తాత్కాలిక ఎన్నికలలో పోటీచేయుట

ప్రత్యర్థి న్యాయవాది
మాత్యబహు, మాన్య సిః-అస్సామ శాసనసభకు జరుగు
తాత్కాలిక ఎన్నికలలో ఆది-అస్సామియులును, చెప్పలు
కుట్టుకొని జీవించుచున్నవారును నగు బాబూ చిరతన్ మూచీ
గారు పోటీచేయుచున్నారు. దక్షిణసిల్హెట్ పల్లెటూర్ల నియో
జకవ్యయవారి తరపున వీరు అభ్యర్థిగా నుండ కోరుచున్నారు.
వీరి నియోజకవత్తము సక్రమమున యంగీకరింపబడెను.
మూచీగారి ప్రత్యర్థి స్థానిక న్యాయవాదులలో నొకరు.
(ఆ. ప్రె.)

మునిసిపాలిటీ- జాతీయపతాకము
కరాచి, మాన్య సిః- ఉక్కురు మునిసిపాలిటీవారు
ల్యూకానుపార్కులో జాతీయపతాకమును స్థాపించుటకు గత
శనివారము తీర్మానించిరి. తీర్మానము సభలో చర్చించునపుడు
అధ్యక్షుడును ఉపాధ్యక్షుడును సభలో లేరు. ప్రభుత్వనియమిత
సభ్యులుగూడ లేచిపోయిరి.

అమెరికను పెనెటువారు చమురు పెట్రోలుమీద నుంక
ములనువేయ నిరాకరించిరి.

టి. బాలగోపాలుగారు
ఎం. ఎఫ్. సి. టెన్నిస్ పందెములందు యీసంవత్సరము
గూడ ప్రథమబహుమతిని బడసిరి. ఇప్పటికి ఐదుసార్లు
నాల్గు వత్సరములనుండి వీరే విజయము గాంచుచున్నారు.

ఉత్కళరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యసంఘము

కటక్ములో జరిగినసభలో ఆమోదించబడిన
తీర్మానములు

1. గాంధీజీచేతులను సత్కారము భారతకాంగ్రెసు సంఘమువారు నిర్ణయించెడి నిబంధనల ననుసరించి ఉత్కళమున నేదో యొకస్థలమున సాధ్యమైనంతవఱకు సత్కృతిగహమును ప్రారంభించుటకు తగిన దౌర్బల్యము చేయుటకు శ్రీయుత గోపబంధు చౌదరిగారి నేనంఘమునకు కోరుచున్నాడు.
2. అహింస కేవలము భంగము కలుగనివద్దని ఉత్కళమున సత్కృతిగహము ప్రారంభింపబడినచో రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు సర్వవిధముల సహాయము చేయవలెను—అను తీర్మానము ఆమోదించబడెను. కాంగ్రెసువారిలో శాసనసభల ఎన్నికలకు మరల విలీననా రందరివైనను కార్య సంఘమువారు తగినచర్య జరిపిరి.

ఉత్కళమునగూడ ఉత్సవమున్నచో సత్కృతిగహము ప్రారంభింపబడు నని తెలియుచున్నది. (ప్రె. ప్రె.)

అరబ్బుల సంఘీభావము కొరకు నిరయను అరబ్బులు ఈసారి వియరం ఉత్సవమును సల్పెను.

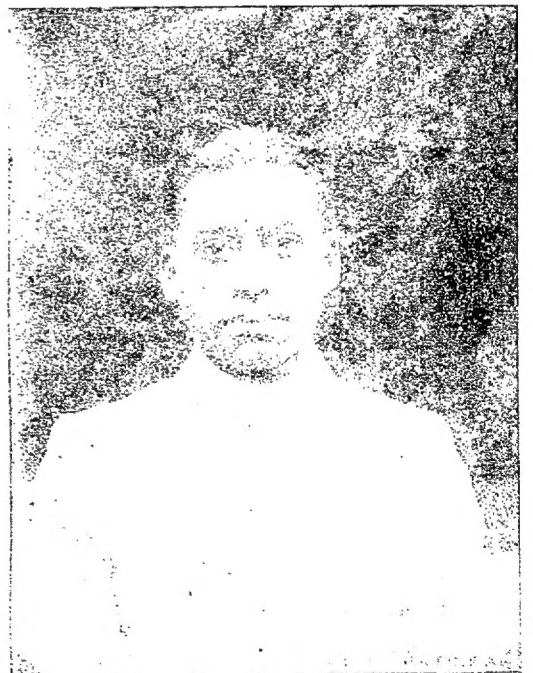

కస్తూరి నారాయణమూర్తిగారు ఎం. బి. బి. ఎస్.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారి రిసెర్చ్ ఫెలోషిప్ బడసిరి. వీరు పాండురోగముగూర్చి పరిశోధనచేయుటకు కలకత్తా బోయవత్తురు.

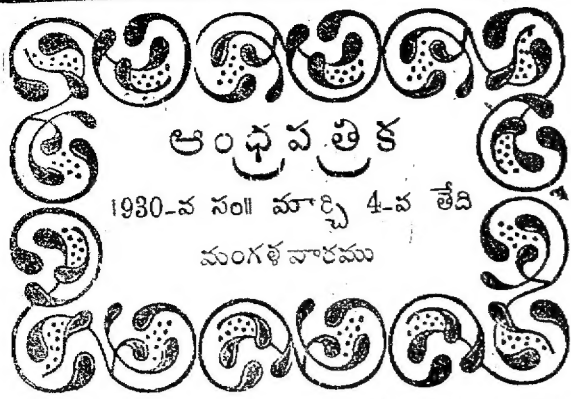

ఎం. సి. ఎం. చిదంబరం చెట్టిగారు
శ్రీ శ్రీ సర్ మల్లయ్య చెట్టిగారి కుమారులు. ఇండియన్ బ్యాంకు డైరెక్టరుగ ఎన్నుకొనబడిరి. (సి. ఎస్. ఎ.)

ఎస్. వి. రామస్వామిగారు ఎం. ఎ. బి. ఎస్.
వేనాంగ సంఘమువారి ప్రథమ బాలిష్టకు. వీరియ మునిసిపలు సంఘాధ్యక్షులుగ నుండి సి. వెంకటప్పచెట్టిగారి కుమారుడు. వీరు ఇంగ్లాండు నుండి ఫ్రీబారి 28 వ తేదీన మదరాసు వచ్చిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

లాండు రివిన్యూ

1928-29 సంవత్సరపు లాండు రివిన్యూ సెటిల్ మెంటు రిపోర్టు బట్టి, ప్రస్తుతపు పద్ధతిని పూర్తిగా మార్చవలసిన యవసరమును గ్రహింప వీలగును. మద్రాసు రాజధానియందు నాల్గరకముల లాండు రివిన్యూ గలదు. శాశ్వతపు సెటిల్ మెంటు గల ఎస్టేటుల నుండి చేకూరెడి రివిన్యూ మొదటితరగతిలో జేరును. రెండవతరగతి ఈనాము గ్రామములపై చేకూరెడి క్విటు రెంటుకు జేరియుండును. మూడవ తరగతి, రయిత్వార్థి భూముల రాబడి. నాల్గవది తదితర మగు రాబడి. శాశ్వతపు సెటిల్ మెంటు గల ఎస్టేటుల రివిన్యూ 4991267 రూపాయలనుండి 4993691 రూపాయలకు జెరిగెను. ఈనాంభూముల క్విటురెంటునందు 478 రూపాయలు తగ్గెను. రయిత్వార్థి భూముల రివిన్యూ 569 లక్షల 8 వేలనుండి 571 లక్షల 51 వేలకు జెరిగెను. తంజావూరు మండలమున దప్ప మిగిలిన మండలములన్నిటిలోను రివిన్యూ పెరుగుచు నేయుండెను. రెండవవంట రివిన్యూ 29 లక్షల 96 వేలనుండి 30 లక్షల 14 వేలకు జెరిగెను. నివేదనసంస్కరమున రివిన్యూ డిమాండు 855,41,735 రూపాయలుగ నుండెను. దీనిలో 84770220 రూపాయలు వసూలయ్యెను. నూటికి 99 కి పైగ వసూలయ్యెను. పాతబాకీలలో నూటికి 66 వంతున వసూలయ్యెను. భూములనుండి వసూలయిన రివిన్యూను, గ్రామముల నిమిత్తమై పూర్తిగా వెచ్చించిన బాగుండును. పరిపాలనవ్యయమును చాల వరకు దీనినుండి భరింపవలసివచ్చుచున్నది.

రివిన్యూ చెల్లించలేని వారి భూములు విక్రయింపబడెను. 4564 రూపాయల రివిన్యూ బాకీ నిమిత్తము 367309 రూపాయల విలువగల భూములు అమ్మబడెను. విక్రయమువలన, 97,953 రూపాయలు మాత్రము భించెను. కడప, బళ్లారి, చెంగల్పట్ట, దక్షిణా రాట్నా, తంజావూరు, రామ్నాడు, మధుర, కోయంబత్తూరు మండలములలో బాకీకన్న భూముల విలువ చాల అధికముగ నుండెను. కొనువారు లేనందున 4889 ఎకరముల మెరకభూమిని, 831 ఎకరముల పల్లపు భూములను ప్రభుత్వమువారికి కొనిరి. విశాఖపట్టణ మండలము నందు 223 ఎకరములను 165 రూపాయలకు ప్రభుత్వమువారు కొనిరి. అనంతపురమండలమునందు 614 ఎకరముల మెరకయు రెండు ఎకరముల పల్లపు భూమియు 16 రూపాయలకు ప్రభుత్వమువారిచే కొనబడెను. బళ్లారిలో 276 ఎకరముల మెరకయు, 33 ఎకరముల పల్లపు భూమియు 262 రూపాయలకు కొనబడెను. చెంగల్పట్టనందు 55 ఎకరముల మెరకయు, 65 ఎకరముల పల్లమును 140 రూపాయలకు కొనబడెను. చిత్తూరునందు 25 ఎకరముల

మెరకభూమి 19 రూపాయలకు కొనబడెను. ఉత్తరా రాట్నాలో 395 ఎకరముల మెరకభూమియు, 14 ఎకరముల పల్లపు భూమియు, రెండు రూపాయలకు విక్రయ మయ్యెను. దక్షిణా రాట్నాలో 865 ఎకరముల మెరకయు, 79 ఎకరముల పల్లమును 14 రూపాయలకు ప్రభుత్వమువారిచే కొనబడెను. తంజావూరు జిల్లాలో 744 ఎకరముల మెరకయు 386 ఎకరముల పల్లమును 74 రూపాయలకు విక్రయింపబడెను. తిరుచనాపల్లిలో 184 ఎకరముల మెరకయు, 13 ఎకరముల పల్లమును నాల్గు రూపాయలకు కొనబడెను. మధురలో 988 ఎకరముల మెరకయు, 164 ఎకరముల పల్లమును పదిరూపాయలకు విక్రయమయ్యెను. రామనాథమండలమున 358 ఎకరముల మెరకయు, ఏడు ఎకరముల పల్లమును ఆరు రూపాయలకే విక్రయమయ్యెను. నేలం నందు 97 ఎకరముల మెరకయు, మూడు ఎకరముల మాగాణియు, ఒకరూపాయకే విక్రయ మయ్యెను. మలబారులో 65 ఎకరముల మెరకయు, 38 ఎకరముల పల్లమును నాల్గు రూపాయలకు విక్రయమయ్యెను. మొత్తముమీద 4889 ఎకరముల మెరక భూమియు, 831 ఎకరముల పల్లపు భూమియు 708 రూపాయలకు ప్రభుత్వమువారిచే కొనబడినటుల నివేదికబట్టి గ్రహింపవచ్చును. రివిన్యూ బాకీ నిమిత్తము రయిత్తు లెంత పొలమును స్వ్యాధరలకు కోల్పోవలసి వచ్చెనో, ఎంతటి నష్టములకు వారు లోనయినో, యూహించుట సులభము. మొత్తము మీద లాండు రివిన్యూ, ప్రజల కమితభారముగ నున్న దనుటకు సందియము లేదు. సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుల ఇచ్చినచ్చినటుల రివిన్యూ పెంచబడుటచే, కరిష్టితులు విషమమగుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారిచే గాక, ఇతరులచే కొనబడిన భూములకు ఎక్కువ సొమ్ము చేకూరెను. 11212 ఎకరముల మెరక భూమి, 40847 రూపాయలకును, 1493 రూపాయల మాగాణిభూమి 410002 రూపాయలకును ఇతరులచే కొనబడెను. రివిన్యూ బాకీ నిమిత్తము చరాస్తి విక్రయమువలన, 10702 రూపాయలును, స్థిరాస్తి విక్రయమువలన 41976 రూపాయలును భించెను. లాండు రివిన్యూచట్టమును నిర్మించుటకు వెనుకటి యిబ్బందులే ఇప్పుడును గలవని రివిన్యూ మొబరుగారు గత శాసనసభలో తెలిపియుండిరి. రివిన్యూ నిర్ణయమును శాసనసభాధికారముక్రిందకు దీసికొని వచ్చుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారిది వర కంగీకరింపలేదు. ఇకముందును అంగీకరింపరని, యూహింపబడుచున్నది. కృష్ణా గోదావరిమండల అధికనలుపునివేదికకు విమృశించి నయినను, లాండు రివిన్యూ శాసనమును నిర్మింపనిచో, ఈ సంఘము వారి విచారణ నిరసయోగ మగును. పదిసంవత్సర ముక్రిందట సంస్కరణముల జాయింట్లు కమిటీ వారు గావించిన సూచన లింతవరకు అమలులోకి రాకుండుట బట్టి, కమిటీలవలనను, రిపోర్టుల వలనను, ఎట్టిప్రయోజనము లేదని విదిత మగుచున్నది. ప్రజలకు పరిపాలనము పూర్తిగా బాధ్యత వహించిన గాని, వారికి మేలు చేకూర్చుటకు సాధ్యపడ దని తెలుపనక్కరలేదు.

విద్య

1928-29 సంవత్సరపు విద్యానివేదికము స్వల్పాభివృద్ధిని మాత్రము సూచించుచున్నది. నిర్బంధ ప్రారంభవిద్యావిధానమును ప్రవేశపెట్టినగాని విద్య వ్యాపింపజాలదు. కాని ఇందుకు తమయొద్ద డబ్బు లేదని, ప్రధానమంత్రిగా రిటీవల చెలిపియుండిరి. స్వల్పప్రతినిధియలవలన అనుకూలఫలము గలుగుట అసంభవము. ప్రజల ఎన్నికహక్కులు విస్తరింప నున్న సమయమున, విద్య వ్యాపింపకుండుట ఎంత నష్టపాతువో చెలువనక్కరలేదు. విద్యాప్రతిపాప నల సంఖ్య నూటికి 4 వంతునను, విద్యార్థులసంఖ్య అయిదువంతునను జెరిగెను. మొత్తముమీద నూటికి 6గురు రాజధానిలో విద్యనేర్చుచున్నటుల నివేదిక సూచించుచున్నది. ఇంతకాలము బ్రిటీషు పరిపాలనము కొనసాగినవిమృశ, నూటికి ఆరుగురూ త్రమే విద్య నభ్యసించువా రుండుట బట్టి, దేశ మొత్త ముఁగోగతియందున్నదో యూహింపవచ్చును. స్వాతంత్ర్యము ననుభవించు దేశములలో విద్యకై విశేషధనము వెచ్చింపబడుచున్నది. హిందూ దేశము నందు ఇతర వ్యవహారములకై ఎచ్చుధనము ఖర్చుగుచున్నది. బాలరవిద్యకన్నను బాలికవిద్య మీద దశయందున్నది. ఇంతకుపూర్వముసంవత్సరముకన్న విద్య నభ్యసించెడివారిసంఖ్యలో ఎంచదగిన అభివృద్ధి గన్పట్టదు. విద్య యయినను, గ్రామప్రజలలో తమున కుపకరించుటలేదు. విద్యా విధానమును పూర్తిగా మార్చవలసినయవసర మెంతో గలది. సాహిత్య వృత్తివిద్యలకు సమన్వయము గుదురవలయును. స్కూలు ఫయిలలు పరీక్షలో ప్రశ్న ప్రశ్నములు బయ్యడినందులకు! డైరెక్టరుగా రెంతయు వగుచుచున్నారు. ఇట్టి స్థితి విద్యార్థులకు గౌరవప్రదము గాకున్నను, పరీక్షలను నిర్వహించు వారి కయినను ఏమాత్రము గౌరవదాయకము గాజాలదు. ప్రతి సంవత్సరమును ఇట్టి యక్రమములు జరుగుచున్నపుడు వీనిని నివారించుట కెట్టి ప్రయత్నములను గావించ కుండుట, భావ్యముగ దోషదు. స్కూలు పైసలు పరీక్ష, మెట్రిక్యులేషను పరీక్షాకాంక్షయును తగ్గించుటకు నొకొల్పుబడెను. కాని, రానురాను ఈ పరీక్షగూడ మెట్రిక్యులేషను పరీక్షకన్నను అధ్వాన్నస్థితిలోకి వచ్చినది. పరీక్షా కాంక్షమే ప్రశ్నప్రశ్నములను సంపాదించుటకు విద్యార్థులను పురికొల్పుచుండును. ఇట్టి స్థితిలో ఈ పరీక్షను మాని వైచుటయో, దీనిని అనుకూల మగు పద్ధతుల ననుసరించి సవరించుటయో వెంటనే జరుగవలెను. డైరెక్టరుగారు ప్రశ్నప్రశ్నములు బయ్యడుటవిషయమై ఈ క్రిందిరీతిని చాటుచున్నారు:

“పల్లికుపరీక్ష విషయమై కలవర కారణమైన మైన విషయము, ప్రశ్నప్రశ్నములు బయ్యడుటయే. విశేష ము ఏ ఏర్పాటులు జరిగిన గాని, పల్లికు పరీక్షను జరుపుటకు వీలులేదను విషయము, మిగుల అవమానకరము. రహస్యమును కాపాడుటకు, బుద్ధి సూక్ష్మత సంతను వినియోగించి, కడుజాగరూక తతో మెలగవలయును. పెక్కునిబంధనల నేర్పరుపవలసియుండును. ప్రశ్నప్రయత్నములు గతమార్చి నెలలోవలె నొకచోట మాత్రమే బయల్పడినపుడు, సాక్ష్యమును సంపాదించుట దుస్సరమగును. ప్రజాభిప్రాయము ఇట్టి అక్రమమును నిరసించుచో, ప్రశ్న

పత్రములు బయల్పడకుండ నివారించవచ్చును. విద్యాధికు లీ విషయమున అధికారులకు తోడ్పడి, పాఠ్యము నొసగవలయును. ప్రతి సంవత్సర మిట్టి దురాగతము జరుగుచున్నది. దీని పట్ల ఎట్టి చర్య దీసి కొనవలయు నను విషయము పైకివచ్చుచున్నది. దీనికి తోడుగ, కల్పనపత్రములు బయలుదేరుట, పరిశోధనానియోక్త దుర్గతికి నిదర్శనము. ఇట్టి పత్రములను కొని ఆశాభంగు లయిన తలదండ్రులు, ఫిర్యాదు జేసిరి. కారణ మేమి? వీనిలో నొక్కటియు అసలు పత్రములలో గనుపించలేదట. పాఠశాలాకార్యక్రమములో నీతిబోధ జరుగుచున్నను, ఇట్టి ఫలితము గలుగుచున్నది. మోసము నెవ్వరొనుటకై ప్రతి సంవత్సరము తండ్రిలు పడవలసియుండ, నిట్టి పల్లికురీక్ష నింకను నిలిపియుంచుటవలన, విద్య కెట్టి లాభము గలుగునని తోచదు. ఆశ కవకాశము లేదు."

జైరెడ్డిగారి విమర్శనల గూర్చి ప్రభుత్వము వారు విచారము జూపుచు, ప్రజల టి డెడుగును నిందింపకుండుట శోచనీయమని తెలుపుచున్నారు. పరిశోధనము లెందువలన బయల్పడుచున్నవో, యీ దుష్ప్రత్య మెవరిద్వారా జరుగుచున్నవో, ప్రభుత్వమువారు తనగ విచారింపవలయును. ప్రజల టెడుగును నిరసించినంతమాత్రాన, అక్రమము తొలగునని తలంప వీలులేదు. పరిశోధనా హకుల సౌపవ మున కిది నిదర్శనముగాజాలదు. దీనిని గూర్చి తిన్నగ విచారింపక, జైరెడ్డిగారు గాని, ప్రభుత్వమువారుగాని ఇతరులను నిందించి ప్రయోజన ముండదు. ప్రారంభవిద్యా శాసనము క్రింద, విశేషాభివృద్ధి జరుగుటకు సాధ్యపడ లేదని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. వైదాపేటతాలూకాలో మాత్రము నిర్బంధవిద్యావిషయమై పరిశోధన గావించ బడుచున్నది. ఈ పరిశోధన ముగియుచో, ఇతర ప్రదేశములలో దీనిని ప్రవేశపెట్టువిషయ మాలోచింప బడునట. కాని, పరిశోధన ముగిసినపిమ్మట నయినను, నిర్బంధవిద్యకు ధనము లభించుటెటులో తెలియ కున్నది.

ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు పద్ధతి

బొంబాయిలోని హైందవ వర్తక సంఘము వారు, ఇండియా బడ్జెట్టులో సూచించబడిన ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు పద్ధతిని నిరసించుట సమంజసముగ నున్నది. బొంబాయి మిల్లులకు తోడ్పడు నెపము తో, హిందూదేశ మంతయు ఏవగించుచున్న సామ్రాజ్య వాణిజ్యాభిమానపద్ధతిని ప్రవేశపెట్టుటవలన భారతీయ వణిక్కులకు తీరిననష్టము వాటిల్లగలదు. ఈ సంగతిని తాత్కాలిక లాభాపేక్షతో భారత దేశవర్తకులు గుర్తించకుండుట, గొప్పలోపమగును. బ్రిటీషు ఉక్కుపై నిదివరకే అభిమానము చూప బడెను. బ్రిటీషుపత్రములపై గూడ నభిమానము చూపబడుటచే, తదితర బ్రిటీషు వస్తువులపై గూడ నిట్టి యభిమానమే ప్రబలనని యూహించవచ్చును. భారతశాసనసభలోని జాతీయపక్షసభ్యులలో గూడ ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు పద్ధతిపట్ల అసమ్మతి ప్రబలి యున్నదని, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. కాని, ఇతర సభ్యులసహాయముతో ఆర్థికసభ్యులగు ఘోష్టరుగారు తమపంతమును నెగ్గించుకొనవచ్చును. బిర్లాగారును సర్ పురషోత్తమదాసు రామదాసుగారును బడ్జెట్టు పట్ల తమ ఆశాభంగమును వెల్లిబుచ్చుచున్నారు. ప్ర

స్తుతస్థితిలో భారతశాసనసభలో తాము నిలిచియుండి ప్రయోజనము లేదనియు, రాజీనామా నిచ్చుటయే కర్తవ్యమనియు బిర్లాగారు దెలుపుట గమనింపదగిన విషయము. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు పద్ధతిని, భారత శాసనసభ అధికసంఖ్యాకుల మూలమున అంగీకరించుచో, ఆత్మగౌరవము గల సభ్యులందరును వెంటనే రాజీనామా నిచ్చి తమ గౌరవమును కాపాడుకొనుట మేలగును. శాసనసభల వెలుపల దేశస్వాతంత్ర్య సిద్ధికై వీరు పాటుబడుచో, నిట్టి అన్యాయములు వెంటనే తొలగిపోవును.

సర్వపక్షసమావేశము

సర్వపక్ష సమావేశము ఎట్టినిర్ణయము గావించ కుండనే డిల్లీలో ముగిసెను. మరల నొకపక్షము దినములకుపిమ్మట, నిది బొంబాయిలో గూడునని సూచించబడెను. సాంఘికవిభేదములను పరిష్కరించుట కీ సమావేశము వారు ముఖ్యము గ పూను కొనిరి. కాని, స్వల్ప సంఖ్యాకపక్షములు ప్రత్యేకముగ సమావేశ మగుటచే, వీరిబల మతిశయించుచున్నది. అందుచే సరియగు నిర్ణయము గావించుటకు, సర్వపక్షసమావేశమునకు సాధ్యపడునని తోచదు. ఇట్టితగాదాను విచారించుట మాని, సర్వపక్షసమావేశమువారు తక్షణ అధివేత స్వాతంత్ర్యమువిషయమై పట్టుదల జూపుచో, ఎక్కువమేలు చేకూరెడిది. స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి పిమ్మట, సాంఘిక వైషమ్యము లంతరించుట సులభసాధ్య మగును. ప్రధానసమస్యను వదిలి, స్వల్పవిషయములతో ప్రోద్బలించుటవలన, సర్వపక్ష సమావేశము కాలహరణమునకు కారణ మగుట దప్ప, వేరు లాభమును గలిగింపజాలదు. వైమను కమిషను రిపోర్టు ఈస్టరునెలవులకు పిమ్మట గాని, పార్లమెంటుసభకు చేరదనియు, ఆ పిమ్మట రాండుటేబిలు సమావేశము గూడుననియు చెలియుచున్నది. ఈ లోపల, సర్వపక్ష సమావేశమువారు సాంఘిక పరిష్కారము నిమిత్తము తమ కాలమును వినియోగింపవచ్చును. కాని, ఎంతకాలమును వినియోగించినను, వీరి యత్నములు వెనుకటికన్నను ఎక్కుడు అనుకూలఫలము నొసగునని తోచదు.

లేబరుపక్షము : హిందూదేశము

ఇంతకు పూర్వము ఇండియామంత్రిగ నున్న డాక్టరు డ్రుమండ్సు పీల్ డ్యుగారు ముచ్చటించుచు, హిందూదేశముపట్ల సానుభూతిని కనుపఱచిరి. స్వయంనిర్ణయసూత్రమును సామ్రాజ్యమునం దన్ని భాగములకును తామునర్తింపజేయుచున్నామని, వీరు పలికిరి. కాని, ఇట్టిప్రకటనలవలన, హిందూదేశము మోసపోవజాలదు. హిందూదేశము వలదనిన వైమను కమిషనును లేబరుపక్షమువా రామోదించి యుండుట, స్వయంనిర్ణయ సూత్రమగునా? రాబోవు రాండుటేబిలు సమావేశము, హిందూదేశాభిప్రాయమును కొనసాగించదని, తెలుపనక్కరలేదు. అట్టి స్థితిలో, స్వయంనిర్ణయసూత్రము హిందూదేశమునకు వర్తింపజేయబడునని చెప్పినలాభ మేముండును? హిందూదేశమున ప్రజాపరిపాలనాభిలాష యొక వంకను, జాతీయభావ మింకొకవంకను వ్యాపించుచున్న వనియు, రెంటికిని సమన్వయము గుమరజాలదనియు, పీల్ డ్యుగారు చెప్పట విచారితము.

ఇంగ్లండు పరాధీన స్థితిలో నున్నచో, జాతీయ భావము ఎందువలన బెరుగునో పీల్ డ్యుగారు గ్రహించెడివారు. పరాధీనదేశములలో, దేశభక్తి ప్రాధాన్యము వహింపక తప్పదు. అన్ని పక్షములవారును అన్ని తరగతులవారును, దేశభక్తియందు లీనమగుట సహజము. పీల్ డ్యుగారి వాక్యములందు గూడ, హిందూదేశమున కేదియో యొకరీతిన స్వపరిపాలనమును నిరాకరించుతలంపు గన్పట్టుచున్నది.

కర్దరు అభివృద్ధి

1929 సంవత్సరము అక్టోబరు మొదలు డిసెంబరువరకు, కర్దరు ఉత్పత్తియు, విక్రయమును అభివృద్ధి గాంచెను. 1927-28 సంవత్సరముకన్నను 1928-29 సంవత్సరమున కర్దరు ఉత్పత్తి నూటికి ముప్పది వంతునను, విక్రయము ఏబదివంతునను పెరిగెను. అక్టోబరు మొదలు డిసెంబరు మాసముల యంకెలు ఇంకను ఎక్కుడు ప్రోత్సాహకరముగ నున్నవి. నూటికి అరువదివంతున కర్దరు ఉత్పత్తియు, ఏబదివంతున విక్రయమును పెంపొందెను. 1928 సంవత్సరమున ఉత్పత్తి 590152 రూపాయి లుండగ, 1929 సంవత్సరమున 955883 రూపాయిలయ్యెను. విక్రయము 947078 రూపాయిలగుడి 1356622 రూపాయిలకు పెరిగెను. 1930 సంవత్సరమున ఇంకను సత్వరాభివృద్ధి గలిగి, విదేశవస్తుబహిష్కారమునకు బాగుగ తోడ్పడునని నమ్మెదము. దేశస్వాతంత్ర్య సిద్ధి గోరువారందరును, కర్దరును ధరించుట కనీస ధర్మమని తెలుపనక్కరలేదు.

వైస్రము : భారతీయులు

వైస్రమునందును విమానములందును భారతీయోద్యోగులకు శిక్షణ ఎప్పుడు గఱపబడునని, కెన్వేత్రిగారు పార్లమెంటుసభలో ప్రశ్నింపగ, వైస్ర్యాఫ్ఫిపతి గారి సానుభూతి గూర్చి ఇండియా మంత్రి గారు ముచ్చటించిరి. ఈ విషయమై వెంటనే చర్య దీసి కొనుట యవసరమని, కెన్వేత్రిగారు చెలువగ, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిన పిమ్మట, నిక్కార్సము సఫల మగునని, ఇండియా మంత్రి గారు ఆకున కందని పోకను పొందని జవాబిచ్చిరి. ఇండియా ప్రభుత్వము వారెప్పుడు నూతన సంస్కరణమును ప్రారంభింప గోరెదరో తెలియదు. ఈ విషయమై ఇండియా మంత్రిగారు ఆశురము జూపునెడల, వెంటనే ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని ప్రోత్సాహకరచుట యవసర మగును. కాని వెడ్జిపుడ్డు బెన్నుగారి వాక్యములందు, అట్టి సంకల్ప మేమియు గనుపించదు. ఎనిమిది పటాలము లలో ముందు పరిశోధన జరుగవలెనట. ఎప్పటికి ది పూర్తియగునో, చెప్ప వీలులేదు.

బాల్విను గారు

ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులు

(వైల్డెన్)

కుగ్గి, మార్చి 1:—మంగళవారమునాడు కన్వక్వేటివు సంఘమున బాల్వినుగారు ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులను గూర్చి యావస్థనించెదరు. ముఖ్యముగ యునైటెడ్ ఏంపయరు పక్ష ము ఏర్పడుటచే తలపించిన ఫలితములను గూర్చి చెప్పించెదరు. ఈ పక్షమువారి కార్యక్రమ మెంతవరకు కొనసాగునో అలా చించెదరట. బ్రిటీషు వ్యవసాయమును పెంపొందిజేయుటక కన్వక్వేటివు విధానమును గూర్చి చెప్పించెదరు.

విదేశవార్తలు

ఫ్రెంచి మంత్రివర్గము

పూర్తి అయినది

(రూటరు)

పారిస్, మార్చి 2:—నేటియంతయును టూర్గా రుక్రొత్త ఫ్రెంచి మంత్రివర్గము పూర్తి చేసిరి. టూర్గా రు ప్రధానమంత్రిగా, దేశీయమంత్రియగుగాడ విదేశాంగమంత్రి బ్రియండుగాడు, యుద్ధమంత్రి మ్యాగ్నాటుగాడు, నౌకాదళ మంత్రి డామెస్సిలుగాడు, ఆర్థికమంత్రి పాలురేవాడుగాడు, ఆధినిశేషమంత్రి పియూజీగాడు, వాణిజ్యమంత్రి ప్లాండ్రియేగాడు, వైమానికమంత్రి లారెంటు బైనాకు, ఫ్రెంచి ప్రతినిధులు లండను నౌకాదళసభకు ప్రతినిధుగ టూర్గా, బ్రియండు, దుము స్పిలు, పియూజీగారియూడ కలెక్టుగాడు వెడలెదరు.

నేటాలు ఆర్యసమాజ సంఘము

శారదాఆశ్రమ నామోదించుట

(రూటరు)

మరిటిజిబర్గ్, మార్చి 2:—నేటాలులో ఆర్యసమాజ ప్రతినిధిసభవారు శారదాఆశ్రమ ఆర్యసమాజ వివాహచట్టమును లమోదించిరి. ఆధినిశేషములందున్న భారతీయులందరూ ఈ చట్టముల నామోదించుచున్నారని చెబుతుటకు ఈ తీర్మానము లను ఇండియా ప్రభుత్వమును కంపెదరు.

బ్రిటిషేతర సరకుపై పన్ను

లంకామైదు పరిశ్రమ

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 2:—బ్రిటిషేతర సరకులపై విధించిన పన్నును ఇండియాలో తక్షణము అమలుజరుపుచో లంకామైదు బట్టలవిదా విధించిన (నూటికి 15) పన్ను అంతగా బాధించదని లంకామైదులలో అనుకొనుచున్నారు. ఇండియాలో లంకా మైదుల వర్తకమునకు భంగము రాకుండ కేయలలెనని లంకా మైదుల పనివాండ్లు యజమానులు ఏకాభిప్రాయముతో నున్నారు.

ఫిజీదీవులలో తుపాను

(వైరెస్)

రగ్వీ, మార్చి 2:—జికోబరు 11, 12 తేదీని ఫిజీ దీవులలో తుపానువెళుచు. వరదలలో 20 మంది మృతిచెందిరి. అయిదుగురు కన్నించుట లేదు. వాలంటీరులు మహావీరులవలె చాలమందికి అపాయము చేప్పినది. ఆశీనపనములు ఏర్పాటు చేయుటచే చాలవరకు ప్రాణాన్వయము చేప్పినది. పిల్లలు చావకుండ బ్రతికిరి. చెట్లకుకొర్రులపంబు అంతగా పాడుగాలేదు. కొబ్బరితో బంబు పోయినవి. కొబ్బరితోను ఎగురుతులు కొంతకాలము తగ్గను. అరటితో బంబు పోయినవి. దేవులు ఆహారపదార్థములపంబు విస్తారము నష్టపడినది. భవనములు రోడ్డు చుంట్ల నలు చాల పోయినవి.

యునైటెడ్ కింగ్డమ్ ప్రతినిధులపట్ల ద్వేషభావము పోయినదనియు వివిధ సమస్య బ్రిటిష్ యువకులపట్ల పరిమార్చు మనుట చే ప్రతినిధులపట్ల యునైటెడ్ కింగ్డమ్ ప్రతినిధులపట్ల అనుకూలముగ పరిణమించుచున్నదని ఆచుర రాయబారిగ నుండి విరాళము కేంద్రపాపిన 50 ఏకై హాజరుగాడు వెలుపుచున్నాడు.

5-15 తేదీలమధ్య ప్రాంతమనకుల కార్యాలయములు అల్లవనిబిలోనన్న ఇండియాభవనమునకు మార్చబడును.

కమ్యూనిస్టులు జాతీయ సోషలిస్టులు కొట్టుకొనుట

(రూటరు)

బెర్లిన్, మార్చి 2:—కమ్యూనిస్టులు జాతీయ సోషలిస్టులు కొట్టుకొనిరి. రెండురోజుల క్రిందట కమ్యూనిస్టులు జాతీయసోషలిస్టుల విద్యార్థిని జంపిరి. అతని అంత్యక్రియలదగ్గర పీరు కొట్టుకొనిరి. కమ్యూనిస్టు లీ అంత్యక్రియలను అపుచేయకుండ పోలీసువారు సోటాకట్టుల నుపయోగించవలసివచ్చెను. చాలమంది కమ్యూనిస్టులకు దెబ్బలు తగిలెను. చాలమందిని అరెస్టు చేసిరి.

స్పెయిను విషమపరిస్థితులు

ఆల్ఫాంసోరాజు రాజ్యమును నిలబెట్టుకొనగలడా?

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 1:—ఆల్ఫాంసోరాజు రాజ్యమును నిలబెట్టుకొనగలడా యను మాటే అందరి నోళ్లనుండి వినబడుచున్నది. డిరివెరా పతనమునుండి రాజుగారి పరిస్థితు లీదూపమును దాల్చినవి. స్పెయిన్ జనరాలుగారి ఖండనము మరింత విషమస్థితిని గల్పించుచున్నది. చాలమంది కన్నరేవులు రాజుగారిపట్ల విశ్వాసనీయులుగ నుండుటచే ఆయన కెట్టిభయము లేదు. చాలమంది స్త్రీలుగూడ అనుకూలముగ నున్నారు. గౌరాగారు మనసులో నున్నదానినంతను తెప్పరిమాట నిజమే. రాజుగారు చెప్పిన ఇతనికి కిట్టుదుగాని రాజుగారు ఇత డెవరిని నియమించునో తెలియదు.

డాక్టర్ గార్ నోగారు రాజ్యమునకు ప్రయత్నింతురని వదంతులు బయలుదేరినవి. స్పెయిన్ లో చాలచోట్ల అల్లరులు బయలుదేరినవి. బార్సిలోనాలో చాలమంది విద్యార్థుల నరెస్టు చేసిరి. గౌరాగారి యువస్వామము విలువను బేరలగడు నేనాని తగ్గించుచున్నారు. క్రియూరాపమును దాల్చి రాజకీయముల నెరుగని వ్యక్తి ఇట్టిమార్గమును త్రొక్కుననియు గౌరాగారు ఇట్టివారే యనియు నిరసించుచున్నారు.

యువరాజు ఆరోగ్యము

బాగానే ఉన్నది

త్వరలోనే పూర్తిగ నెమ్మదియగును

(రూటరు)

నెయిరోబీ, మార్చి 2:—యువరాజు ఆరోగ్యము యధి పృథ్వి గాంచుచున్నది. చిక్కలు ఏమియులేవు. త్వరలోనే పూర్తిగ వ్యాధి మరలు ననుచున్నారు.

నైమను కమిషను నివేదిక

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 2:—ఈస్టరు నెలపు అయిన వెంటనే నైమనుకమిషను నివేదికను రాజుగారి కండ్లజేయుటకు ఇండియా మంత్రి కండజేయగలుగుదుమని నైమనుగారు తెప్పినటుల ఇండియామంత్రి కామస్వనభలో ప్రకటించెను. కాలమును వృథా పుచ్చుటలేదు. పని చాల కష్టముగా నున్నది. విషయములు పెక్కుగలవు. అందుచే ఇదివరలో నివేదికలను తయారుజేసి స్పష్టము ప్రకటనలను జేయ వీలులేకన్నదనిరి.

లండన్, కౌండుటేబిలసభ ఏర్పాటును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారని వార్తామిల్లు గారికి తెన్నుగారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. అంతకుండు ఇప్పుడు ఎక్కువగా జెప్పబాలననెను.

కౌండుటేబిల సభ ఏర్పాటు జరుగనని వింటర్ట్ ప్రభుత్వ అనుగ ఢిల్లీ శాసనసభలో రాజప్రతినిధి చెప్పినదానికంటె ఎక్కువగా ఏమియు జెప్ప వీలులేదనియు తెన్నుగారు నుడిసిరి.

ఇండియాలోను, బ్రిటనులోనుగూడ నైమనుకమిషను నివేదికను ఒకేసారి ప్రకటించెదరనిరి. రాజప్రతినిధి ప్రకటనలను పార్లమెంటుకు తెలియుటకు ఏర్పాటులను జేసెదమనిరి.

గాంధీగారి అంత్యసందేశము

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 2:—గాంధీగారు రాజప్రతినిధికంపిన సందేశమును రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరమును ఆలోచించుట కవకాశము నిచ్చెదరా యని వాడ్లమిల్లు గారు గుర్తునూరు ఈ విషయమై చర్చించదలచినచో ప్రశ్నల నడుగరాదని తెన్నుగారు నిరి.

నైమను-భారతీయుల తరిగిదను

భారత నైమనులలోను, వైమానికదళమునను భారతీయులకు కమిషనుల నొసగుటకు వారి నెపుడు తరిగిదుజేయ ప్రారంభింపదలచిరిని కమాండరు కెన్వర్థి గారు 1928 మార్చి 2 తేదీని డిల్లీ శాసనసభలో ఈ విషయమును సానుభూతితో సర్. విలియం బర్డ్స్లే గారు గావించిన పరిక్షను తెన్నుగారు తెలియజేసిరి. ఈ విషయము ఇండియాలో బ్రిటనుకు ఆ ప్రతిప్రతి వారికి మనస్సుకలుమును గలగజేయుచున్నదని కెన్వర్థిగారు నిరి. చాల సానుభూతితో ఈ విషయమును ఆలోచించెదమని అభయ మియగోరిరి.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తయారుచేయుచున్న ఢి భారత పటాలముల ఫలితములను జూచుకొని సిఫార్సు చేసిన వెంటనే మరికొన్ని పటాలములను తరిగిదుచేయుటకు ఆలోచించెదమని తెన్నుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. రాజప్రతినిధి నవంబరు మొదటి తేదీని గావించిన ప్రకటనమును బట్టి గతప్రభుత్వ విధానమును త్వరగా అమలు జరుపవలెనని కెన్వర్థిగారు గోరిరి. ఈ విషయమును సానుభూతితో ఆలోచించెదమని తెన్నుగారు నిరి.

భారత భావి ప్రభుత్వము

లాయిడ్ జార్జి గారు

లండను, మార్చి 2:—భారత భావి ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన ఆర్థిక సాంఘిక రాజకీయపరిస్థితులనుగూర్చి డి. యిల్లీ టెలిగ్రాఫు పత్రికలో లాయిడ్ జార్జి గారు వ్రాయుచు. ఇట్లు చెబుతున్నార:—ఈ సమస్యను చర్చించుటలో రాజకీయములనే ఎక్కువగా ఇతరవిషయములను విడుదలచున్నారు. ఆర్థికసమస్యయే చాల ముఖ్యమైనవిషయము. ముం దీవిషయము నెత్తుకొనెదను.

అదనుండి భారత ఆర్థికపరిస్థితులను వర్తకవాణిజ్యాభివృద్ధినిగూర్చి వ్రాయుచున్నారు.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడిక

(వైరెస్)

రగ్వీ, మార్చి 2:—ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడికకమి త్రము. ఈజిప్టు రాయబారము లండనుకు మార్చి 24 తేదీతో ప్రారంభమగు వారమున. వచ్చెదరని హెండర్సనుగారు తెలిపిరి.

“బెంగాలులో కొన్ని గ్రామములందు

పన్నులను నిరాకరించుట

లండన్, మార్చి 2:—బెంగాలులో కొన్ని జిల్లాలయందు గ్రామవాసులు కాంగ్రెసు ప్రేరేపణచే గాని, వారి సహాయమువలనగాని, పన్నులను నిరాకరించుటకు ప్రయత్నించుచున్నటుల కొన్ని వార్తలనుండి తెలియుచున్నదని కామస్వనభలో తెన్నుగారు తెలిపిరి. ఒక్క పండ్లజిల్లాలో తప్ప ఇతర చోట్ల వారు నెగ్గలేదని తెలియుచున్నది. ఇక్కడ గూడ చిక్కలు లేకుండ, పన్నులు వసూలగుచున్నవని తెలియుచున్నది. బర్మాలలోగూడ కొన్ని గ్రామములందు నిలపన్ను సీయ నిరాకరించినయి ఇప్పుడది వసూలగుచున్నదనియు తెలియజేసిరి.

బ్రిటిషు పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము

బ్రిటిషు పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమునకు కొనుటకు ఇంగ్లండులోనే 150000 మంది వచ్చిరి. 1929 లో 111000 మార్తమే వచ్చిరి. అధినివేతములనుండి 4800 మంది వచ్చిరి. 1929 లో 8700 మందేవచ్చిరి. మరితరులు 51000 ఈ సంవత్సరము కొనుటకువచ్చిరి. నిరుడు 22000 మంది వచ్చిరి.

జపానుసమస్య పరిష్కారమైనటులే యని హెర్బర్టు పత్రిక చెబుతున్నది.

లండను నాకాదళసభ

శుక్రవారములోపుగ పూర్తిగ నమావేశముగాదు

(వైరెన్)

య్యి, మార్చి 31:— 'క్రొత్త ఫ్రెంచిమంత్రివర్గము పార్లమెంటును బుధవారము వరకు కలుసుకొనదుగాన లండను నాకాదళసభ శుక్రవారములోపుగ పూర్తిగ నమావేశము కాదనియు, ఫ్రెంచి పార్లమెంటుగనక విశ్వసిత్యావమును గావించుచో టార్డూ, బ్రియండు, సుమేష్చి ల్యువీయట్ల కేర్నాజెనగాల్లు లండనుకు సురువారముదేశరథము ఫిబ్రవరి 17 న తేదీని వనలిపెట్టిన కార్యక్రమము మరల యెత్తుకొనెదను. ఏదైన వనరణ లవసరమగుచో టార్డూ గారే అందులకు తగినవారు. ఆయన పార్లమెంటులో పొందిన అవజయము పృథాకాలక్షేపమైనది. కాని యెవరికిని లాభించలేదు

అమెరికను ప్రతినిధి ప్రకటనము

అమెరికను ప్రతినిధి నాకాదళప్రతినిధి చార్లస్ ఏడం కుగారు తమకును జపానుకును ఒడంబడిక కుదురకన్నదనిరి. ఓరికెటెట్టెగాని ఏకాయ జపానుదయు శాంతివ్యాభాసముతో చేసిన ఒడంబడికవిలున కనిపించిన రాదనియు నుడిచి, ధమకాతీయ రక్షణమునకు కావలసిన దానికంటె ఎక్కువగా ఎంతమాత్రము నాకాదళ మనవరములేదని ఉపన్యసించిరి. దీనిని అమెరికాకు లండనునుండి బ్రాడ్ కాల్స్టు జేసిరి.

వాతావరణస్థితి

1930 సం. మార్చి నెల 4-వ తేది మంగళవారము

Table with 5 columns: మార్గదర్శకాలు, ఉత్తరము, ఉత్తరము, ఉత్తరము, ఉత్తరము. Rows include temperature and other weather-related data.

సర్కారులు:—ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. మంచినీ పల్లములోతప్ప ఇతరచోట్ల పగటివేడిమి రి మొదలు 6 డిగ్రీలు తక్కువ.
దగ్గర:—కర్నూలులో 100 ఎండగాముచున్నది. బళ్లారి కర్నూలులో రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.
కర్నూలుకము:—మట్టు విస్తారముగా నున్నది. కిలోమీటర్లకి మామూలుగ నున్నది.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్య, సహజ కాశాభగాన్త్రాజ్ఞుడు.

సా|| 6-30 X|| బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో రా|| 9-30 X||
5, 6, 7-3-30 తేదులందు
కోహినూరు ఫిల్ము కంపెనీవారిచే నూతనముగా తయారుచేయబడిన
దొంగవడతి
11 భాగముల కథ. జమ్నాకన్యయును, చౌదరిగారును, భిలీలుగారును ప్రధానపాత్రధారులు.

KARAMCHAND CHABILDASS
MANUFACTURING JEWELLER
437/3 MINT STREET SOWCARPET MADRAS.
CATALAGUE FREE ON APPLICATION.

రాయచారి డిల్లీకి బయలుదేరుట

నెహ్రూ పండితు లీకపురమునూడ వెంట వెళ్లుట
గాంధీ మహాత్మునిచే నియమింపబడిన రాయచారి యగు రెజినాల్డు రెయినాల్డుగారును, పండిత మోతీలాల్, జవహర్ లాలుగారును 2 వ తేదీ రాత్రి సబర్బరీ ఆశ్రమమునుండి డిల్లీకి బయలుదేరిరి. గాంధీమహాత్ము డిడివరకు నూచించిన 11 ఏనుయ ములలోను ఏను ఓనుయములకే తేఖలో ప్రాముఖ్య మివ్వబడెను. ముఖ్యముగా ఉప్పును, సైనికవ్యయమును కేర్పొనబడెను. మహాత్ము డారేఖను తన స్నేహితునకు వ్రాయుకొని చాల మర్యాదతోను విషయముతోను వ్రాసెను. గవర్నరులకును సివిలు సర్వెంటులకును యియ్యబడుచున్న హెచ్చుతీతములను తగ్గించవలెననికూడ మహాత్ముడు నూచించెను. ఉప్పునకు సంబంధించిన నియమముల నతిక్రమించెదనని కూడ మహాత్ముడు తెలియజేసెను. అని తెలియుచున్నది. (ప్రీ ప్రెస్)

కరాచీలో పోలీసుస్టోదాలు

భారత నవజీవన్ సభకు సంబంధించిన దస్తావేజులు వశపరచుకొనబడుట
కరాచీ, మార్చి 3:—కొంతకాలము క్రితము బెంగాలు ఆర్మీ సెన్సుక్రింద నిర్బంధింపబడియున్న వారలును, మూడు నెలలుగా నివసించుచున్న వారలును నగు స్వామియోగ్ గోద్రగి గారియొక్కయు, లక్ష్మీయ్యకర్నెన్ సానెటికరాచీకాఖ కార్యదర్శియగు గజోపతో రాయ్ గారి కుమారులగు కాంతిలాలుగారి యొక్కయు పంజాబు న్యాయనల్ బ్యాంకు కరాచీ కాఖలో గునుస్తాయగు ఈశ్వరచంద్రగారియొక్కయు బసలను నిన్న రాత్రి పోలీసులు చాలసేపు శోధించిరి. భారత్ నవజీవన్ సభకు సంబంధించిన దస్తావేజులను కొన్నింటిని వారు వశపరచుకొనిరి. (ఆ ప్రెస్)
లాహోరుకుట్రకేసును విచారించుచున్న షేజిస్ట్రేటును భయపెట్టుచు న్రాయబడిన యుత్తరములపై కరాచీపోస్టాఫీసు గుర్తులు కాననచ్చుచున్నవని తెలియుచున్నది. నేడు కరాచీలో చాలామంది ఎరెస్టుచేయబడుదు రను వార్త ప్రబలియుండెను. కాని, ఇంతవరకు నేరనూ ఎరెస్టుచేయబడియుండలేదు. (ప్రీ ప్రెస్)

మెహరుల ఉత్సవము

నూమరు పదివేలమంది మెహరులు, అస్సెక్యూర లనబడువారు దేవాలయములందు సత్కారము మొనర్చుటకై నాళిక జేరిరి. పురాతన మగు బలరామదేవాలయమునందు ప్రారంభింపదలంచిరి. వీరు చాలకాలమునుండి ద్రవ్యము వసూలు జేయుచున్నారు. డా|| అశ్వేంద్రగారు కాసనసభ్యులు. వీరు నాయకత్వము వహించిరి. సంస్కారాలగు బ్రాహ్మణులు చాలమంది వీరి ఉద్యమమును బంపించుచున్నారు. నూమ రొక్కపైలెపాడైన వీరు ఉత్సవముతో విలీలరివారివలె వెడలిరి. వెనుక మెహరుస్త్రీలు నడచుచుండిరి. ఎల్. ఆర్. బెయ్యర్సీగారు గూడ ఉత్సవమునందు చివరకు చేరిరి. త్వరలో వీరు సత్కారము ప్రారంభింతురు. (ప్రీ ప్రెస్)

ప్రాప్త తేతుల సభ

రాంసులేబిలుసభను బహిష్కరింప తీర్మానించుట
బా.బాయి, మార్చి 3:—మునిసిపలు కాన్స్టేబులు సభ్యులగు ఎన్. కె. పునాలాగారి అధ్యక్షతన ప్రాప్తతేతుల సభ జరిగెను. భారతీయులలో సభికసంఖ్యాకులు రాండులేబిలు సభను బహిష్కరించినందువలనను, ఆసభవలన ఏమియు ప్రయోజనము లేనందువలనను బహిష్కారమే కర్తవ్యమని యీ సభ వారు తీర్మానించు చున్నారు. (ప్రీ ప్రెస్)

దేవాలయములలో పంచముల ప్రవేశము

నాళికలో కుప్పవాండ్ర సమ్మె
నాళిక, మార్చి 3:—మునిసిపలు కుప్పపనివాండ్రు రెడుకోజులనుండి సమ్మెకట్టిరి. దేవాలయములలోనికి అస్సెక్యూరలను రానిచ్చువిషయము పరిష్కారమగువరకు సమ్మెకట్టుదలంచిరి. త్వరము ఆసమ్మెముగనుగొని, మునిసిపాలిటీవారి కేసు తోచును.

సిన్హాప్రభువు అస్సెక్యూర

కూనూరు, మార్చి 2:—సిన్హా ప్రభువుగారు భార్యపిల్లలతో తన పీనతండ్రి చనిపోయినందున ఈవ్రూ వచ్చియుండిరి. సిన్హాప్రభువునకు వాతపునోష్ఠలలో జ్వరమువచ్చినందున అంత్యక్రియలకు హాజరు కాలేకపోయిరి. బాగయినపిదప కలకత్తాకు బోయెదరు. (ఆ. ప్రెస్)

మాతృభూమి

దత్తమండలములో కాంగ్రెసు ఆదేశములను నిర్ణయముగా చర్చించి దత్తమండలములోయుండు ప్రతిగ్రామమునకును ప్రతి గృహమునకుకాంగ్రెసు సందేశములను కొనిపోవు జాతీయ చారాపత్రిక ప్రస్తుతదేశపరిస్థితులలో చాల అవసరమని తోచినందున దత్తమండల ప్రముఖులలో కొందరు ఒక సంఘముగాచేరి మంచి ఆర్థికపరిస్థితులపై రాబోవు మే నెల మొదటివారమునుండి "మాతృభూమి" అను పేరుతో కర్నూరు జిల్లా మహాసందిక్షేత్రమునుండి ఒక తెలుగు జాతీయ చారపత్రికను ప్రకటించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవనియు, రాబోవు ఏప్రిలునెల మూడవవారము (సమావేశము జరుగు లేదముద్ర) "ఆంధ్రపత్రికలో" ప్రకటింపబడును) లో యిందు విషయము ఒక సమావేశము జరుపబడుననియు రూఢిగా తెలియుచున్నది. "మాతృభూమి" అను తెలుగుచారపత్రిక శ్రీ గాంధీమహాత్ముని నిర్వహింపబడుచున్న "ఎంగుఇండియా" పత్రిక నడుపబడుచున్న పనులపై నడుపబడుననియు ఆ పత్రికయందు ప్రకటన ఎంతమాత్రము ప్రకటింపబడవనియు కాంగ్రెసు రాజకీయ నాయకులు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత యొసగుచూ ఆర్థిక సాంఘిక విశ్వావిషయములను చర్చించు వ్యాసములును వ్యాఖ్యలను మాత్రమే ప్రకటించుచూ గ్రామ ప్రజలలో ప్రబోధము గావించబడుననియు తెలియుచున్నది. ఈ పత్రికయందు మండలాలలకుగాని మరి యేవార్తలకుగాని అస్సర ముండదని కూడా యుచున్నది. (ఒక విలేఖరి)

చెన్నపురి శాసనసభ

ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తు సవరణబిల్లు

శాసనసభయం దామోదినబడుట

కడవిన శివారము ఫలాహారాంతరము చెన్నపురి శాసన సభవారు తిరిగి సమావేశమైనపుడు ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తుసవరణ బిల్లు సభవారిచే చర్చింపబడి ఆమోదించబడెను. 1925 షులిపు ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తు చట్టమునకు గొల్లప్రధానమంత్రి డాక్టరు సుబ్బారాయణగారు సవరణ బిల్లు నుపదించిరి. బిల్లుయొక్క ఉద్దేశములం దిట్లు వివరింపబడెను. "ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తు యొక్క ఆర్థిక స్థితి బలపరచుటకు గాను వైద్యశాలకు, చెన్నపురి ప్రభుత్వ ఆర్థికశాఖ కార్యదర్శి, సిండుకేటు వారిచే నియమింపబడిన వారొకరు, సిండికేటునకు నామి కేటు చేయబడు వారిలో ఛాన్సలరుగారిచే నామి కేటు చేయబడు వారొకరు సీనలరుతో నొక ఆర్థికసంఘమును శాసన రీత్యా ఏర్పరచ నుద్దేశింపబడినది. విశ్వకళాపరిషత్తుయొక్క అంచనాలు, వ్యయవిషయములు, లెక్కలను తనిఖీ చేయుట కీసంఘమున కధికార మొసంగబడినది.

1 వ క్లాజుపై చర్చ లేకుండగనే ఆమోదించబడెను.

దత్తమండలముల ప్రాతినిధ్యము

దత్తమండలములు, చిత్తూరు మండలములకు ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తునందు ప్రాతినిధ్య మొసంగబడుటనుగూర్చి 2 వ క్లాజునందు గలదు. శ్రీ. పి. రంగనాథమొదలియారగారు క్లాజును ఆరేపించుచు దత్తమండలములు ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తు నుండి తొలగింపబడినవనియు, అట్టివానికి మరల నిశ్చయ ప్రాతినిధ్య మొసంగుటలో ఆర్థమలేదనియు పలికిరి.

ఆర్. నాగన్న గౌడగారుగూడ క్లాజును ఆరేపించుచు బహిరంగము ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తునందు ఉండగలదనియు, అందుచే వారికి ప్రాతినిధ్యము నావిశ్వకళాపరిషత్తు నుండి తొలగింపబడినవనియు, అట్టివానికి మరల నిశ్చయ ప్రాతినిధ్య మొసంగుటలో ఆర్థమలేదనియు పలికిరి.

గొల్ల ప్రధానమంత్రిగారు మాట్లాడుచు సర్కారులవారి కిది దత్తమండలములవారికిని విశ్వకళాపరిషత్తు కలగజేయుటకు దత్తమండలములవారికి ప్రాతినిధ్య మొసంగబడినదనియు, శాసనసభ యందు ఉండి ఆయా జిల్లా ప్రాతినిధ్యమును, సదరు జిల్లాలయందు ఉండి పాఠశాలలకును ప్రాతినిధ్యము నంపుకొనుటగూడ హక్కు లొసంగబడినదనియు, బహిరంగి ఇందునుండి తొలగింపబడిన యవసరములేదనియు పలికిరి.

విషయ 2 వ క్లాజు పోటుకు పెట్టబడి ఆమోదించబడెను.

ఆర్థికశాఖాకార్యదర్శిని సిండికేటు

సభ్యునిగా జేయుట

ప్రభుత్వ ఆర్థికశాఖాకార్యదర్శిని సిండికేటునందు కధికారి తిరిగి సభ్యునిగా జేయబడుటకు 3 వ క్లాజునందు గలదు.

"ఆర్థికశాఖా పరిపాలనకేయు మదరాసు ప్రభుత్వ కార్యదర్శి" యనుపదములకు బదులు "స్థానికప్రభుత్వ ఆర్థిక కార్యదర్శి" యను పదములకు శేర్వత్తెనిసి గొల్ల ప్రధానమంత్రి గారు సవరణ నుపదించిరి.

శ్రీ. పి. రంగనాథ మొదలియారగారు సవరణ వాడే పించుచు ప్రభుత్వ ఆర్థికసభ్యునకు కేవలము విద్యానిపుణులకు సంభుయింపక కార్యనిర్వహణకేయునందు డెట్టితావుగాని లేదనియు, ఆర్థికశాఖా కార్యదర్శి యైనంతమాత్రమున విద్యాసంస్థ లేకపోయినవలె సంబంధించిన పరాయివాస సభ్యులకు నుండుట డెట్టి కారణమున లేదనిరి.

శ్రీ. టి. యస్. రామస్వామి అయ్యగారు మాట్లాడుచు ప్రధానమంత్రిగారు రుపపాదించిన సవరణ పరిషత్తువారి హక్కులకు భంగకరముగనవచ్చుననియు, ప్రభుత్వమువారి సంగతి గ్రాంటును తొలగించుటలో నామోదించుటకు వైసు ఛాన్సలరుగారు సమ్మతి జూపునపు డితరు లందు కడ్డుకొనవలసిన సరము లేదనియు, కాని దీనిని నిదర్శనముగ పెట్టుకొని మదరాసు పరిషత్తు మొదలగువానికి వర్తింపజేయరాదనియు పలికిరి.

శ్రీ. సి. రామలింగారెడ్డిగారు మాట్లాడుచు ఈ గ్రాంటు నొసంగు విషయమే ప్రభుత్వమువారును వైసు ఛాన్సలరుగారు ను ఎట్టివరకులను చర్చించియుండ లేదనియు, సిండికేటు కేవలము విద్యాసంస్థ మాత్రమే కాదనియు, సిండికేటునకు పరిపాలనాధికారము, కార్యనిర్వహణ భారము గలదనియు, సభ్యు లెల్లరును సామాన్యులకు విశ్వకళాపరిషత్తులందును, ముఖ్యముగ ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తు నందును ప్రకటించిన విశ్వాసమునకు తాము కృతజ్ఞుల వనియు, ఆంధ్రపరిషత్తువారు ఆర్థికసంఘ ములందు కిష్టపడుట లేదనియు, కాని అట్టి సంఘమొదలైన నియమింపబడిన పక్షమున పరిషత్తు అధికారసంస్థలం డెట్లాని యందైనను సభ్యులుగా లేనివరులు అట్టికమిటీయందు సభ్యులు గనుండుట కాడేసంపగలరనియు, పరిషత్తుయొక్క పరిపాలన యందు శ్రద్ధలేని పరాయివాస అధికార మొసంగబడుట అను వితమనియు, సిండికేటునందు ఆర్థికసభ్యులందుటవలన ప్రమాదమేమియు నుండదోదనియు, వారిసలహా చాలవరకు సహాయ గారిక నుండగలదనియు పలికిరి.

శ్రీ సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు మాట్లాడుచు విశ్వకళాపరిషత్తుయొక్క హక్కులు ఆర్థిక శాఖలను గూర్చి వినుల ఉత్సాహమును గన్పరచెడి వైసు ఛాన్సలరుగారి సవరణ సంగీకరింప సమ్మతించి రనియు ఈ సవరణలన విశ్వకళా పరిషత్తు హక్కులపై అన్యాయముగ జరుగగలదనియు, వివక్షికిని వైసు ఛాన్సలరుగారిద్వారా నామోదించుచున్నారనియు ప్రభుత్వమువారు ధనమొసంగకపోయిన అతురతయే ప్రధానముగ గన్పట్టుచున్నదనియు నాటి ఉదయమే మలబారు టెన్సిస్ బిల్లు విషయమే ప్రభుత్వమువారి సవరణ నామోదించినచో బిల్లును ఉపసంహరించెదమను టెడర్లింపునకు లోబడియుంటి మనియు ఆంధ్ర పరిషత్తునిషయమునందు ఈ సవరణ అటులే లేబడెననియు ఆర్థికశాఖా కార్యదర్శి విశ్వకళా పరిషత్తుయొక్క ఆర్థిక సంఘముం దుండినచో మంత్రియను కార్యదర్శియను కమిటీవారు శిఫార్సు జేసినప్పియు విషయములో భిన్నాభిప్రాయమైనచో ప్రభుత్వమువారికిని విశ్వకళాపరిషత్తునకును ప్రతిష్టంభన లేరదగలదనియు పలికిరి.

ఆర్థిక సంఘముందు అల్పసంఖ్యాకులలోనుండు ఆర్థికశాఖా కార్యదర్శికి తిరిగి ప్రభుత్వమువారిచే నీ విషయము నిశ్చయించబడుట పరిహార పాత్రమనియు మంత్రిగారింతకంటెను నిశ్చయము ఏర్పాటు గావించబాలనిచో వారినిస్సహాయతకు వగము చున్నామనియు పలికిరి.

గొల్ల ప్రధానమంత్రిగారు సమాధాన మొసంగుచు శ్రీ వెంకటాచలంశెట్టిగారు గావించు వాదన నిరాధారమైనదనియు ప్రభుత్వమువారిచే గ్రాంటుచేయబడిన పిమ్మట ఆర్థికసంఘము వారెట్టిస్థితినును చర్చింపవలసినదనియు, ఆర్థికశాఖా కార్యదర్శి ముందుగ తన నిర్ణయము శేర్వత్తుకునొసవలసిన యవసరము లేదనియు, సిండికేటునందు ఆర్థికశాఖా కార్యదర్శి 14 రలో నొక సభ్యునిగా నుండుటవలన ప్రమాదమేమియు లేదనియు, పరిషత్తుయొక్క ఆర్థికశాఖలను ఆర్థిక శాఖల కేయు విషయమేమియు లేదనియు, లెక్కలు చూచుట అయ్యవలయును నిరసరముల మొదలగు విషయములందు దింకను ఆర్థికకార్యదర్శి సలహా చాలా లాభకరముగ నుండునని వైసు ఛాన్సలరుగారు తెల్పియుండినదియు, ప్రభుత్వమువారి సంగతు 27 లక్షల గ్రాంటును కిడియొక మరతుగా శేర్వత్తుపడలేదనియు పలికిరి.

సవరణ ఆమోదించబడెను. సవరింపబడిన విధమున 3 వ క్లాజు సభవారిచే నామోదించబడెను.

ఫౌండేషన్ నిధి

6 వ క్లాజునందు 37 (ఏ) కేసు నుబురు రీకెండింగును గ నవరణ జేర్చబడవలెనని శ్రీ. సి. రామలింగారెడ్డిగారు రుపపాదించిరి.

37 (ఏ) 1. విశ్వకళాపరిషత్తునకు ఫౌండేషన్ నిధి యను శేరట నొక నిధియుండును. 2. ఈ నిధియుందు 1. స్థానిక ప్రభుత్వమువారి సొసంగిన 7 లక్షల గ్రాంటును 2. స్థానిక ప్రభుత్వముగాని భారత ప్రభుత్వముగాని ఏదియైన స్థానిక తదితర పౌరసంస్థగాని ఇతరులుగాని యొసంగెడి ధనమును 3. విశ్వకళాపరిషత్తువారి సొసంగెడి ధనమును 4. ప్రస్తుతము విశ్వకళా పరిషత్తుయొక్క ఫౌండేషన్ ఫండులో జరుకబడియున్న రొక్కము పెక్కురిటీల రూపముగానున్న రు. 3,85,000 ల ధనమును చేరియుండును. ఫౌండేషన్ నిధి భారత ప్రభుత్వమువారిచేగాని, స్థానిక ప్రభుత్వములచేగాని యొసంగబడిన పెక్కురిటీలైన డివిడెండుండియా యందు నియంజితములై యుండును. అట్టి పెట్టుబడులు ఛాన్సలరుగారి అనుమతిలేనిదే మార్పు జేయబడకలవు.

(4) ఫౌండేషన్ నిధియొక్క అసలుధన మటులే నిలువ యుంచబడును. అందుపై వచ్చెడి వడ్డీమాత్రము విశ్వకళాపరిషత్తు కార్యములకై వ్యయపరచ బడవచ్చును.

ప్రసవరణ నుపపాదించుచు శ్రీ. సి. రామలింగారెడ్డిగారు మాట్లాడుచు 6 వ క్లాజునకు ఈ సవరణకు ముఖ్యమైన భేదమేమియు లేదనియు, సవరణవలన పెక్కు యొక్క పదకాలము సరకమును విశేషము నాయెననియు, ఈ ధనము ప్రభుత్వపు పెక్కురిటీలపై యుండుననియు, ఇందువలన వచ్చెడి వడ్డీమాత్రమే చెల్వింపబడగలదనియు, ప్రభుత్వమువారిచ్చెడి రు. 27 లక్షలకు పరిషత్తువారు నిలువచేయబాలిన నుమారు రు. 4 లక్షలును శేర్వత్తుపడుననియు, ధార్మికస్వభావముగలవా రెవరైన ను ఎట్టి సంస్థలైనను యిందులకింకను విరాళము లొసంగవచ్చుననియు, ఈ పద్ధతి చాలా ముఖ్యమైనదనియు, దీనిని ఎండోమెంటు ఫండు అనుటకు వీలులేదనియు పలికిరి.

డి. బి. లి. మనిసామి నాయుడుగారు సవరణను బలపరచిరి.

యస్. యస్. దొరరాజుగారు మాట్లాడుచు ప్రభుత్వమువారి విషయమేమియు 27 లక్షల గ్రాంటును ఏమాత్రము ననుసరించి యిచ్చిరో తెలుపగోరిరి. ఇట్టి విషయం దేవిషయము నందును నిదర్శనముగా అనుసరింపబడ వోదని ఆశించిరి.

ఆర్. నాగన్న గౌడగారు మాట్లాడుచు ఆంధ్రదేశముంతటి వికాసమును దేశమునకే విరాళము చాలా స్వల్పమనియు, విషయ గతవత్సరము మరొక విశ్వకళాపరిషత్తునకు (అన్నామలే పరిషత్తు) యిట్టి గ్రాంటు యిచ్చియుండుటను బట్టిన్ని, వారు సాంకేతిక పారిశ్రామిక విద్యలకు ధనమును వినియోగించు రుని వాగ్దాన మొనరించి, పిదప వానిని గమనింపకుండుటను బట్టిన్ని ఈ ధనముగూడ ఆంధ్రపరిషత్తువారిచే నటులే సాంకేతిక విద్యాభివృద్ధికి వినియోగింపబడదను సంశయము తమకు కలుగుచున్నదనియు, అందుచే రసాయనశాస్త్రము, వ్యవసాయము, పారిశ్రామికవిద్య మొదలైన సాంకేతిక విద్యలకై వినియోగింపబడవలెనను మరతుతో నీ గ్రాంటు నొసగుట ఉచితముగానుండునని పలికిరి.

గొల్ల డాక్టరు సుబ్బారాయణగారు మాట్లాడుచు వైసు ఛాన్సలరుగారి సవరణయందు ప్రభుత్వమువారి సవరణకు ముఖ్యముగా మార్పుమియులేనందున తామిసవరణ నామోదించుచున్నామనియు, ఆంధ్రులు చాలా కాలము నుండియు తమకు ప్రత్యేక విశ్వకళాపరిషత్తు ఏర్పడవలెనని కోరుచుండి రనియు, అందుచే వారి యాశయమును సఫలపరచుటకై ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తు చట్టము ఆమోదించబడనేగాని డియోవాక్టి యమియు లేదనియు, ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తువారు రు. 3,85,000 లను ఫౌండేషన్ ఫండు క్రింద నిలువజేయబాలి నందులకు వారభినందనీయులనియు పలికిరి. శ్రీ నాగన్న గౌడగారు "సాంకేతికవిద్యలను" అప్పవ్వుముగ నేమోమా మాట్లాడియుండినదియు, ఆ విషయమే తాము మాట్లాడుట కంటె పరిషత్తునందలి ప్రవీణులకే వదలివేసెదమనియుపలికిరి.

శ్రీ. రా. గోయంకాగారు:— ఈ గ్రాంటుమొత్తము సరిపోవునా?

గొల్ల ప్రధానమంత్రిగారు:— చాలదని నే నెరుంగుదును. కాని ముందుముం దింకను ఉదారస్వభావులను, ఆంధ్రులలోని ధనికుల, ధర్మాత్ముల ఈ నిధికి తోడ్పడెదరని ఆశించుచున్నాను. కావున ఈ గ్రాంటు నామోది పరిషత్తు సక్రమముగ నిర్వహింపబడుటకు తోడ్పడెదరగాక యని కోరుచున్నాను.

శ్రీ వెంకటాచలంశెట్టిగారు మాట్లాడుచు మంత్రిగారి సవరణకు, తమ సవరణబిల్లులోని క్లాజునకును విశేష మార్పు లేదని చెప్పిరినియు మరెండు క్రొత్తవిరాళముల నిర్వాహక మునుగూర్చి గూడ ఈ సవరణయందు ప్రవేశ పెట్టబడియుండుట చే నిందు ముఖ్యముగమార్పు గలవనియు పలికిరి.

శ్రీ. సి. రామలింగారెడ్డిగారు మాట్లాడుచు ప్రస్తుతము ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తు చట్టమునందు ఫౌండేషన్ నిధికి సంబంధించిన నిబంధనలక్రింద జరుగుచున్న పద్ధతి నే ఈ సవరణ శాస్త్రీయముగ జేయవలెనుటచే ఆ యర్థములో నిది విశేషము గుర్తించుటలేని సవరణ యగుననిరి.

శ్రీ సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు:— అటులే నవో మంత్రిగారు రుపపాదించిన మొదటి సవరణలో ఆర్థము లేదని గదా?

శ్రీ. రామలింగారెడ్డిగారు:— గొల్ల మంత్రిగారి సవరణపై నా యభిప్రాయమును తెలుపవలసినదిగా గొల్ల సభ్యుడు కోరుచున్నాడు. కాని నేను చెప్పబాలినంతయు ఏమనగా అట్టి కార్యమునకు నాకంటెను అన్ని విధముల వారే అర్హులు. (నవ్వు).

శ్రీ. జె. పి. స్వామిగారు మాట్లాడుచు "సాంకేతిక విద్య" నున నేమో తమకు తెలియదని చెప్పికొనినందులకు గొల్ల మంత్రిగారు గర్వపడనక్కర లేదనియు, రాబోవు ఎన్నికలసందర్భములో ఆంధ్రులను తమ కనుకూలరగుగా జేసికొనుటకే ఈ గ్రాంటుచేయబడెనని తమకు సంశయమొందుగలదనియు, ఈ విధముగ ధనమును చెల్పించుటకు తా మాడేసించుచున్నామని పలికిరి.

గొల్ల డాక్టరు సుబ్బారాయణగారు మాట్లాడుచు పరిషత్తు వారిసాస్థానంత్రియనుకు భంగముకలుగజేయునట్లేమెంతమాత్రము నులేదనియు, తామొసంగెడి ధనమును భద్రముగనుంచు యుద్దేశము మాత్రమే ఈ సవరణవలన తెలియనగుననియు, ఇదివరలో పరిషత్తు చట్టనిబంధనల ప్రకారము వాడుకయందున్న పద్ధతిని శాస్త్రీయముగ జేయుటకై మార్తనపద్ధతి ఏమియులేదని పలికిరి.

శ్రీ. రామనాథ గోయంకాగారు:— మాట్లాడుచు గొల్ల మంత్రిగారు ముందు విరాళముల నొసంగునారిని చూపెట్టవలసి వనిగా వైసు ఛాన్సలరుగారిని కోరి పిదప నీ గ్రాంటునొసంగి యుండిన బాగుండెడిదని తమకుతో చెననియు, అందువలన పరిషత్తునకు కేవలము ధనము వచ్చియుండెడిదనియు, ప్రభుత్వము

వారు విరాళమొసంగిన పిమ్మట ఇతరు లెవరైనను "ప్రభుత్వము వారిచ్చిందా? ఇంకేమి?" యనియందురనియు, ప్రస్తుతము పరివర్తనవారి కొసంగబడుచున్న రు. 27 లక్షలను ఏ నూత్రము ననుసరించి యొసంగబడుచున్నవో తెలిసికొనగోరుచున్నామని యు, ప్రధానమంత్రిగారు సాంకేతిక విద్యలను ఏమో ఎరుగ మని పత్రికరనియు, ప్రత్యేకముగా మాట్లాడిడి పక్షమున వాని యర్థమేమో మంత్రిగారికి తాము వివరింపగలమనియు, మంత్రి గారు సాంకేతిక విద్యలను సేర్పరిపరచునట్లు రు. 27 లక్షలు విరాళమొసంగ సంసిద్ధులైనవో తాము రు. 4 లక్షలొసంగ తయారుగానున్నామనియు పత్రికరి. (వినుదు, వినుదు.)

పిదప సవరణ వోటుకు పెట్టబడి ఆమోదంపబడెను. శ్రీ సి. రామలింగారెడ్డిగారు 6 వ క్లాజునందు 87 వి శ్లేషము మరొకసవరణ నుపపాదించిరి. "సెనేటువారు నిర్ణ యించునట్టి లెక్కలను తయారుజేయును, విశ్వకళాపరివర్తన సెనేటుపధనవారిచే నిర్ణయింపబడు యితర నిధులనుగూడ కలిగి యుండును" అనుసవరణ నుపపాదించుచు ఆర్థిక పరిపాలనా బాధ్యతయంతయు సెనేటు సభకు మాత్రమే యొసంగబడవలె ననియు, మదరాసు విశ్వకళాపరివర్తన ఆచారము ననుసరించి యు, ఛాన్సలరుగారి నిర్ణయము ప్రకారమును సెనేటు సభవారి నిబంధనల ప్రకారము నడచుకొను పద్ధతి సేర్పర చించునియు, ప్రస్తుత మేర్పరుపబడిన ఆర్థికసంఘము కేవలము పలహాసంఘ మగుటచే పరివర్తనవారి స్వాంత్ర్యమున కెట్టిభంగ ముకాని లేదని పత్రికరి. పిదప సవరణ బలపరుపబడి సభ వారిచే నామోదంపబడెను.

6 వ క్లాజు వోటుకు పెట్టబడగా శ్రీ నాగన్న గౌడ గారు మంత్రిగారికి సమాధాన మొసంగుచు విద్యాశాఖ మంత్రి గారికి "సాంకేతికవిద్యలను" సేమో ఎరుగబాల మనుట తమ కాళ్ళపైమును కలుగజేసెననియు, సాంకేతిక విద్యలను సేమో నెరుంగగోరిన మంత్రిగారు మరల చదువు చదువుకొనవలసి యుండుననియు పత్రిక సాంకేతికవిద్యలను కొన్నింటిని వివ రించిరి. (నవ్వు)

పిదప 6 వ క్లాజు సభవారిచే నామోదంపబడెను. గౌ. డాక్టరు నుబ్బరాయనగారు బిల్లు చట్టముగా తీర్మానింపబడవలెనని ఉపపాదించుచు ఆంధ్ర విశ్వకళాపరివర్తన ధృఢ తరముగ జేయుటకే ఈ బిల్లు ఉద్దేశింపబడెననియు, స్వల్ప యవకాలమునందే యిచ్చటి కరుణించి తమకెంతగో లోడ్పడిన దైగుణాస్థలరు సి. రామలింగారెడ్డిగారికిని, సభవారికిని తాము కృతజ్ఞులమనియు పత్రికరి.

పిదప బిల్లు చట్టముగా నామోదంపబడెను. సమావేశము ముగియుట పిదప శాసనసభ శనివారముతో ముగిసెను. తిరిగి ఈ నెల 18 వ తేదీ సమావేశమగును.

కోటిశ్వరుడు వాన్ లియర్ బ్లాక్

ఆకాశమార్గమున టోకియో వెళ్లుచు, కరాచీలో దిగుట

భారతీయులకు వారి సలహా కరాచీ, మార్చి 31:-ఆకాశమార్గసంచారియు కోటి శ్వర వాన్ లియర్ బ్లాక్ గారు బుధవారమునందుమరకు కరాచీ లోనేఉండురు. వీరు గొప్పప్రతిభాధిపతులుగూడను. ఇదివరకేవీరు మూడుపర్యాయములు ఆకాశవిమానములో నిండియాకు విచ్చేసియున్నారు. పోయినసంవత్సరము వీ రనుసరించియుండిన మార్గ ముమీదుగనే యీసారియు జపానుదేశపురాజధాని యగు టోకి యొనగరమునకు తమవిమానములో నేగెదరు. డబ్బెడవెతకాశ విమానాలయమున కుపానుపలన వీరివిమానమునకు పోయినసంవ త్సరము విపత్తు సంభవించియుండెను.

నిన్న రాత్రి ప్రతికాప్రతినిధియొకరు సందర్శింపగా, పరా ము జర్మను ఆకాశవిమానకంపెనీలు ప్రాచ్యఖండములపై తమ దృష్టిని బరువుచున్న వనియు, ఇండియాకు యెగువనున్న దేశ మలకు ఆకాశవ ర్ణములు విరివిగా సేర్పడగలవనియు, ఆకాశ విమానములకు వలయుప్రయత్నముల నిర్మించుటలో కడుబాగ ధూళిత కలిగియుండవలయుననియు, ముందు పెద్దపెద్ద ఆకాశ విమానములు ఇండియామీదుగా నెగురగలవు గాన విశాలమైన పరి కరములనే నిర్మింపవలయుననియు వాన్ లియర్ గారు నుడిచిరి. వీరు ఢిల్లీకి వెదలి, నూతనరాజధానియందలి వింతలను గాంచెదరు. (ఆ. పే.)

జి. ఐ. పి. రైల్వే సమై పరిష్కారము కాలేదు

గిరిగారి పరిష్కారము సమైదారులు ఆమోదించలేదు

బొంబాయి, మార్చి 31:-జి. ఐ. పి. రైల్వే పనివాండ్ర సంఘాధ్యక్షులగు రూయిగరు గారు యిట్లు ప్రకటించున్నారు. గిరిగారును, చమనలాలుగారును రైల్వేబోర్డువారికో సంప్రదించి చేసిన పరిష్కార మొకపరిష్కారము కాదు. వారిచేసిన న్యవ చార పరిష్కార పర్యవసానము లేనియో నాకుగాని, సమై దారులకు గాని తెలియదు.

ఈ సంఘమువారు సమై నింకను కొనసాగించుటకు నిశ్చ యించి యున్నారు.

రైల్వే అధికారులు పనివాండ్ర కోర్కెలను యీదేవు పరకును సమై సాగింపబడును. రైల్వే అధికారు జి. ఐ. పి. యూనియను ప్రతినిధులతో మాట్లాడవలెనగాని ఫెడరేషను ప్రతినిధులతో మాట్లాడిన ప్రయోజనము లేదు.

రైల్వేపనివాండ్రు సమైలో నున్నందువల్ల రైల్వేబల లోనుండి అధికారులు వెడలగొట్టుచునే యున్నారు.

సమై ముగిసినదను అబద్ధపువార్త ప్రచారము చేసినందు లక జివ్వాలాగారు తమ యసమ్మిని తెలియచుచున్నారు.

జనవరినెల జేతలు సమైదారులకు బసంగబడవందులకై అధికారులను జివ్వాలాగారు దూషించుచున్నారు.

మాతంగ కర్మాగారపు పనివాడొకడు రైల్వేఅధికారు లపై దాఖలుచేయుచున్న వ్యాజ్యము పరిష్కారముగా ప్రభుమ వ్యాజ్యమునకుని జివ్వాలాగారు చెప్పిరి. (ప్రీ. పే.)

అస్పృశ్యుల సత్కారము

కుప్పలొట్టిపనివాండ్ర సానుభూతి

నాసికలో గొప్పయూరేగింపు

బొంబాయి, మార్చి 31:-జేవాలయములో ప్రవేశించు టకు హక్కును పొందుటకై సత్కారమును జరుపుచున్న అంశ్యజులయెడ తమకు గల సానుభూతిని గమనరచుటకై పుర పాలక సంఘపు కుప్పలొట్టి పనివాండ్రు నాసికలో నిన్నను, నేడును సమైకటిరని విలేజురి యొకరు దెబ్బలుచున్నారు. పట్టణమునందు జరిగిన గొప్ప యూరేగింపులోను, మహాసభలయం దును జిల్లాయంతట నుండియు ఎచ్చిన అంశ్యజ స్త్రీపురుషు లు పాల్గొనియుండిరి. (ఆ. పే.)

భారత స్త్రీల మహాసభ

డిల్లీలోని భారత మహిళామండలి కాళాసంస్థయందు భారతమహాసభ దినోత్సవము మార్చి 31 వ తేదీన జరిపెదరు. శ్రీ మతి సరోజినీనాయకు, శ్రీమతి బిజిలాలు నెహ్రూ, అసభా లీనతి మున్నగువారు దవన్యసిం చెదరు. తేడీ బి. ఎల్. మి త్తర్ గారు నేడు డిల్లీకి 5 మైళ్ల దూరములోనున్న డక్కాయందు గ్రామ పాఠశాల ప్రారంభోత్సవముజరిపిరి. ఈవిద్యాలయమును డిల్లీ స్త్రీలసమితివారు నడపుచున్నారు. ఈమారు 200 మంది స్త్రీలు హాజరయ్యిరి.

మొగ్గంటైలు బ్యాంకు చోరి

కలకత్తాలోని మొగ్గంటైలు బ్యాంకువారి ద్రవ్యము రూ. 1,40,000 కరెన్సీ ఆఫీసునుండి దొంగిలించబడిన సందర్భ మున (27 వ తేదీ వార్త) రి రిని అరెస్టుజేసిరి. బ్యాంకు జమీ దారు, ఇరువురు పాద్రాయలు, పారిపోయిన దర్వాసు సోదరుని ఖాళీసంచిదొరికినచోటనున్న దక్షిణేశ్వర దేవాలయము దర్వాసుని అరెస్టుజేసిరి. (ఆ. పే.)

రాయలు కమిషను

కార్మిక సేవారణ రాయలుకమిషను సభ్యులగు సర్ విక్టరు సానూనుగారును మరికొందరు మధురలో ఫిబ్రవరి, 28 మార్చి 1 వ తేదీలందు విల్లు పనివాండ్ర ఇండ్లను చూచిరి. కొందరి సాత్వ్యముగైకొనిరి. కల్లూరు ఉద్ధాగ స భ్యుల పరిశీం చిరి. తియ్యము మరలు చిట్టల కర్మాగారములు విల్లుల యంత్ర ముట్టు చూచిరి. నేడు కలక్టరు కచేరీలో కార్మిక సంఘాద్యోగుల సాత్వ్యముగైకొనిరి. ఎస్. ఆర్. వరదరాజులనాయకు గారు గూడ సాత్వ్యమొసంగిరి. జిల్లాకలక్టరు సాత్వ్యమిచ్చెను. ఆనాడే విచారణ కర్తలు మదరాసు బోయిరి.

నూతన పుస్తకములు

ఈ క్రింది పుస్తకములు, ఆంధ్రుల సేవనాయకులు, నూతనోద్దేశములును దెలుపుచున్నవి:-

కమలాక్షి, రాజేశ్వరి- నవలలు చిత్రకథామంజరి- 1-2 భాగములు- చిన్న చిన్నచిత్ర కథలు దీనిలోగలవు.

ఇవిగాక, "ఇంగ్లీషువారి సంసారపథములు", "వ్యాసా పరి", "హిందూనుండరిమణులచరిత్రములు" గలవు. ఒక్కొక్క దాని వెల 8 అణాలు. వలయువారు, ఏతద్గ్రంథకర్తయగు రాయసం వెంకటేశపుడు యం. యె. గారికి, గుంటూరు వ్రాసికొనవలెను.

శ్రీకృష్ణభారతము

అది పర్వము మొదలుకొని శ్రీపర్వమువఱకు 5 సంపు టములు. సంపుటము 1-కి రు. 8-0-0. ఆయిదు సంపుటము లును ఒకేసారి కొనువారికి రు. 18-0-0. పోస్టేజీవేటు. 85 వలయువారు:- లలితా ముద్రాశాల, రాజమండ్రి.

శ్రీమదాంధ్రలింగపురాణము

లింగపురాణమున కాండీకరణము విద్యాకా, ములుగు చంద్రమూర్తిశాస్త్రిచే వ్రాయబడినది. పద్యములు హృద్యములు. కథాంశములు ముక్తికాంతా సౌధసోపానములు. రసములు సుహృదయరంజకములు. అభిప్రాయములు వ్యాసమనోమకరణములు శైలి నుభవము. గ్రంథము పండితపామర మనోహరము. పండితులు సదర్శిప్రాయముల నిచ్చియున్నారు. మంచికాగితములు. 292 పుటలు. కొలదిప్రతులుమాత్రమే కలవు. పూర్వభాగము. రు. 1-4-0. వ్యాపారస్థులకు మంచికమిషన్ ఇవ్వబడును. ములుగు చంద్రమూర్తిశాస్త్రి, తెనాలి, కాచడపేట. అని వ్రాయవలయును.

దాసబోధ

చిత్రపటాలంకృతము. 830 పుటలు శ్రీ శివాజి చక్రవర్తి గురువర్యుడు లోకోద్ధారకుడగు నగు శ్రీ సమర్థ రామదాసస్వామి రచించిన మహారాష్ట్ర గ్రంథ మునకు దెనుగు వదనము. శ్రీ శివాజి చక్రవర్తి కర్తవ్యము నిర్ణ యించుటకై నిత్యము పఠించిన ఆత్మార్థ గ్రంథము. ఇందు వేదాంత రహస్యములు, సాంఘికములు, రాజకీయములు, వీరు లు, వ్యవహార ధర్మములు, కర్మాచరణము మున్నగు 200 అధ్యాయములు గలవు. ప్రత్యక్షురము అనుభవపూర్వము, లోకమాన్య తిలకు మహాత్ముగాంధి మున్నగు ప్రముఖులు వేసోళ్ల కొనియాడి న పవిత్ర గ్రంథము. పర్యవాల సర్వావస్థలయందును మానవ జీవితమున కాడర్శప్రాయముగ నుండి తరింప సాధనమగు నీయ పూర్వ గ్రంథము నిందు కాఠికోబైందు గ్లజా కాగితముల ప్రతి పోస్టేజీ కాక రు. 4-0-0. ప్రకాశకులు, శేషాద్రిమణి కవులు శతవధానులు. వలయువారు కాకతీయ గ్రంథమాల, నందిగామ, కృష్ణాజిల్లా.

జాతీయభాషయగు హిందీభాష నభ్యసించుటకు వలయు

పుస్తకములు

హిందీ తెలుగు స్వబోధిని	0 12 0
పహిందీ పుస్తకము తెలుగు అర్థ సహితముగా	0 5 0
మాసర పుస్తకము	0 6 0
హిందీ తెలుగు అనువాదమాల	0 4 0
తెలుగు హిందీ అనువాదమాల	0 4 0
హిందీ తెలుగు నిఘంటువు	2 0 0
" " వ్యాకరణము	1 0 0

ఇంకను ముఖ్యమైన పుస్తకములకు ఈ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు. హిందీప్రచారసభ ప్రీష్టి కేసు, పోస్టుబాక్సు 401 మద్రాసు.

సర్వపక్ష సమావేశ రిపోర్టు

నెహ్రూ రిపోర్టు తెలుగుపుస్తకములు బెజవాడ ఖద్దరు స్టోర్సులోను, బందరు కాంగ్రెసు ఆఫీసు లోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నది. కావల సినవారు ఆయాస్థలములలో తీసుకొనవచ్చును. వెల రు. 1/- ఒకరూపాయి మాత్రం

‘వెలువడినది’

ఆంధ్ర భారతకవిత్వావిమర్శనము: (ఆంధ్రగ్రంథమాల ౧౨-వ గ్రంథము) క్రాసు

ప్రచురించిన తేదీ: 1-౧-౩౦.

గ్రంథకర్త: కోరాడ రామకృష్ణయ్యగారు, యం. ఏ.,

ప్రకాశకులు: ఆంధ్రగ్రంథమాల; ౩, తంబుశెట్టిపేథి, చెన్నపురి.

ఈ గ్రంథమునందలి విమర్శనపరిణామము ఈ క్రిందివిషయములే దీని ప్రశస్తిని వేరొళ్ల చాటుచున్నవి.

ఆంధ్రవాఙ్మయము; ఆంధ్రమహాభారతము:

విమర్శనపద్ధతులు ఆంధ్రవాఙ్మయముగములు ప్రాచీన దేశకాలపరిస్థితులు, చాళుక్యుల కాలమున నాంధ్రభాషాస్థితి, అహదనకరశాసనములోని తెలుగుభాగము, చాళుక్య భీమరాజు శాసనము, దీర్ఘాసిశాసనము, యుద్ధమల్లుని శాసనము, శిష్టభాష, జానుదెనుంగు, భారతరచన-ఫందస్సామగ్రి, ప్రాచీన భాషాస్వరూపము-జన్యభాషలు.

మతస్థితి-వాఙ్మయము:

భారతరచన-అవతారికలు, నన్నయవైదికదృష్టికి నిదర్శనములు, నన్నయ తరువాతి కాలస్థితి, ఆరణ్యపర్వశేషపూర్ణప్రశంస, ఆరణ్యపర్వశేషమునందలి తిక్కన యనుకరణములు, తిక్కన భారతరచన, తిక్కన అద్వైతభావము, తిక్కన యవతారికలు, తిక్కన కవితా వేశము.

తిక్కనార్యుని కళావ్రతిధలు:

విరాటపర్వకథ, అందలి వస్త్రైక్యము, పాండవప్రవేశము, శమీవృక్షముపై నాయుధ నిక్షేపణము, బృహన్నల సారథిగాఁ గుదురుకొనుట, విరటునికొలుపు-భీముఁడు, కీచకవధ ఘట్టము, కీచకవధానంతర విశేషములు.

భారతాంధీకరణము—తిక్కన:

విరాటపర్వము—ప్రబంధలక్షణములు, మూలకథపై తిక్కన వేసిన యాంధ్రతాముద్ర, తిక్కనార్యుని వర్ణనలు, ప్రకృతివర్ణనలు, తిక్కన మనోవృత్తివివరణశక్తి, నాటకకళా చాతుర్యము, తిక్కన శృంగారవర్ణనలు, పాత్రపోషణరీతులు, రసపోషణరీతులు, నాటకరీతులు, తిక్కనార్యుని భాషాశైలిలు, పూర్వోత్తరసందర్భములకుఁ జక్కనిపాండిక కల్పించుట, ఉపమాలంకార ప్రయోగము, సందర్భానుకూలముగ భావమును స్ఫురింపజేయు పదరచన, ఆంధ్రభాషా జాతీయప్రయోగ వైపుణ్యము, అర్థముమాత్రమే భాతువులు, పదజాలము, కారకవి శేషములు, ఉపసంహారము.

మదరాసు ధాన్యముల ధరలు

(4-3-30)

పచ్చిబియ్యము (బస్తా 1-కి పా|| 164, రు. అ. పై.

తెలుగు (పాతని) ,, 14 0 9

,, (కొత్తని) ,, 18 0 9

తెనాలి (పాతని) ,, 18 0 9

,, (కొత్తని) ,, 11 8 9

ఉప్పుబియ్యము

నగర (కొత్తని) ,, 12 4 0

,, (పాతని) ,, 12 12 9

మిషన్ ,, 10 12 9

నూకలు

రంగూన్ అఫీసు రకము:—

ఎ 1 (బి|| 1-కి పా|| 202) 14 12 9

ఎ 2 ,, 18 4 9

ఎ 8 ,, 11 4 9

బి 1 ,, 18 8 9

బి 2 ,, 12 4 9

బి 8 ,, 10 12 9

బి 4 ,, 9 0 9

సి 1 ,, 12 4 9

సి 2 ,, 10 8 9

సి 8 ,, 8 12 9

బజారు రకము నెం. 1, 2, 3, 4.

(బి|| 1-కి పా|| 202) 12 12 9 మి|| 8 0 9 మి||

,, నెం. 1 (,, 218) 18 8 9

పుట్టుబియ్యము

తెలుగు (42 పళ్లు గలది) 11 12 9

నలుగు ,, 14 0 9

గోధుమలు

కంద్యా (208 పానులు) 20 0 9

రాగులు

బొంబాయి (70 పళ్లు గలది) 8 0 9

దవనగిరి (85 ,,) 8 10 9

కాయధాన్యములు

కెనకపప్పు:—

రంగూన్ (బి|| 1-కి పా|| 192) 17 0 9

కరాచి (,, 205) పాకులేడు

తెంగాలు కెనకలు:—

పంజాబు (,, 205) 17 8 9

బిరు ,, 15 10 9

పెసలు:—

రంగూన్ (,, 195) 14 4 9

కంభంమెట్టు (,, 208) 15 0 9

సింగపూరు (,, 200) 14 8 9

బటాణి గింజలు (ఆర్రా ,, 205) 17 0 9

,, (,, 164) 14 4 9

,, (కలకత్తా 205) పాకులేడు

ఉలపలు:—

తిరుపతూరు (52 పళ్లు గలది) 8 0 9

కట్టక్ (48 ,,) 6 4 9

కంది పప్పు:—

కాన్పూరు (బి|| 1-కి పా|| 205) 19 12 9

కలకత్తా ,, 20 0 9

తిరుపతూరు (56 పళ్లు గలది) 20 12 9

మినుములు:—

కట్టక్ (,, 218) 15 8 9

గుమ్మరెడ్డి ,, 17 4 9

బమరా ,, 18 0 9

విక్రాబాడ్ ,, 15 8 9

కేసరి పప్పు:—

(మిషన్) నెం. 1 (,, 205) 16 0 9

,, 2 ,, 15 8 9

,, 8 ,, 15 0 9

చిక్కుడు గింజలు (,, 192) 11 8 9

అనప గింజలు (రంగూన్ 178 రకులు) 15 0 9

అలపందలు (జావా):—

(పెద్దపెజా) (,, 195) 15 12 9

రంగూన్ (,, 190) 14 8 9

కందులు (కాకినాడ 60 పళ్లు గలది) 12 8 9

వెలువడినది!

కొలది ప్రతులు మాత్రమే

వెలువడినది!!

త్వ ర వ డు డు.

ఆంధ్ర వాఙ్మయ సూచిక

(ముద్రితముద్రితగ్రంథముల పట్టికలు—ఆంధ్రగ్రంథమాలలో ౧౧-వ పుస్తకము)

ఈ పుస్తకమున ౧౯౨౩-వ సంవత్సరము చివరవరకు అచ్చయిన తెలుగుపుస్తకముల పట్టిక ఒకటి, ఆ పుస్తకములను ప్రాచీనవారి పట్టిక ఒకటి, విమర్శనమునుబట్టి విభాగించి ఆయా విభాగములక్రింద వచ్చిన పుస్తకములను పట్టిక ఒకటి, ఇంకా కాకినాడ ఆంధ్రవాఙ్మయసమితి వద్ద లైబ్రరీలోను, తంజావూరు సరస్వతీ లైబ్రరీలోను, చెన్నపురమున ఓరియంటల్ లైబ్రరీలోను ఉండే వ్రాతపుస్తకములలో ఇప్పటికి అచ్చుకాకుండా ఉన్న తెలుగుపుస్తకముల పట్టికలును, ప్రత్యేకము అకారాదిగా ఉన్నవి. ఆంధ్రవాఙ్మయవిమర్శనరూపమయిన ప్రకాశకులపీఠిక ౧౦౮ పుటల పరిమితిగలది యీ పుస్తకమున ఉన్నది.

తెలుగుభాషలోపుట్టిన పుస్తకములను, వానిలో ఇప్పటికి అచ్చయినవానినీ, కానివానినీ తెలిసికొనుటకు ఈ సూచిక చాల ఉపయోగకరము.

భారతీయపుస్తకము, పుటలు ౬౨౦, మంచి కాగితములు, వెల మూడురూపాయలు మాత్రమే

అంచెక కొనువారిదే.

మేనేజరు: ఆంధ్రగ్రంథమాల,

6-7, తంబుశెట్టిపేథి, జార్జిటౌను, చెన్నపురి.

ఉత్తరహిందూస్తాన్ పరిశీక్షణము

సమావేశము

అధ్యక్షులు వర్తకపరిశీలకుల సంఘావళికినము
గొవిందులు.

గోరంతలను కొండతలనుజేయు బ్రతిమీపతికలను
ఖండించుట

భాగ్యూర్, మార్చి 1:— ఉత్తరహిందూస్తాన్ పరిశీక్షణముయొక్క 42వ వార్షిక సమావేశము సేటిమధ్యాహ్నము వ. ఎల్. కార్మిచేగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. సమావేశము నందు పాల్గొనినవారిలో సర్ థామస్ స్మిత్, ఏ.సి. ఇక్స్లిప్, టి. గన్జోస్కీ, ఎం. ఎల్. ఏ. మొదలగు ప్రముఖులుపలువురును, వర్తకసంస్థల ప్రతినిధులగు మరి యిరువదియైదుగురును గలరు.

అధ్యక్షోపన్యాసము

గతవత్సరమున నీవశీకస్థమునందలి హైందవప్రతినిధుల సంఖ్య హెచ్చియ్యడెనని అధ్యక్షులు కార్మిచేగారు నడిపిరి. ఈవశీకస్థమునందలి సభ్యత్వములన కలిగిడిలాభములను హైందవవర్తకులను మునుపటికన్న బాగుగా తెలిసికొనుచున్నారని వై సంగతిలన తెల్ల మగుచుండెను.

విజ్ఞాపించునారు యజమానులకును, తాబేదారులకును గల సంబంధమునుగూర్చి వివరముగా విచారణ సలుపుచున్నందునలన వశీకస్థము వారునూ వారికి తమ యభిప్రాయములను నిక్కచ్చిగా చెలుపవలసియుండెను. ఇండియాలో కార్మికులకు కను రాజకీయములలో ఆలజడి కలిగించెడి వారి చేతిలో కీలు బొమ్మలై యుండినందున, విదేశములలో యజమానులకును, కార్మికులకును యొడంబడిక గలిగించుట కుపకరించు సాధకము లిచట సుపయోగపడకపోవచ్చును. అంతియేకాక, వానిలన వివత్తను సంఘటింపవచ్చును.

విలేందవాదము

ఈ దేశములో సామాన్యముగా నొక కూలివానికి లభించెడి దైనిక యాదా యమును కుప్పతొట్టిబండినీడచ్చి ఎద్దన కగు వ్యయముతో లేబరుకమివను సమక్షమున గొందరు బోల్చియుండిరి. యజమానులు కూలివాండ్లను మృగములవలె జూచుచుండుటలేదు. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో హైందవకూలీల కెక్కుడుజీతము వసంగినను, వారిజీత సౌఖ్యములం దెట్టిమాడ్కును గలగజాలరు. వర్తకవత్త తొలగువరకు నెట్టి యభివృద్ధియు గలగజాలదు.

బ్రటిషుపత్రికల వైఖరి

ఇండియాలో బ్రటిషుప్రభుత్వ పరిపాలనము ప్రభింపమున్నదని బ్రటిషుపత్రికలు కొన్ని గగ్గోలుపెట్టుచుండెను. ఈ విషయములన హైందవ వర్తకమునకు హానిగలుగుచుండెను.

హైందవ వర్తకులకును సంరక్షణ

నొసంగవలయును

వర్తక పుగుర్త (ప్రైడు మార్కు) లను విజిప్తరుజేయించుటకు కాసనమునొకదానిని గావించవలయునని ఉ. హిం. పరిశీక్షణమునారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని మరల మరల గోరుచుండిరి. కాని, వారట్లు గావించరైరి. ఈ దేశములోనికి దిగుమతి యగు నస్తువుల వ్యాపారపుగుర్తు లీవరకే కాసనములకముగా సరిపెరింపబడుచుండెను. అట్టిచో, నీ దేశములో తయారగు నస్తువులకును తన సరిరక్షణ యొసంగుట న్యాయము.

వర్తకపరిశీలకులు

బర్మా ప్రభుత్వమువారు ఇన్స్పెక్టర్ జెయిలులో బూట్సులను పైడిలచే తయారుజేయించి, వానిని బర్మాలోనే గాక, ఇండియాలోనూ యమ్ముడుబోవుట్లు ప్రయత్నించుచుండుటచే, బూట్సునర్తకులకు మిక్కిలి నష్టము వాటిల్లుచుండెను. ఇ యాది కేంద్ర ప్రభుత్వము వారి యుత్తర్యునకు వ్యతిరేకముగా నుండెను. తోట్లపడుచుచున్న వర్తకమునకు గడచిన వత్సరమున యస్పష్టమైనాత్మ సెట్టివోనియు కలిగియుండలేదు. 1927, 28 సంవత్సరములలోవలె పచ్చితోలుఖరీదులో హెచ్చుతగ్గులు విశేషముకాకలుగుచుండలేదు. కాని బూట్సునర్తకమున కవసరమయినదానికన్నా నెక్కుడు క్రొమతయారగుచున్నందునలన, యిట్లేయింక చూ కొన్నికోజాలు జరిగి నట్లయిన క్రొమ ఖరీదు పడిపోవుట తప్పదు.

నూలువర్తకము

యంత్రాలయములలో తయారైన వస్తువుల వెల గడచిన సంవత్సరము తగ్గిపోవుచునే యుండెను. సామాన్య హైందవుని యాదాము తగ్గిపోయి యుండెను. ఇందువలనను, విదేశీవస్తువుల పోటీవలనను, స్వదేశీవస్తువుల ధర తగ్గిపోయెను. ఒక సంవత్సరము క్రిందటి స్థితిగతులకన్నా నీపుటిస్థితిగతులు చెడినవై యుండెను. గతదినెంబరునెలలో నూలువర్తకులు ప్రభుత్వమువారిసంరక్షణ నపేక్షించియుండిరి.

రయతులు మిక్కిలి బీదస్థితియుండున్నందునలన గతవత్సరము పూలవర్తకము యధోగతినిందియుండెను. విరోపామహాసం గ్రామాసంతర మావర్తక మంతటిక్షీణదశలో నుండియుండలేదు.

ప్రపంచమునం దంతటను చక్కెరవర్తకము షీదేశలో నున్నందునలన, ఇండియాలోను నల్లేయుండెను. పోటీభయముచే బావా చక్కెరవర్తకులు నష్టముఖరీదులకే తమచక్కెరను ఇండియాలో విక్రయించుచుండిరి. విదేశపుచక్కెరపై సుంకమును హెచ్చించి మణుగునకు 10 రూపాయలైనను నీదేశములో లభించు నట్లు గావించుట న్యాయము. అట్లొనరించుచో, హైందవవర్తకులు రయతులకు చెటుక్కొట్టలకై నెక్కుడు ప్రేమ వసంగుటకు వీలుండును. అందుచే రయతులకే లాభము పొసగును.

నూతన కార్మినిర్వాహక సంఘసభ్యులు

1930 సంవత్సరమునకు, గవాన్ జోస్కీ, మెన్జీస్, లోరీ, ప్రెస్సు, వాట్, పిల్లియప్పగార్లు కార్మినిర్వాహక సంఘ సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కృతజ్ఞతా సమర్పణములతో సమావేశము ముగిసెను.

(ప్రీ. ప్రె.)

ప్రకటన

విశాఖపట్నం జిల్లా సాలూరు జమీందారిలో చేరిన కొత్తగా యేర్పర్చబడిన మక్కువ, సురాపాడు, జంతిప్రోజెక్టులలో వరి చెరుకు వగైరా వల్లపువైరులు, పొగాకు మిర్చి వగైరా తోటవైరులు, వేరుశనగ వగైరా మొట్టవైరులున్నా బాగా కాదగినటువంటిన్నీ, బొబ్బిలి, శీతానగరం రైల్వే స్టేషనులకు అందుబాటుగా వున్నటువంటిన్నీ విలువగల బంజరభూములు విశేషముగా నున్నందున, వాటిని జిరాయితి శిస్తులు ఏర్పరచి శాశ్వతపు హక్కులతో పట్టాలు యిప్పించుటకుగాను ది 22,28 మార్చి తారీకులను సాలూరు యెట్టేటు హుజూరు ఆఫీసులో వేలం వేయించబడును.

(2) కాబట్టి కావలసినవారు వచ్చి భూములు తనిఖీ చూచుకొని గాని లేక అవసరమని తోచే సంజాయిషీ వ్రాసి తెప్పించుకొనిగాని వేలం లేదీ నాటికి రాగోరుచున్నాము.

(3) వేలం పాటకాల మన్నడు రూ 50/- లు ధరావత్తున్నా పాట కొట్టివేయగానే 1/4 వంతు పాట మొత్తమున్నా మిగతా సొమ్ము భూములు స్వాధీనపరచుకొనే బాన్ ఆఖరులోపల నున్నా చెల్లించుకొనవచ్చును.

సి. బి. శామ్సుయేల్,

(యమ్. ఏ. బి. యస్. సి. పి. హెచ్. డి.)

డైరెక్టరు, సాలూరు సర్వే ఆండ్ ఇరిగేషన్ డిప్లొ.

డి. యల్. సరసింహారాజు,

(బి. ఏ. బి. సి. ఇ. ఎ. సి. జి. ఐ. లండన్)

ఇంజనీయరు, ఇరిగేషన్ డిప్లొ.

టి. బాలాజీరావుగారును,

(డివాన్ బహదూర్) డివాన్, సాలూరు ఎట్టేటు.

శారదానవలలు

10 వేలు ఉచితము-కడునవ్వుపుట్టించును

యానల 80 వ డిలీగా ఆబా స్టాంపు పంపువారికే

ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోల్, గంజాంజిల్లా

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం వార్షికుల 4-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

దియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తేనాది ,, 45 కలవి 12 8 0 13 4 0

నల్లారిది ,, డిల్ 42 ,, 13 8 0 14 0 0

ధిల్లి ,, డిల్ 46 ,, 16 0 0 17 0 0

రాగులు రా. 164 బస్తా 1-8 ,, 8 0 0 8 12 0

శుభ్రులు ,, ,, 19 0 0 20 0 0

2. ధాన్యముల వస్తువులు

శలదులు బస్తా 1-8 205 ,, 12 12 0 14 0 0

గునగలు ,, డిల్ ,, 16 0 0 17 0 0

కెసలు ,, డిల్ ,, 14 0 0 16 0 0

బెనుములు ,, డిల్ ,, 17 8 0 18 0 0

జిలవలు ,, 195 ,, 7 4 0 8 0 0

3. సూనెవస్తువులు

శుభ్రులనూనె బా 1-8 ,, 110 0 0 118 0 0

గుమ్మ మ 1-8 ,, 14 0 0 19 0 0

శేరు నెనగవన్న బా 1-8 ,, 40 0 0 41-0-0

శేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-8 26.95 వివరమున 98

లమడము బా 1-8 96 0 0 100 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయాశుభ్ర బా 1-8 100 0 0 108 0 0

మారపశువు ,, 60 0 0 65 0 0

విరవకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-8 98 0 0 108 0 0

ధనియాలు ,, బా 1-8 28 0 0 38 4 0

గుంటూరుపొడికట్టు నీలిమందు మజుగు 1-8 26 40 45

జల్లము బా 1-8 28 0 0 49 0 0

ఆస్కాచక్కెర బస్తా 1-8 ,, 26 0 0 26 8 0

చింతమండు బా 1-8 ,, 28 0 0 38 0 0

5. ఇనుము

వట్టారకం బా 1-8 ,, 80 0 0 81 0 0

బడరం ,, 24 0 0 30 0 0

కప్పుడు ,, 24 0 0 30 0 0

6. నూలు

20 కెన్సి సింహాయాదె 26 7 12 0

నెం 6 ,, కటారి ,, 4 9 0

నెం 24 ,, లాకి ,, 5 10 0

నెం 40 బాబ్బురు 10 పా ,, 9 8 0

నెం 20 కెన్సి రెట్టలేడి ,, 6 4 0

నెం 40 రాడి ,, 8 7 0

నెం 4 కెన్సి మసీదా ,, 4 8 0

44 నాండ్ ,, 4 15 0

7. తోటాములు

వెండి 100 కులం 1-8 58 8 0 56 4 0

అలూరు రెండు 1-8 ,, 21 18 0 22 0 0

బెడకన 1-8 18 10 8

ఇత్తడి బా 1-8 ,, 241 0 0 248-0-0

రాగి బా 1-8 ,, 328-0-0 380-0-0

8. పోగులు

పొడిమెలు కిట్టయలండు అభిజరయక సింహాయాదె

వీటి 1-డిగ్రీలు 200 కి 26 47

,, వీటిరంగు 1 కలి 1

,, 14 రకులు 1 10

,, 28 రకులు 1 9 0

,, 56 రకులు 1 8 8

,, 1 అందరు 1 8 0

సంకటుకాస్తానాకోలేడ అనగా (బర్మి-రెడ్డు) 3 4 0

రాగ్ 3 1 0 0

26 4 1 2 0

వ్యవస్థాపకము

కాకినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, ఫిబ్ర, 28:—

రైలుగొలుసు లాగిన నంగతి

ని గురించి ఫిబ్రవరి 27 వ తేదీ సాయంత్రమున సోదరసమితి రహజమాన్యమున కాకినాడ పురమండలమున శ్రీవేదాంతం వెంకట కృష్ణయ్యగారి యన్యత్కరించిన సారసభ జరిగెను. రైలు యిచ్చిందులను గురించియు, మూడవతరగతి ప్రయాణీకుల యిచ్చిందులను గురించియు, రైలుపై టైలో మనిషిమీద మనిషి కిక్కిరిసి యుండుటను గురించియు, శ్రీమారంపూడి శ్రీవారి రావుగారు యిందును గురించి శ్రద్ధతో పనిచేయుటను గురించియు, అధ్యక్షుడును, కొందరు విద్యార్థులును, మండపాక రంగయ్యగారును ఉపన్యసించిరి. శ్రీవారిరావుగారులు కూడ సభలో సుండిరి. వారి త్యాగదైర్యములకు అభినందించిరి.

శాసనసభల ఎన్నికలు

కాకినాడపట్టణ శాసన సభాభ్యర్థుల విషయములో తీవ్రమైన కాన్ఫెన్సింగు జరుగుటయే గాక బహిరంగసభలు 26 వ తేదీనుండి జరుపబడుచున్నవి. దామోదర కృష్ణమూర్తిగారి తరపున రెండు సభలు జరిగెను. కొమ్మిరెడ్డి కేశవరావు మూర్తి నాయకుగారి తరపున రెండుసభలు జరుగుచున్నది. కేశవరావుమూర్తిగారికి వోట్ల యిచ్చించినవలసివదని కాంగ్రెసువారు కొందరు ఉపన్యసించుచున్నారు. వారిలో లక్కరాజు సుబ్బారావుగారు, శేట్రంకంటి శ్రీనివాసకోనేటి రావుగారు, మండపాక రంగయ్యనాయకుగారు, కొలుసురి చినరఘుపతిరావుగారు కలరు. కాంగ్రెసువారిట్లు చేయనప్పు నా అను విరుద్ధము లోబడుచున్నారు. కాంగ్రెసు తాటన్యము నిహించినట్లు కాంగ్రెసువారు వాదించుట కడుసాహస ముచున్నారు.

నితాఖవట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆగ్నిప్రమాదము

ఫిబ్రవరి 28:— నిన్నటి సాయంత్రము కొత్తబలర పేట ఆగ్నిప్రమాదమునకు లోకై చాలయిండ్లు దహించబడినవి. క్రీక్కిరిసిన యిండ్లెరుసయ్య, ఆగ్నియు తాటికొండలును అగుటచే ఏమాత్రమున సహాయపడుట కదాకాను చిట్కలులేదు. ఇంతకును ఆపేటంతకును ఒక స్త్రీ గొట్టెమైనను దేకుండుట కొరవనియ్యదు. రెండవమాడుండులకైగనుక ఆగ్నిపాస్తులకే రాక పరిసరప్రాంతముల ఆరమైనవకు గొట్టెలులు లేవు. ఆగ్ని ప్రమాదమునకు లోకననపుడు మాత్రమేకాక నిత్యకృత్యములకు సైతము జలములేక ఈ జనముచేటు యిక్కట్లులు పురచాలక సంఘము గమనింపవలయు చాల చింతనీయము. లెక్కకుమీరిన ప్రజల నాడు తమ సర్వస్వమును ఆగ్నిహోత్రున కర్పించి ప్రాణముల దక్కించుకొనగలిగిరి. గ్రామమునకు నడుమనున్న ఈ వికీకమాత్ర మీ యిక్కట్లులు తప్పటలేదు. అనేకనా రులు ఆగ్నిప్రమాదములకి ప్రాంతగృహములు లోనగుట ఆంధ్రప్రతి కా వాతను తెలుసుదురు. పురపాలక సంఘమింత తోనైనను శ్రద్ధవహించి ఒక స్త్రీగొట్టెమైనను పేటపథ్యమున కేర్పరముల కనీసధర్మము. ఉత్తరమున దారుణము

కవ గత 24 వ తేదీని సగటు 4 గంటలసమయము లకవరము పూయంరాగ్నికి చిక్కి ఇంచుమించుగ సగరమంతయు భస్మమై యిది, అతగున కాతివనిపొయిరి. శ్రీ అయ్యపర్తి ప్రకాశరావుగారి సరియణి తొమ్మిదిమాసములనూలూలు తన్ను పుట్టింటికి పిలువబచ్చిన తన సోదరుడు (హోల్లాప్రగడ సత్యనారాయణ గారి కుమారుడు) ప్రచురమున చిక్కుకొనగ క్షింపవేసి ఆమె యు, అతడును, ఆమెనాలుగేండ్ల బాలికయు ఆగ్నిహోత్రున కాహుతియై, రాచకులమునకు చెందిన యింకొక శ్రీ అగ్నిలో బడి మరణింపవన్న గేదెను విప్పుచు మరణించినది. ఈ ఘోర వృత్తాంతమును నాలించి పలుగ్రామములనుండి ప్రజలగుడెంచి దుఃఖించి పోవుచున్నారు.

అమృతలూరు

శ్రీ శంకరలాల్ బాంకరుగారి ఆగమనము

మార్చి 2:— ఈ గ్రామము నిన్న సాయంత్రము 4 గంటలకు వేమూరి నారాయణమూర్తిగారు ప్రభుత్వంలో శ్రీ శంకరలాల్ బాంకరుగారు విచ్చేసిరి. గ్రంథాలయ భవనము దగ్గర పురజనులు పెక్కురు వారిని బ్యాంకువాయిద్యముతోన, జాతీయ పతాకల, చేబూని బాధులత్పి నిల్వబడిన స్వచ్ఛంద సేవకులతోను నెదుర్కొని సత్కరించిరి. గ్రామముంతయు పచ్చనితో రంగములచే నలంకరింపబడెను. ప్రభుత్వము గ్రంథాలయమును దర్శించి సంతోషపాటుతులై సుబ్బిప్రాయమును నడుచెసిరి తదుపరి గ్రామమున మూడుండులముల సమావేశ పడిన రాట్న ప్రదర్శనముల వీక్షించి యుట శ్రీలక్ష్మి డిప్యూటీ కలెక్టరులను సుపన్యాసము లొసంగిరి. చక్క-సంఘమువారి మోక్షశాలను, ఉత్పత్తిసంస్థ ఆఫీసును సమీక్షించి పరీక్షించిరి. 6 గంటలకు సంస్కృత పాఠశాల ఆవరణయందు బహిరంగసభ సమావేశమై శ్రీ వారికి స్వాగతపత్రము సమర్పింపబడెను. వారు మృదువు ధార స్వరముతో ఈ గ్రామమునందలి విద్యాపోషణను గూర్చియు, విద్యాభివృద్ధిని గూర్చియు నభినందించుచు, అప్పు శృతానివారణవిషయమై మీరు చూపుచున్న శ్రద్ధ అత్యంత శ్లాఘనీయమనియు ఆ విధముననే ఖర్చు ఉద్యమమునందు గూడ నితోధికశ్రద్ధతో పాలుపడగోరు చున్నాననియు నుడువుచు ఆస్పృశ్యతను గూర్చియు ఖాదీయద్యమమును గూర్చియు సుబోధకముగా నుపన్యసించిరి. తరువాత ఖాదీప్రచారకులతో కలసి నలుబది నిమిషములు ఖర్చు ప్రచారకేంద్రమున నెటుల జరుగుచున్నదియు, లోపముల నెటుల సరింపచేసినదియు మున్నగు విషయముల నాలించి రాత్రి 7½ గంటలకు చెరువుపల్లికి పయనమై యేగిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెస్సంఘము సాధారణ సమావేశము

మచిలీపట్నాము, మార్చి 3:— శేటికడయము పుమారు 9 గంటలకు దర్బాసంఘ ఆఫీసులో తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెస్సంఘసభ్యుల సమావేశము జరిగెను. ఆ సభకు పుమారు 30 మంది సభ్యులు విచ్చేసిరి. నల్ల జండాలు యూరేగింపు సందర్భమున అత్యుత్సాహవన మహారాజశ్రీ గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య, బొబ్బా వెంకట శేషయ్య, కొదాలి అంజనేయులు, తల్లా ప్రగడ రామంపు, నల్లూరి రామారావుగార్లు సానే కృష్ణాపత్రిక సంపాదకులైన ముమ్మూరి కృష్ణారావు, చెరుకునాడ నరసింహం, సిన్నయనేని వీరయ్య, గొట్టిపాటి వెంకటకృష్ణయ్య, కర్రా వెంకటేశ్వరరావుగార్లు జిల్లా కాంగ్రెస్సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. ఇదివరలో జిల్లా కాంగ్రెస్సంఘమున కధ్యక్షుడుగా నున్న సుచోరాజశ్రీ గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారి స్థానే, కామూరు చిన్న వెంకటదాసయ్యగారిని ఎన్నుకొనిరి. బొబ్బా వెంకట శేషయ్య, కొదాలి అంజనేయులుగారి బహుళ కర్రా వెంకటేశ్వరరావుగారిని జిల్లాకాంగ్రెస్ కార్యదర్శిగా ఎన్నుకొనిరి. ముందు రాబోవు కాంతిసమరమునకు, ప్రచురణచేయుటనున్న, చాలంబీర్దళమును యేర్పర్చుటను, జిల్లాలో కొందరు సేనాధిపతులను నియమించిరి.

(స్వకీయ విలేఖరి.)

గంజాంజిల్లా టెన్ని సుసంఘములు

బరంపురం, మార్చి 1:— గంజాంజిల్లా టెన్ని సు టూర్నమెంటు గత నెల 22 వ తేదీని ఆరంభమయినది. ఈ పోటీకి జిల్లానుంచి చాలామంది యిక్కడకు వచ్చియుండిరి. డబుల్సులో కల్లికోట రాజావారు గెలిచినవారి తొక వెండిగెన్నెయున్ను, సింగిల్సులో గెలిచినవారికి ఎ. బుచ్చయ్యచెట్టిగారిొక వెండిగెన్నెయున్ను బహుమతులుగా నొసగిరి. డబుల్సు ఆఖరుకట నిన్న సాయంత్రము ఇండియన్ క్లబ్బు కోర్టులో జరిగినది. శ్రీయుత నాభినారాయణ రావుగారు వారి భాగస్వామి టెక్నలినుండి వచ్చి జి. బలరామదాసుగారు వారి భాగస్వామిని ఓడించిరి. సింగిల్సులో ఆఖరుకట మొన్నటి సాయంత్రము జరిగినది. ఛత్రపుర కాపురస్తులు ఎన్. వెంకటపతిగారు బరంపుర కాపురస్తులైన ఇ. అచ్చుతంగారిని ఓడించి నిన్న సాయంత్రము బహుమతులు క్లబ్బు ఆవరణలో హాల్స్టెన్సలిగారు పంచివెట్టిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీయుత పి. సి. వెంకటపతి రాజుగారి సమాధానము

రాజీనామా నొసగకున్నను శాసనసభను బహిష్కరించియే యున్నాడు. తిరిగి యెన్నికలందు అభ్యర్థిగా నిలువబడరు

శ్రీయుత పి. సి. వెంకటపతి రాజుగారు శాసనసభకు రాజీనామా నొసగుటగూర్చి తమ సమాధానమును దెలుపుచు యాక్రిందితేఖును ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకు పంపియున్నారు.

అయ్యో, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము యిటీవల కాకినాడలో సమావేశమై గావించిన రెండు తీర్మానములను దెలుపుచు మీరు నావేరైన వ్రాసిన తేఖు అందినది.

కాంగ్రెసుయొక్క నిర్మాణకార్యక్రమము విషయమున నేను గ్రామపునర్నిర్మాణ విధానమునకును, అందు ముఖ్యముగా మద్దతుపాన నిషేధమునకును, నాశక్తికొలది తోడ్పడుచుందును.

శాసనసభల బహిష్కరమును గూర్చి నాయభిప్రాయములను వార్తాపత్రికలందు అనేకసార్లు ప్రకటించియే యున్నాను. నేను రాజీనామా నొసగకపోయినప్పటికిని, లాహోరు కాంగ్రెసు తీర్మానము గావించిన నాటినుండి యంతవరకు నేను శాసనసభను బహిష్కరించియే యున్నాను. శాసనసభకు సంబంధించిన యే కార్యమునుగూడ నే నింతవరకు పాల్గొనలేదు. రాజీనామా నొసగుట శాసనసభ బహిష్కరము నెరవేరుట కొకసానము సూత్రమే గాని, అంతకంటె పెక్కువ విషయ దానియందు లేదని నాయభిప్రాయము. రాజీనామా నొసగును తిరిగి యెన్నికకు నిలుచుట కాంగ్రెసు తీర్మానము నతిక్రమించుటయే యగును. నేను శాసనసభను బహిష్కరించియే యున్నాను. తిరిగి బై ఎలక్షనులలోగాని సాధారణ యెన్నికలలోగాని నేటియందునుగూడ పాల్గొనను.

కాంగ్రెసు తీర్మానము విషయమున నేను భేదాభిప్రాయములను గలిగియున్నప్పటికిని భారతజాతి కంఠమును ముఖ్యరాశియ సంస్థయును కాంగ్రెసుయొక్క కీర్తికి భంగకరమును యెట్టి కార్యమునకుగూడ నే నిష్టపడను.

కొట్టా (విశాఖపట్నంజిల్లా) } ఇట్లు మీవిధేయుడు
7-2-30 } పి. సి. వెంకటపతి రాజు.

ప్రకటన

అఖిలభారత చరఖాసంఘం, ఆంధ్రశాఖకు ఒక మేనేజరు కావలసియున్నది. దరఖాస్తుదార్లు యువకులుగా నుండవలెను. ఖర్చుగూడదు అభిమానము గలవారై లెక్కలయందు (Accounts) వ్యాపారమునందు (Business) నిపుణులై యుంకవలెను. అర్హతలనుబట్టి నెలవక్కుటికి నూరు రూపాయలకు మించని వేతనము యియ్యబడును.

భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్య గారవకార్యదర్శి, ఆంధ్రశాఖ, అఖిలభారత చరఖాసంఘం నుచిలీపట్నం. (కృష్ణాజిల్లా.)

శ్రీ సనాతన గ్రంథమాల

శ్రీరామతీర్థస్వామి, శ్రీ వివేకానందస్వామి, శ్రీరామ కృష్ణపరమాహంస, సోకగిడు నున్న గునుకోమభావుల యువ దేశములను పేటలెరుపన తెలుపు గ్రంథరాజములు.

ఒక్కొక్కటి 50 పుటలకు తగ్గని సంఘికలు రెండేసి నెలల కొకటిగా ప్రకటింపబడును.

సంవత్సరమునకు 300 పుటలకు పైగా గల ఆరసంఘికలు. సంవత్సరమునందా, పోస్తేజి సహా రూ. 1-0-0

1 ప్రసూనము. గృహస్థాశ్రమతత్త్వము. (శ్రీరామ తీర్థ స్వామిప్రణీతము)

2 ప్రసూనము. మృత్యుంజయము (సోకగిడు ప్రవచనము)

3. అత్తదర్పణము వల 0-2-0. 4. జన్మాంతము 0-2-0.

మొదటిగ్రంథమయొక్క ప్రతులు ఒక నెలలోనే కచ్చి పోయి, పునర్ముద్రణము గానున్నవి. త్వరపడుడు. మీచందాలను మని-ఆర్డరు చేయుడు.

విశేషించి ఒక్కొక్కటికి 0-2-0 ఖరీదుగల పోస్టుబిల్లును పంపిన, బడయవచ్చును.

శ్రీ సనాతన గ్రంథమాల మేనేజరు, శ్రీసనాతనాశ్రమము; కాపపోష్టు విల్లాగూరు(గుంటూరుజిల్లా.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సవరణబిల్లు

కారణోద్దేశములు

(గణటు ప్రత్యేక ప్రకటన)

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముయొక్క ఆర్థికస్థితిచరమమును తనిఖీచేయుచుండుటగాను ఆర్థికసంఘముయొక్క యవసరముని దలంపబడినది. ఆర్థికసంఘము యీ క్రిందివారితో గూడి యుండును. (1) వైసుభాస్సెలరు (2) మద్రాసు ప్రభుత్వ ఆర్థిక కార్యదర్శి (3)సిండికేటుచే నియమింపబడిన యొకసభ్యుడు (4) సెస్సెలరుచే నామినేటుచేయబడిన యొకసిండికేటు సభ్యుడు. విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ఖజానల అంచనాలను, లెక్కలను తనిఖీచేయుటకు ఆర్థిక సంఘమున కధికార ముంపబడినది. ఆర్థిక సంబంధమును తీర్మాన మేదయినను విశ్వవిద్యాలయాధికారులచే నామినేటుచేయబడిన ఆర్థికసభ్యులచేత అభిప్రాయములు విచారించబడును. మద్రాసు ప్రభుత్వ ఆర్థిక కార్యదర్శి సిండికేటులో ఎక్కువభాగము మెంబరుగా చేర్చబడుటవలనను, చాన్సెలరుచే నామినేటు చేయబడు సభ్యుల సంఖ్య రెండునుండి గూడునగుటకు పెంచబడుటవలనను, సిండికేటు సభ్యుల మొత్తపు సంఖ్య పెంచబడినది.

రాష్ట్రీయ నిధులనుండి యీక్రిందిమొత్తములు విశ్వవిద్యాలయమునకు చెల్లింపబడుటగాను ఒక సవరణ నూనింపబడినది. (1) విశ్వవిద్యాలయముయొక్క కాశ్యేత కాగితములు ఖండునకు 27 లక్షల నాన్ రికరింగ్ గ్రాంటు. (2) విశ్వవిద్యాలయముయొక్క సాధారణ ఖర్చులకు 11 లక్షలకు తక్కువకాకుండ సాంసర్థిక గ్రాంటు (3) రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు విశ్వవిద్యాలయమునకును మధ్య కుదురు మరణలప్రకారము విశ్వవిద్యాలయ భవనమునకును, యితర పానుగ్రామిని, 7 1/2 లక్షలకు తక్కువకాకుండు నాన్ రికరింగ్ గ్రాంటు.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయసవరణబిల్లు (1929)యొక్క ఫలితముగా దత్తమండలమునకు, చిత్తూరు మండలము, విశ్వవిద్యాలయసవరణమునండి చేసినచేయబడినవి. కాని యీజిల్లాలయొక్క మునిసిపలు సంఘములు, తాలూకాబోర్డులు, జిల్లాబోర్డులు తమ ప్రతినిధులను సెనేటునుపంపునధికారమును పొందియున్నవి. చిత్తూరుయొక్క 15వ సెక్టను 3వ రింగ్ టెక్నిక్ (3) (4) (5) జిల్లాలు ప్రకారము యీజిల్లాలయందలి నియోజకవర్గములను పెంచుట వలన (ఎ) యీజిల్లాలకు చెందిన అసభకాశాసనసభ్యులును (బి) యీజిల్లాలయందలి సెకండరీ బాకరాల ప్రభాసోపాధ్యాయులును (సి) యీ జిల్లాలయందలి గూస్టాములును, తమ ప్రతినిధులను సెనేటుకుపంపు నధికారమును పొందవలెను.

ఈసవరణబిల్లునందు వైసుబాస్సెలరు చేర్చబడినది. సి. సుబ్బరాయును.

వెలువడినది! నూతనముగా! వెలువడినది, "షేక్స్పియర్స్" (బి. థెల్లో ఆను)

"వి సా ద వి జ య నే న" సవరణబిల్లును 5 అంకముల నవీనముగా రాజము

గ్రంథకర్త: కీ॥ శే॥ వీరభొట్ల నదాశివరావుగారు ఈ నాటకము ఆంగ్లభాషలో షేక్స్పియరు చాళుకవి రచించిన (బి. థెల్లో) ఆను నాటకమునకు అనువాదముగా గ్రంథకర్తగానికి గల రంగస్థలపరిణామము పరిచారింబ, సవరణభరితముగను, ప్రదర్శనానుభూతుగను రచించింపబడినది. ఇందు చక్కని పద్యములును, శృంగార సంభాషణలు చాయికా నాయకుల యనోన్మత్య ప్రేమ ప్రదర్శన రంగములు మొదలగు నవి గలవు. వేయేల సవరణభరితములు యీ నాటకమును ప్రతిపాద్యును బదిలీచే దీక్షనము కానిది ప్రముఖ మాత్రముగలదు. ఆలస్యమాకాభంగమే? త్వరపడుడు. వెల ప్రతి 1 కి రు 1-0-0 యి మాత్రమే? పోస్టు ఖర్చులు కొనువారిచే, వలయువారు - వీరభొట్ల భాస్కరరావుగారు. జగన్నాథపురము- కాకినాడ, ఆసి వ్రాయుడు.

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి, రాజమండ్రి

అద్వితీయముగ జాతీయ గ్రంథములు వెలువడుచుండును. సంవత్సర చందా పోస్టేజితో సహా 2-8-0 ఇదివరలో వెలువడినవి వినియోగ సామగ్రి. 0-10-0 మహారాణి ధూన్సీ లక్ష్మీబాయి అ. 10 మేజిసీ జీవితము అ. 10 ఇతర పుస్తకములు కూడ కలవు. కేటాలగు కోరినవారికి పంపబడును. 112-1 ముదిగంటి జగన్న శాస్త్రి.

"హనుమాన్ కవచమ్"

లోక మంతయు నుద్ధరించుచున్నది

లక్ష్మీలక్ష్మీలక్ష్మీ మానవల లోకైకము సప్రసాదము దిగంబరయోగి పుంగవుని మహాసాగ్రముచే ఎట్టి అసాధ్యమైన కార్యములైనను కొనసాగునని అనుభవముపై ప్రతి మనుజుడెరుంగుచు గాక మాకు నమ్యయోగ్యతాపత్రికలే నిదర్శనములని యెరుగనివారికి చెప్పి గర్వింపవలెను. బ్రహ్మరాక్షసులు, కాకినీ, ధాకినీ, బాలారిష్టములు మాయమగును. నీచలక్షణలభము. సర్వములకు వ్యాపారవృద్ధి. నిరుద్యోగులకు పనులొక్కము, విలుకాండ్రులకు నశికరము, బలహీనులకు వీర్యవటుత్వము, విధ్యాధులకు బుద్ధి, గొడొండ్లకు సంతాపము, కాజులకు రాజ్యభాగము, యే లోకైకమైనను మాకు వ్రాసినచో అక్షణముండే భగవంతుడు మీకు శుభము చేకూర్చును. ఎక్కువ యింబులు మాకసన్నుతము. సుహృద్మిత్రులకు దురదృష్టవంతులని విచారించెదరు. ఈ అవకాశము స్వల్పభూమి చిక్కదు. రాను 8 వరం, బంగారుని 7 1/2 చిన్నం. రూ 8. మహాపురుషుడు శివముల జీవము పోయినవారు, హనుమాన్ ది వెండిది రూ 8; రాగిది, ౫-2-8-0. బంగారుని 1/8 లక్షం రు 5 మాత్రం. మరొక-సిరసానం చేసి ఆర్డరు యివ్వవలెను. 1930-వ సం॥ డైరీక్యాలండరు 8 అక్షాలు. పండిట్, ఆర్యవైశ్య ఆశ్రమము, నాగావళినది బిడ్డున, చికాకోల్ సిటీ. (3)

సాంబమూర్తినిధి

త్యోగమూర్తి సాంబమూర్తిగారికి రు 25,000 లు పూజానిధి సమర్పించుటకు

ఈ ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము నిర్ణయించినది కాంగ్రెసు సంఘములున్నూ, ఇతర మహాజనులున్నూ తీర్మానము నఫలముచేయుటకు యథాశక్తిని కానుకల నియ్యి చేపడుచున్నాము. ఈసాము సంపుటకు చిరునామా:— డాక్టరు బ్రహ్మజోన్మల సుబ్రహ్మణ్యంగారు, నత్యాగ్రహ ఆశ్రమము, సీతానగరం, కొవ్వూరుద్వారా, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

Advertisement for VOLKART BROS ENGINEERS. It features four illustrations of different types of agricultural machinery (tractors, plows, etc.) and corresponding text in Telugu describing their features and benefits for farmers. The text mentions 'VOLKART BROS ENGINEERS' and 'అక్కినియెన్టీస్, మద్రాసు'.

యేజెంటు కావలెను.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన స్థలములందు మా దిన, వారపత్రికలకు, భారతికి చందాదారులను చేర్చుటకు, ఆయాస్థలములందు వీటిని చందాదారులకు పంచిపెట్టుటకు వెలుకుబడి, మంచి మోగ్యత గల ఏజెంటు తక్షణమే కావలెను. చీరాల బాపట్ల తాడేపల్లిగూడెము నర్సారావుపేట పితాపురము తుని ఖరగ్ పూర్ నంద్యాల చిత్తూరు ప్రొద్దుటూరు కడప నందలూరు కర్నూలు గుత్తి బెల్లారి రైచూరు. అనంతపురం మరీ యితర ముఖ్యస్థలములందును శ్రీకాకుళం. నగదు ధరావతు చెల్లించగలవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను దిగువ విలాసమునకు పంపవలెను. మేనేజరు: ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుభాక్కు నెం. 212, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. లు పంపుట సామ్యు వసూలు చేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరిచినాము. అంగ్రేజీ పోస్టు సౌకర్యములు లేనివారు మా ఏజంట్లకు వ్రాసి పత్రికలు వగైరాలు తెప్పించుకొనవచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కరదారు	24-0-0
" అరుమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మాడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0

క్రొత్త సంవత్సరాది సంచికలు

దినపత్రిక చందాదారులకు	1-0-0	చందాదారులు కానివారికి	2-0-0	సంచికల సంపుటకు
వారపత్రిక "	1-4-0	పాఠసంచికలు సంచిక 1-కి	1-0-0	తపాలఖర్చులు ప్రత్యేకము.

భారతి (నచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్యాంశులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకథాది విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటిత మగుచున్నది.

సంవత్సరచందా	ఉస్మానియా	7-2-0	కరదారు	6-0-0
అర్ధసంవత్సరచందా	"	3-9-0	"	3-0-0
విడిపత్రిక	"	0-12-0	"	0-10-0

భారతి వెనుకటి నాలుగు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వరకు) క్యాబిన్లో వైండు విక్రయమునకు సిద్ధ ముగ నున్నవి. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెండుభాగములు) వెల రు. 9-0-0. పి. పి. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:—నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డిక్టేట్.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలలందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువరకున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

1. శతకమంజరి (భక్తీసంపుటము): వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఓంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగకొయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦

2. పంచరత్నరాజము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగు పీఠిక గలదు ౩-౮-౦

3. గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అభ్యుదయనామము ౦-౮-౦

4. కమలాక్షి (చిన్నవిచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటేశ్వరుగారు, యమ్.పి.యల్.టి. ౦-౮-౦

5. పీఠిక: ఇది యొక యుత్కృష్టపీఠికగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలెండ్లకు ముం దొక భారతీయ పండితునిచే నిరచితభాషయందు రచింపబడి పదవడి యనేకభాషల బరి సరితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౮-౦

6. త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభద్రాగారియ, గాదుకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజగారి చరిత్ర మిందు వరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజగారు చియించిన కృతు లును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦

7. భిష్మపదము (పంచనమ): బౌద్ధమత ధర్మవబోధకగ్రంథ మిగు 'త్రిపిటకము'న నందలిది. బౌద్ధ మతధర్మతత్త్వము లిందు ఒక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కేశాబి రంగా చార్యులుగారు, యమ్. పి. యల్. టి. ౦-౧౦-౦

8. భీష్మపద (అయిదలకముల నాటకము): నార్మేశ్వరేశ్వర కవిశిఖామణి యగు భట్ట సేను గారి గ్రంథం అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పోతాపి పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యె. (అనర్కు) ౧-౦-౦

9. జిర్జవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుండురి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యె. శ్రీకృష్ణదేవరాయ స్వామీ జ్వలక్షిపీఠ మగు విద్యానగరము (హంపిశిథిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత చీర సీతియు నిందు వర్ణితము లైనవి. ౧-౮-౦

10. 'ఆత్మకథ' ప్రథమసంపుటము. శ్రీ గాంధీమహాత్ములవారి స్వీయచరిత్రము. ఇందు వారి సత్యా న్వేషణ-సత్యప్రయోగముల కథ వివరింపబడినది. ఆ దర్శనవేదమును ప్రదర్శించునది. మూలమునుండి శ్రీ శతావధాని వేటూరి శివరామశాస్త్రిగారిచే ననువదించబడినది. 400 కు పైగ పుటలు గలవు. చక్కనియచ్చు, రేపరు. ౧-౦-౦

తాళినాథుని నాగేశ్వరరావు, పుస్తకావతారు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:—నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డిక్టేట్.

కేదరిన్

గ్రంథకర్త:—శరణు రామస్వామి బొదరి

రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనువా దము. లోక ప్రసిద్ధమును ఒక వీరమాతచరిత్రము. అందరనుచును తగినది. నులభకై లిలో వ్రాయబడినది. ఉన్న వ లక్షి నారాయణు నారి అమూల్యమును పీఠిక గలదు. ధర 0-4-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

7, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు.

అమృతాంజన ముడి పోవారి

సుప్రసిద్ధా వధముల జాబితా

	రు.అ
1. శీర్షరసాయనము మాత్రలు అశీర్షమునకు	1-4
2. వజ్రపరికలు ధాతుపుస్తకీ	1-0
3. జ్వరహరి- జ్వరములకు సీసా 1-కి	0-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-కి	0-10
5. మూలశంకుల తైలము డబ్బి 1-కి	0-12
6. తామర తైలము, తామర, తీలకు	0-6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదలకు	0-6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	0-8
9. దంతకూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-8
10. కర్ణకూలహరి, చెవిపోటుకు	0-6
11. గజ్జికై తైలము, గజ్జిచీడలకు డబ్బి 1-కి	0-4
12. పసుళ్లకు తైలము, శిశువసళ్లకు	0-8
13. శేలకు మందు సీసా 1-కి	0-4
14. చందన అత్తరు 1 డౌన్సు	2-6
15. కుమ్మకు తైలము, డబ్బి 1-కి	0-8
16. దంతమార్గము, పండ్లపోటుకు	0-8
17. సుఖభోగిమాత్రలు	1-0
18. సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
19. రోమహరి, వెండ్రుకలు దోడులకు	0-8
20. మోహినితైలము, వెండ్రుకలు పెరుగులకు	0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి	0-6
22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-కి	0-8
23. జూలబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
24. సుకుమారిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
25. నెగకు ద్రావకము సీసా 1-కి	1-0
26. కఫహరి, శీతకట్టు దగ్గులకు	1-8
27. కఫహరిమార్గము, దగ్గు ఉబ్బసములకు డబ్బి	0-8
28. సుందరితైలము, ముఖకాంతికెడబ్బి 1-కి	0-0
29. శిరోవేదన మాత్రలు, శీతలనొప్పులకు	0 12
30. సేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0 4
31. ఉబ్బసమునకు మందు	2-0
32. కుంకుమపువ్వు తు 1-కి	8 0
33. పచ్చకర్పూరం తు 1-కి	8 0
34. కస్తూరి	40 0
35. జాన్న తు 1-కి	8 0

పోస్టుకర్చులు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనం డిపో

బొంబాయి

మదరాసు